

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZPSŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 12. JULIJA 1974

ŠTEVILKA: 27. LETO: XVI

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, ZPSŽ Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: CP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

Šesti zbor gorenjskih aktivistov

Aktivist in revolucionar z leti ne preneha biti

Okrog sedem tisoč gorenjskih aktivistov, nekdanjih borcev, internanc in drugih občanov, med njimi izredno veliko mladih, se je zbralo na šestem zboru gorenjskih aktivistov 4. julija, na dan borca na Poljanah. Po pozdravih in govorih članice sveta federacije LIDIJE ŠENTJURČ, katere govor v nadaljevanju v celoti objavljamo, ter po podelitvi srebrnega priznanja OF jeseniško-bohinjskemu odredu, je sledil kulturni program, v katerem je sodelovalo čez 200 pevcev, godbenikov in recitatorjev. Izredno razpoloženje, ki mu je svoj delež dodalo tudi lepo vreme, je ob glasbi in plesu, razgovorih in igri, trajalo do trde teme.

Dovolite mi, da vas najprej tovariško pozdravim in čestitam k prazniku dneva borca. Gorenjski aktivisti in borci upravičeno povezuje svoje srečanje, ki je letos že šesto po vrsti, z dnem borca, saj so se na Gorenjskem med prvimi že 5. julija 1941, torej takoj po proglasu CK KPJ s pozivom k oboroženi vstaji, zbrali delegati vojaških komisij iz vseh gorenjskih okrožij in se pod vodstvom predstavnika CK KPS in glavnega štaba Staneta Žagarja dogovarjali o pripravi za oboroženo borbo na Gorenjskem in o ustanovitvi partizanskih čet. Že 17. julija so se na podobnem posvetovanju na Jelovici dogovorili za operativne akcije, ki naj bi se po sklepu glavnega štaba in CK KP Slovenije začele 22. julija po vsej Sloveniji in ko so sklenili, da naj se iz dotedanjih partijskih ilegalnih skupin in partizanskih čet organizirata Gorenjski in Kranjski bataljon. Julija 1941 so namreč poleg drugih bile tudi na

Gorenjskem že organizirane Rašiška, Tržiška, 1. Kranjska, Jeseniška (Cankarjeva), Jelovška četa in že

maja 1941 odbori Osvobodilne fronte v Trzinu, Škofji Loki, Dobravi, Kropi in pozneje tudi drugod.

Vse to je bilo mogoče, ker je bila na Gorenjskem močna tradicija razredno zavednega delavskega gibanja, od ustanovitve prvih delavskih organizacij in štrajkov koncem 19. stoletja in po prvi svetovni vojni med prvimi organizacije komunistične partije; dalje aktivna borba jeseniškega in tržiškega proletariata

(Nadaljevanje na 2. strani)

Slovesnost ob odhodu starejših članov protiletalske enote Železarne

Na majhni slovesnosti so se pred praznikom dneva borca zbrali v zgornjih prostorih Kazine člani protiletalske enote železarne Jesenice, ki so v letošnjem letu skladno z zakonom o narodni obrambi, zapustili to enoto.

Na slovesnosti se je zbralo 14 članov te enote, predstavniki DS Železarne, vodstva Železarne in poveljstva enote. Za dolgoletno in vestno opravljanje državlanske dolžnosti v enoti so se članom zahvalili: predstavnik odbora za splošni ljudski odpor Železarne, sekretar tovarne in poveljnik PL enote. Izrečenih je bilo precej lepih besed in pohval. Večina prisotnih članov enote je sodelovala v enoti že od njene ustanovitve pred 17 leti. Enota je v tem času dosegla zavidljive uspehe na vojaškem, vežbališču v ostrem streljanju in pri ugotavljanju borbene sposobnosti.

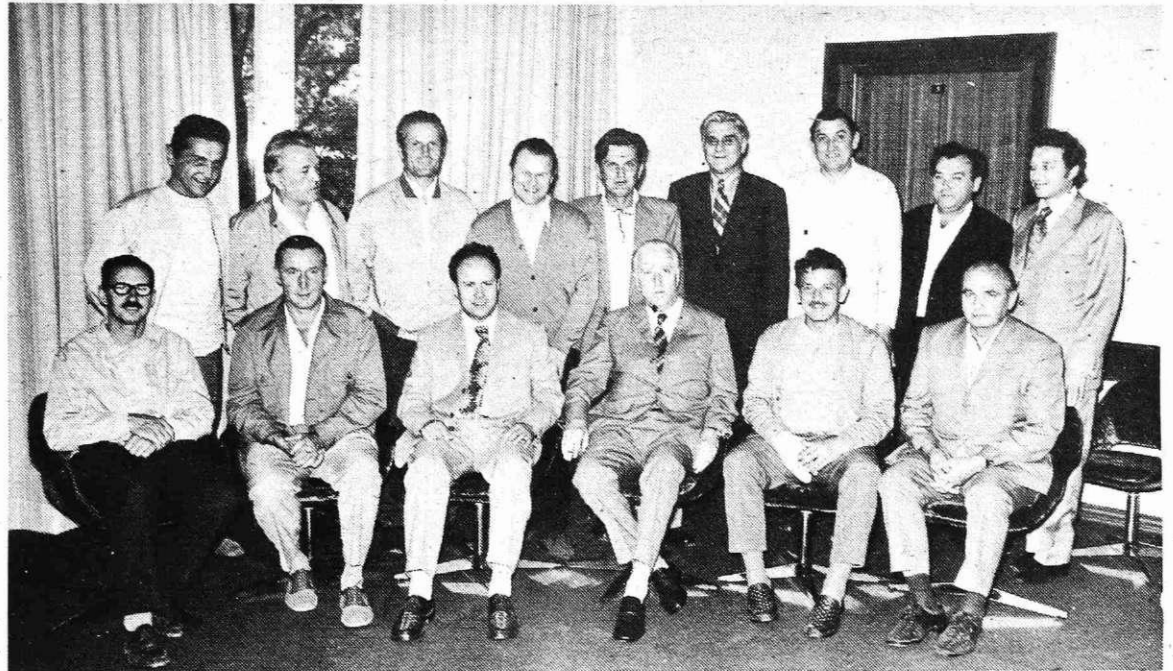
V znak priznanja so vsi člani, ki zapuščajo PL enoto, sprejeli knjižna darila.

V imenu slavlencev se je zahvalil za izkazano pozornost, izrečena priznanja in lepa knjižna darila Slavko Koblar. Poudaril je, da so člani enote vedno opravljali svojo državljansko dolžnost z zadovoljstvom. »Poleg naporov je bilo tudi veliko lepih trenutkov in razpoloženja. Naloge smo lahko uspešno opravljali, ker je v enoti vladalo vzorno sodelovanje,« je zaključil tov. Koblar.

Med razgovorom, ki je potekal po slavnostnem delu, so slavnjenci izrazili željo, da bi tudi mlajši člani, ki so prevzeli njihove dolžnosti v PL enoti bili čim bolj uspešni. Izrazili so tudi pripravljenost, da bodo še naprej spremljali delo enote in če bo treba braniti domovino, so pripravljeni ponovno sodelovati v PL enoti.

Ob pozni večerni uri so se člani enote poslovili drug od drugega in

obljubili, da se zopet srečajo na zaključnem delu letnih vežb PL enote. N. J.

Starejši člani protiletalske enote so se poslovili

Zaključek šolskega leta na ŽIC

Na Železarskem izobraževalnem centru zaključujejo strokovne šole šolsko leto 1973/74. Pretekli teden je bila slovesna razdelitev zaključnih spričeval absolventom, učenci nižjih razredov pa v tem tednu zaključujejo s proizvodno prakso. V petek, 12. t. m. bodo razdelili letna spričevala in nagrade najboljšim učencem, ki bodo nato odšli na zaslužene počitnice.

Železarski izobraževalni center združuje tri šole in sicer: šolo za metalurške delavce, poklicno šolo in

tehniško šolo z rednimi oddelki za odrasle. Ob zaključku šolskega leta je bilo na vseh šolah in oddelkih 561

učencev. Pozitivno je bilo ocenjenih 413 učencev ali 73,5 %, negativno pa 148 ali 26,5 %. Popravne izpite ima 123 učencev, razred pa bo moralo ponavljati 25 učencev.

Na tehniški šoli je bilo ob zaključku šolskega leta 203 učencev od tega je bilo pozitivno ocenjenih 142 ali 70 %, negativno pa 61 ali 30 %. Popravne izpite ima 45 učencev, 16 učencev pa bo moralo razred ponavljati. Učenci strojnega oddelka dosegajo že nekaj let boljši učni uspeh, kot učenci metalurškega oddelka. Vzrok je v tem, da se na strojni oddelki višjeje učenci z boljšim učnim uspehom iz osnovne šole, pa tudi dosti večje je zanimanje učencev za strojništvo, ker smatrajo, da je poklic bolj privlačen. Zaradi manjšega zanimanja za vpis na metalurški oddelki, moramo zato sprejeti učence s slabšim učnim uspehom iz osnovne šole, to pa se pozna pri pouku, učenju in učnem uspehu. Največ nezadostnih ocen je v prvem in drugem razredu pri matematiki in fiziki. Slabo obvlada-

(Nadaljevanje na 7. strani)

ŽELEZAR V PRIHODNJE V ČETRTHIH

(Podrobnosti preberite na 6. strani)

ŽELEZARJI ZA OBNOVO KOZJANSKEGA

Številnim delovnim kolektivom po Sloveniji, se pridružujejo tudi jeseniški železarji, da bi s solidarnostno akcijo pomagali čimprej odpraviti posledice nedavnega potresa na Kozjanskem oziroma v občini Smarje in Sentjur. Sporazumno z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami, bodo jutri 13. julija, ki je sicer prosta sobota, delali vsi delavci tako v temeljnih organizacijah združenega dela, kakor delavci v skupnih službah. Skupni enodnevni zaslužek, ki znaša 756.000 dinarjev, bodo namenili prizadetim na Kozjanskem.

Da ne bi čakali na mesečni obračun, so se s strokovnimi službami dogovorili, da sredstva v navedeni višini nakazujejo takoj po 15. juliju in sicer iz sredstev skupne porabe, kamor bodo ob obračunu sobotni zaslužek vrnili.

Z gradbišča nove hladne valjarne

Metalna Krmelj bo s 15. julijem pričela z dobavo stebrov, žerjavnih prog in glavnih nosilcev. Z montažo jeklene konstrukcije bodo predvidoma pričeli prvega avgusta.

Temelji za I. fazo hal so povečini že pripravljeni — manjkajo le še trije.

Izvajalec del za streho in fasado Palk Šibenik je že pripravil prve količine profiliranega aluminija. Na gradbišču je že dobavil 110 ton.

V teku je izkop platoja za parkirne prostore in garde-robe. V prihodnjem tednu pa se bodo pričela dela na objektu garderobnih prostorov in tehnične pisarne.

V Metalni Maribor so že pričeli z izdelavo 20 Mp žerjavov. Prvi žerjav mora biti pripeljan in montiran 31. januarja 1975.

Hidromontaža Maribor je pričela z montažo zrakovoda Jesenice—Bela, premera 250 mm.

Ta zrakovod bo omogočil enakomernjšo in ekonomičnejšo razdelitev komprimiranega zraka na področju cele železarne.

Odločeno je in v pripravi pogodba za projektiranje temeljev naprav hladne valjarne s projektivnim birojem Plan iz Zagreba in Gradisom iz Ljubljane.

V sredo so bili na Jesenicah predstavniki dunajske firme tehtnic Bizerba. Potrjena je bila dobava 60 Mp vzvodne cestne tehtnice, ki bo služila za vstopno in izstopno tehtanje surovin. Tehtnica bo postavljena pri glavnem vhodu valjarne Bela. Dobavni rok za tehtnico je dvanajst tednov.

Aktivist in revolucionar z leti ne preneha biti

(Nadaljevanje s 1. strani)

proti Orjuni, štrajki, mezdna gibanja, kulturna dejavnost v Svobodah in kasneje kmečko-delavsko gibanje, zmaga opozicijske liste za občinske volitve na Javorniku, antihitlerjevske akcije, aktivna borba za enotnost delavskega razreda in delovnega ljudstva proti kapitalističnemu izkoriščanju, fašističnim in protiljudskim režimom stare Jugoslavije, proti vojni in fašizmu, za kruh, mir in demokratične svoboščine — dolga vrsta akcij, prizadevanj, naporov, zmag in porazov, en sam delovni dan borbene proletariata in delovnega ljudstva Gorenjske. Vsa ta dvajsetletna borba, ječe, preganjanja, politični spopadi, so kalili kadre iz vrst delavskega razreda, ki so bili sposobni z vsakodnevnim delom v delavskih strokovnih, kulturnih in drugih organizacijah, tovarnah in delavskih naseljih in vaseh od človeka do človeka ustvariti borbeno razpoloženje, ki je omogočilo uresničitev poziva komunistične partije k oboroženi vstaji.

Tako Gorenjci, kot sem že rekla, v vseh okrožjih pripravljajo oborožene akcije v okviru enotnega operativnega načrta glavnega štaba partizanskih enot Slovenije za 22. julij in se z akcijo Rašiške čete, z napadom na tri izdajalce, resnično realizira 22. julija prva akcija partizanov na Slovenskem; zato tudi praznujemo 22. julij kot dan vstaje slovenskega ljudstva. Druge akcije so sledile naslednje dni, tako na Gorenjskem kot drugod po Sloveniji, od večjih bojev z Nemci poleti in jeseni, do vstaje na Gorenjskem decembra 1941 in masovnega odhoda prebivalcev gornjsavskega, bohinjskega in jeseniškega kota, Poljanske in Selške doline v partizane. Čeprav je bila ta vstaja kratkotrajna in ni bilo takih uspehov, kot smo jih pričakovali, je treba ocenjevati njen pomen tudi po odmevu, ki ga je ta vstaja imela pri Nemcih, ko je preprečila že pripravljeno priključitev Gorenjske in Stajerske k rajhu in kar se pravno tudi kasneje ni izvedlo.

Ce danes ob dnevu borca govorim o teh znanih in večkrat ponavljanih partizanskih akcijah na Gorenjskem 1941. leta, govorim s posebnim poudarkom zato, da se z vsem ponosom tudi današnje generacije zavedo neprecenljivega deleža gorenjskih delavcev in kmetov v revoluciji in tudi zato, da nam je nenehno pred očmi, da je partizanstvo na Slovenskem imelo podlago v množičnem razmahu Osvobodilne fronte. Ze v času narodnoosvobodilne borbe je Boris Kidrič o tem pisal: »Zavedati se je namreč treba, da bi bilo v Sloveniji glede na gostoto prometnih žil in vseh vrst komunikacij ter glede na izredno gostoto nemških in italijanskih okupacijskih posadk partizansko gibanje popolnoma nemogoče, če ne bi imelo krepkega, smotrno ustvarjenega in vodenelega političnega zaledja.«

Razvoj narodnoosvobodilne borbe na Gorenjskem je doživelj v letih 1942, 1943 v razmerah strahovitega terorja, množičnih deportacij, presegljavanj, streljanj talcev, požigov, mučenj in mogoče uspehe, pa tudi stagnacije in poraze, velikanske žrtve v političnih in vojaških kadrih, vendar kontinuiteta organizacij komunistične partije in osvobodilne fronte ter partizanskih enot ter pokrajinskih, okrožnih in okrajnih vodstev narodnoosvobodilnega gibanja in štabov odredov, ni bila nikdar resno ogrožena. Ko danes prebiramo pisama in poročila posameznih vodstev, ki vsebujejo predvsem tudi kritične zapise, vidimo, koliko naporov so morali dati od sebe aktivisti, da so premagovali oportunizem in strah prebivalcev, demagogijo okupatorjev ter sovražno propagando bele garde in mihajlovičevcev, ki so tudi na Gorenjskem razpihovali državljansko vojno.

Vse to delo aktivistov v političnem osvoboditvi množic, organiziranju Osvobodilne fronte in množičnih organizacij, zveze mladine Slovenije, antifašistične fronte žena, Ljudske pomoči, Narodne zaščite,

gospodarskih komisij, mobilizacija v partizane itd., je ob uspehih zavezniških sil in porazih okupatorja po kapitulaciji Italije, privedlo do velikih in izredno pomembnih vojaških, političnih in organizacijskih ukrepov na Gorenjskem, katerih 30-letnico praznujemo letos in je prav, da se jih spomnimo.

Po Kočevskem zboru odposlancev, I. zasedanju SNOS, formiranju divizij in korpusov so nastali pogoji, da se tudi na Gorenjskem izvede splošna mobilizacija in priprave na prevzem oblasti. Aprila 1944 je konferenca organizacij SKOJ iz vse Gorenjske, 13.—15. maja 1944 najprej partijsko posvetovanje ob navzočnosti delegacij partijskih organizacij iz vseh okrožij in okrajev Gorenjske in istočasno pokrajinska konferenca OF s preko 100 udeleženci in Delavske enotnosti z nad 80 delavci-delegati industrijskih centrov. Vsi ti politični posveti so analizirali dotedanje delo, ugotavljali uspehe pa tudi kritizirali slabosti, ki so se v tem času pojavljale tudi drugod v Sloveniji in Jugoslaviji, predvsem v tendencah izgubljanja vezi z množicami in pojavih birokratiziranja vodstev, krepitvi vertikalnih povezav posameznih organizacij brez zadostne koordinacije na terenu, vztrajanju pri preživetih metodah dela, vrtoglavičnosti od uspehov, itd. Hkrati pa so ti posveti odpirali perspektivo skorajšnjega Hitlerjevega poraza in zmage zavezniških sil in zato nujnost uresničitve poziva: vsi v vojsko, vse za vojsko.

Dozorele so možnosti, da so bili na konferenci Osvobodilne fronte izvoljeni člani za pokrajinski odbor Osvobodilne fronte, ki se je po potrditvi s strani izvršnega odbora OF koncem julija 1944 konstituiral kot izvoljeno politično vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja in nosilec in organizator nove ljudske oblasti; formirajo se komisije in odbori pokrajinskega odbora Osvobodilne fronte, od gospodarske, finančne, prosvetne, kulturne, propagandne do sodnih ustanov in šolstva. Konferenca Delavske enotnosti pa je izvolila pokrajinski odbor Delavske enotnosti in pozvala delavce v partizane, nesposobne za vojsko pa k sabotazam v tovarnah, da ne bi pomagali nemškemu vojnemu stroju.

Poleti 1944 se tudi na Gorenjskem začne volitve v krajevne narodnoosvobodilne odbore; z eno besedo, vse, kar je v tem času terjalo od aktivistov razvoj narodnoosvobodilne borbe in kakor so se pripravile za prevzem oblasti odvijale na osvobojenem ozemlju. Pogoji dela pa so bili na Gorenjskem, Stajerskem, Primorskem in Koroškem bistveno drugačni. Tu je sovražnik še krepko držal v rokah postojanke in so na Gorenjskem operativne enote IX. korpusa oziroma 31. divizije izvajale akcije le od časa do časa. Na gorenjskem terenu so vztrajali kot narodnoosvobodilna vojska leta 1944 ponovno organizirani partizanski odredi in izvrševali akcije. Med najuspešnejšimi akcijami v letu 1944 prav gotovo lahko štejemo akcije jeseniško-bohinjskega odreda, ki mu danes izkazujemo prav posebno priznanje z dodelitvijo srebrne značke Osvobodilne fronte. O njihovem deležu v narodnoosvobodilni borbi bo govora v obrazilu tega priznanja, zato mi dovolite, da borcem tega odreda v imenu vseh udeležencev tega zbora iskreno čestitam k zasluženemu priznanju.

Ko se danes po 30 letih mnogi udeleženci spominjamo dogodkov iz 1944. leta in preje, ki sem jih tudi jaz neposredno doživljala z gorenjskimi aktivisti, in če se spominjam okoliščin, zanosa, požrtvovalnosti, tovaršstva, discipliniranosti in predanosti, da najdemo najboljše rešitve za delo in akcije in ko prebiram takratna pisma, poročila in časopise ter današnje zgodovinske zapise, med drugim tudi doslej najboljše in dr. Mikužev Pregled zgodovine NOB v Sloveniji, šele vidimo, koliko dela nas še čaka, da skušamo aktivisti in borci kot žive priče čim bolj verodostojno opisati dogajanja v kronikah narodnoosvobodilne borbe v slehernem naselju, vasi in mestu; politično razmerje sil, konkretne poskuse sovražnika in Gestapa vrniti se v naše vrste, delo mnogih naših živih in mrtvih tovarišev, požrtvovalnost naših partizanskih domov, javk, mamic, deklet in pionirjev, nešteta herojstva znanih in neznanih aktivistov in obveščevalcev, dostikrat prav čudežne akcije in rešitve, pa tudi žive človeške like naših borcev in aktivistov, z vsemi dobrimi in slabimi človeškimi lastnostmi.

Le taka živa kronika bo sedanjim mladim in bodočim generacijam prikazala resnično herojsko epopejo, ko

bodo spoznavali delo svojih očetov in mater, znancev in sosedov, vlogo svojega kraja v revoluciji do razumevanja narodnoosvobodilne borbe v širših razsežnostih. Za globalno oceno narodnoosvobodilne borbe in njenega deleža v zgodovini narodov Jugoslavije in antifašističnega boja to morda ni neogibno, za spoznavanje deleža slehernega kraja pri nas, s konkretnimi ljudmi, pa je obnavljanje organizacij in pisanje kronik neprecenljivega vzgojnega pomena. Tudi zato obnavljamo odbore aktivistov po bivših okrožjih in okrajih, da bi čim bliže terenu pomagali obnoviti organizacije in zagotovili sodelovanje pri pisanju kronik, kar bi moralo bolj kot doslej biti predvsem naloga strokovnih delavcev, zgodovinarjev, prosvetnih delavcev, novinarjev, sociologov, politologov in drugih. Ti bi v aktivistih našli najboljše sodelavce tudi za izpopolnjevanje pomanjkljive zgodovinske dokumentacije in pojasnitev mnogih, še ne dovolj razčiščenih dogodkov. Čeprav je marsikdo iz generacije aktivistov narodnoosvobodilne borbe in neposredno iz povojnih let zdravstveno prizadet, vendar mislim, da govorim v imenu vseh, če rečem, da aktivist in revolucionar z leti to ne preneha biti, ker je to bistvo našega življenja, tisto, kar je dajalo in daje smisel našemu življenju in delu.

Zato je razumljivo, da pozdravljamo besede tovariša Tita na X. kongresu ZK Jugoslavije, ko je o tem govoril, kritiziral napake, ki so se dogajale v enostranskem pojmovanju nujnosti kadrovske obnovitve in ko ponekod niso omogočali sodelovanja starejšim aktivistom v političnem življenju, ko je rekel: »Te stvari je treba popraviti. Vsi, ki so sposobni, morajo še naprej biti vestransko aktivni; kajti komunist mora do konca ostati aktiven, v službi revolucije. Naravno pa je, da mora biti v zvezi komunistov in na odgovornih mestih v družbi vedno več mladih ljudi, se pravi, da se odgovornost za graditev socializma prenaša na kadre iz mlajših rodov, kar je samo dokaz žive revolucionarne sile zveze komunistov Jugoslavije.«

Lahko rečem, da so prav zbori in odbori aktivistov, za kar gre prvenstvo prav gorenjskim aktivistom, v mnogočem pripomogli, da se je kontinuiteta v aktivnosti aktivistov in revolucionarjev ohranila in da so aktivisti iz narodnoosvobodilne borbe živa spona z današnjimi aktivisti in odbori socialistične zveze. Zato je tudi razumljivo, da aktivisti ne samo podpiramo, ampak živo sodelujemo v uresničevanju sklepov VII. kongresa Zveze komunistov Slovenije in X. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije.

Zdi se mi, da bodo naše izkušnje in pomoč v premagovanju slabosti, ki jih kritizirajo Pismo izvršnega komiteja in tovariša Tita in kongresi Zveze komunistov, v mnogočem dragocene. Kakor smo pred 30 leti na partijskem posvetu in večkrat kasneje ugotovili nevarnost birokratiziranja organizacij Komunistične partije in Osvobodilne fronte, zgubljanje stika s terenom, nevarnost oportunizma — ozkost, praktičizem, tako je prav te nevarnosti in seveda druge, ki so se pojavile in se še pojavljajo v času, ko je oblast v naših rokah, žigosalo pismo in sedaj kongresi Zveze komunistov.

Kakor se je pred 30 leti samokritično ugotavljala nevarnost, da bi Komunistična partija prenehala biti motor narodnoosvobodilne borbe, tako danes ponovno z vso ostrino postavljamo, da naš delavski razred in naši narodi in revolucija potrebujejo pred vsem drugim enotno in močno Zvezo komunistov, partijo revolucionarne akcije.

Kakor smo se pred 30 leti dogovarjali na partijskih posvetih o nujnosti mobilizacije slehernega člana partije za njegov vpliv v okolju, kjer živi in deluje, za to, da se partijske organizacije ne zapirajo vase in aktivisti ne delujejo v forumih, ampak delujejo med ljudmi, v delovnih organizacijah, vaseh, vojski, množičnih organizacijah, tako danes ponovno naglašamo prav neogibnost takega dela organizacij in članov Zveze komunistov. Le-ti se v svojih organizacijah dogovarjajo za enotno akcijo, med tem ko se mora njihova dejavnost uresničevati na vseh področjih družbenega življenja, v socialistični zvezi, sindikatih, mladini, organizaciji Zveze borcev, društvih, v delegacijah, v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugod.

Kakor smo pred 30 leti govorili o lastnostih, ki krasijo komuniste in aktiviste Osvobodilne fronte kot so

— tovaršstvo, skromnost, požrtvovalnost, nesebičnost, zavzemanje za zmago vsega, kar je napredno in humano, o nujnosti nenehnega izobraževanja, o skrbi za vsakodnevno spremljanje, pomoč in dviganje kadrov, predvsem iz delavskih in kmečkih vrst, tako danes ponovno, ko imamo milijonsko članstvo Zveze komunistov in skoro desetmilijonsko članstvo socialistične zveze, zaostremo iste naloge. In še bi lahko naštevale naloge in paralele, ki so se v raznih etapah revolucije pojavljale in ki so pred nami tudi v sedanjih etapi naše revolucije, v boju za poglabljanje socialističnega samoupravljanja, ko se prav tako kot v narodnoosvobodilni borbi in v po-vojni obnovi in graditvi ljudske oblasti in našega gospodarstva, komunistična partija oziroma zveza komunistov bojuje za krepitev vpliva delavskega razreda in njegovega položaja kot vladajoče ekonomske in politične družbene sile, kar je kot enega najvažnejših principov uzakonila nova ustava.

Prav 30-letnica pokrajinske konference in okrožnih konferenc Delavske enotnosti na Gorenjskem — najbolj zgovorno dokazuje, kako dosledno je Komunistična partija skrbela, da je bil delavski razred gonilna sila revolucije in kar izraža tudi napis na tukajšnjem spomeniku in je tudi geslo današnjega zbora: »Na tratah teh, enotnost, pest je delavska skovala, potem s krvjo najzlahtnejšo, teptanim vsem, mogočen kres svobode je prižgala.«

Vsa leta pred vojno je Komunistična partija gradila akcijsko enotnost delavcev v štrajkih in mezdnih gibanjih in kazala neposredne in zgodovinske interese delavskega razreda v boju proti skupnemu razrednemu sovražniku. Zato je Komunistična partija takoj po ustanovitvi Osvobodilne fronte organizirala v tovarnah tudi odbore Delavske enotnosti, ki naj bi postali delavsko jedro Osvobodilne fronte in jamstvo njene enotnosti. Prav Delavski enotnosti gre zasluga, da je Osvobodilna fronta postala in ostala enotno gibanje in da so se 1942. leta z Izjavo vodilnih skupin Osvobodilne fronte premagale tendence, ki so grozile, da bi se Osvobodilna fronta razvijala kot koalicijska, s samostojnimi vertikalno povezanimi političnimi grupacijami, kar bi pomenilo slabitev udarne sile in enotnosti Osvobodilne fronte. In danes bolj kot kdajkoli z delegatskim sistemom krepimo vlogo delavcev-neposrednih proizvajalcev, ki naj bi s čim hitrejšo realizacijo ustave neposredno odločali o pogojih in sredstvih svojega dela v svoji temeljni organizaciji združenega dela, v združenih delovnih organizacijah, v samoupravnih skupnostih kot tudi v krajevnih skupnostih, občini, republikah in federaciji. In kot je bila v času narodnoosvobodilne borbe neogibna široka povezava delavskega razreda z delovnimi kmeti in delovno inteligenco, tako je seveda tudi danes samoupravno dogovarjanje in sporazumevanje z vsemi sloji delovnih ljudi pogoj za hitrejšo rast materialnih pogojev življenja in vseh drugih dejavnosti — prosvete, zdravstva, socialne varnosti, kulture, rekreacije itd.

Prav sedaj, ko je naša osnovna naloga uresničiti ustavo in sklepe kongresov Zveze komunistov, morajo vse družbene organizacije in posebej Zveza komunistov kot idejna sila in vsi samoupravni organi, delegacije ter skupščinski zbori še bolj odgovorno in iniciativno iskati in najti pota in sredstva za vedno boljše in svobodnejše življenje v socialističnih proizvodnih odnosih, upoštevajoč objektivne razmere in možnosti. To pa bo seveda dolgotrajna naloga, ko se bo treba spopadati z raznimi tehnokratskimi in birokratskimi tendencami in pojmovanji, in kar sta posebej zelo konkretno obravnavala 2. seja centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in refe-

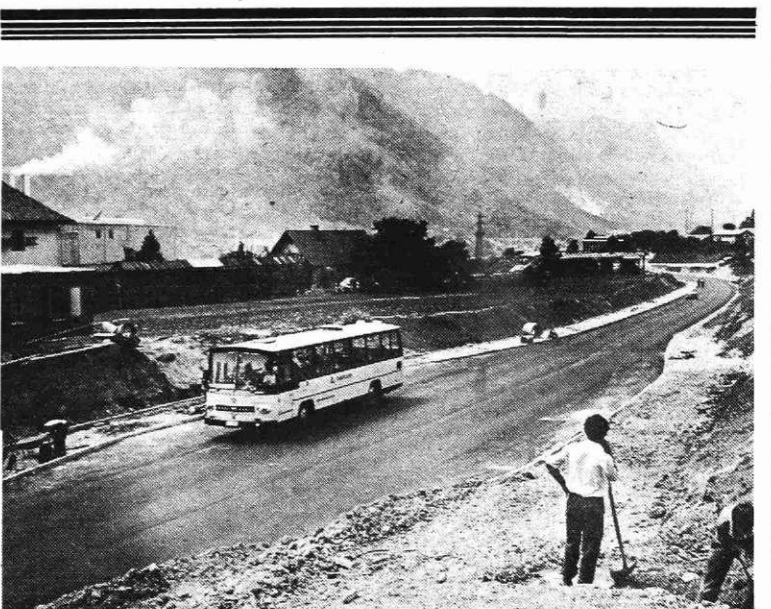
rat tovariša Popita na nedavnem zboru samoupravljalcev Jugoslavije, ko je dejal:

»Povsod, kjer se pod okriljem samoupravljanja še pojavljajo nesmotrno gospodarjenje, neustrezna družbena produktivnost, nezadostna ali celo zanemarjena skrb za razvoj lastne materialne podlage združenega dela, kjer ima še vpliv na gospodarske odločitve logika podjetniško lastninske miselnosti in podjetniško lastninske omejenosti in sebičnosti — v vseh teh primerih je treba iskati glavne vzroke za te pomanjkljivosti in nerazvitem samoupravljanju, v še neustreznih ali celo popačenih izpeljavi socialističnih osnov, na katerih naj bi se oblikovali družbenoekonomski odnosi v združenem delu. Z izostrenim poslušanjem moramo odkrivati napake, nedoslednosti in stranpota konkretnih rešitev, na katerih naj bi temeljili samoupravni socialistični odnosi. Samo tako se bomo lahko zares aktivno bojevali za odpravo vsega, kar je nezdružljivo s socialističnim samoupravljanjem.«

Mislim, da bo vsakdo iz vrst starejših aktivistov, ki mu zdravje to dopušča, z veseljem in z vso odgovornostjo sodeloval pri uresničevanju teh nalog, tako pri usposabljanju in krepitvi organizacij Zveze komunistov, kateri pripada, kot v organizacijah Socialistične zveze, v družbenih organizacijah oziroma delovni organizaciji in krajevni skupnosti, kjer živi in deluje.

V revoluciji, že pred vojno in v narodnoosvobodilni borbi, so se aktivisti Osvobodilne fronte, člani Komunistične partije in razrednega delavskega gibanja pridružili fronti progresivnih sil človeštva in s krvjo zacementirali geslo: Proletarci vseh dežel, združite se! in tako izpričali globoko internacionalistično borbena solidarnost. Danes so se progresivne sile bistveno okrepile, narasla je moč in okrepila se je vloga delavskega razreda in njegovih akcij ter mednarodnega delavskega gibanja. Socialistične dežele postajajo vedno bolj pomemben dejavnik v razvoju sedanjih mednarodnih odnosov, krepki se vloga neuvrčenih držav in posebej ugled Jugoslavije in tovariša Tita. Toda boj za narodno in družbeno osvoboditev poteka v stalnem spopadu s silami imperializma, ki skušajo ohraniti in zavarovati svoj privilegiran položaj z vmešavanjem in pritiski in celo z vojnimi intervencijami ter oboroženo agresijo. Zato moramo aktivisti in borci imeti nenehno pred očmi tudi te mednarodne razsežnosti, kot smo jih imeli med narodnoosvobodilno borbo.

Vemo že iz dosedanjih izkušenj, kako dragocena je naša pomoč za razvoj splošnega ljudskega odpora in kako važno je to zaradi naše lastne varnosti in pripravljenosti ter ohranitve miru v svetu. Vemo pa tudi, kako velikega pomena je naša moralna in materialna solidarnostna pomoč revolucionarnim in narodnoosvobodilnim gibanjem, čemur smo borci prav tako že do sedaj posvečali veliko pozornost. Prav zato so naša srečanja, kakršna je današnje in druga, dragocena, da se zavemo svoje moči in svojih obveznosti do naše socialistične domovine in do progresivnih procesov v svetu; važna pa so tudi zato, da začutimo tovaršstvo, ki nas je vezalo in nas veže na življenje in smrt, da spoznamo težave, v katerih se je morda kdo znašel in da skušamo pomagati. Tudi te vsakdanje tovariške pozornosti in pomoči so izredno dragocene, posebno kadar se kdo od tovarišev znajde v bolniški postelji ali drugih osebnih problemih. Želim, da nam bo današnje in druga tovariška srečanja, dalo čim več spodbude za nadaljnje delo. Želim vam čim več uspehov in osebnega zadovoljstva v prizadevanjih za čim hitrejšo in boljše izvrševanje nalog, ki so pred nami.

Nova cesta na Beli

DOPISUJTE
V ŽELEZARJA

Izvršitev programa skupne in gotove proizvodnje ter odprave — junij

Delovna enota	SKUPNA PROIZVODNJA			GOTOVA PROIZVODNJA			Odprava
	Program	Izvršenje	%	Program	Izvršenje	%	
Plavž	12.900	13.322.4	103.3				
SM jeklarna	26.100	26.299.1	100.5				
El. jeklarna	14.300	13.715.0	95.9				
Livarne	140	144.6	103.3	50	83.8	167.6	83.8
Samotarna	1.350	1.381.4	102.3	250	310.2	124.1	310.2
TALILNICE:	54.790	54.792.5	101.0	300	394.0	131.3	394.0
Bluming	35.700	36.102.8	101.1	1.300	2.280.5	175.4	1.609.2
Stekel	8.100	7.624.4	94.1	3.800	3.677.3	96.8	3.631.8
Termič. obd.	2.600	2.569.4	98.8	2.600	2.565.9	98.7	2.543.6
SKUPAJ:	46.400	46.296.6	99.8	7.700	8.523.7	110.7	7.784.6
Valj. žice	9.900	9.281.1	93.7	3.600	2.992.5	83.1	3.017.2
Valj. prof.	2.600	2.746.5	105.6		57.3		59.7
Valj. deb. pl.	8.300	6.891.3	83.0	8.300	6.846.7	82.5	7.051.8
VALJARNE:	67.200	65.215.5	97.0	19.600	18.420.2	94.0	17.913.3
Hlad. valj.	2.480	2.541.2	102.5	2.470	2.526.2	102.3	2.484.9
Žičarna	5.025	5.640.8	112.3	3.100	3.845.6	124.1	3.962.5
Profilarna	1.725	1.775.1	102.9	1.720	1.766.7	102.7	1.786.5
Podbojarna		4.1			4.1		4.1
Jeklovlek	1.630	1.721.4	105.6	1.630	1.674.3	102.7	1.828.9
Elektroodni:	1.410	1.413.2	100.2	1.405	1.408.1	100.2	1.365.9
— elektrode	1.360	1.337.1	98.3	1.355	1.332.3	98.3	1.298.8
— prašek	50	76.1	152.2	50	75.8	151.6	67.1
Žebliarna:	1.045	1.068.6	102.3	1.037	1.066.7	102.9	1.114.7
— žebli	930	950.1	102.2	930	950.1	102.2	999.1
— bodeča žica	102	105.3	103.2	102	105.4	103.3	106.7
— skanec	13	13.2	101.5	5	11.2	224.0	8.7
PREDELAVA:	13.315	14.164.4	106.4	11.362	12.291.7	108.2	12.547.5
SKUPAJ:	135.305	134.172.4	99.2	31.262	31.105.9	99.5	30.854.8
Tuja predelava	150	32.3	21.5	150	32.3	21.5	0.4
ZELEZARNA:	135.455	134.204.7	99.1	31.412	31.138.2	99.1	30.855.2

TOZD Talilnice

V TOZD Talilnice v mesecu juniju nismo povsod dosegli planiranih količin, vendar pa so bile nekatere količine planirane nekoliko višje kot to zahteva povprečni letni plan. Taka dinamika v TOZD Talilnice je potrebna, ker v vseh letnih časih niso enaki delovni pogoji. V vročih mesecih proizvodnost nekoliko pade, zato mora biti v hladnih nekoliko višja kot to zahteva letno planirano povprečje.

Plavži:

so v mesecu juniju kljub težavam z vsipom obratovali zelo dobro in so plan presegle za 3,3 %. Sprito takšnih proizvodnih rezultatov so tudi ostali pokazatelji ugodni. Poraba koksa na tono grodja je bila le 707 kg in je nižja od planirane.

Martinarna:

je imela v juniju velike ovire pri proizvodnji, zato postavljenega družbenega plana, ki je bil nekoliko višji kot to zahteva dnevno povprečje letnega plana, ni dosegla. SM peč 06, ki je najbolj produktiven agregat, je zaradi zelo slabe vzdržnosti oboka izpadla že v prvi dekadi meseca, obratovati pa bi morala ves mesec. Vzdržnost tega oboka je bila najnižja do sedaj. Namesto te peči je obratovala najmanjša SM peč 01. Tako je izpadel velik del proizvodnje. Druga velika tehnična ovira pa je bila slaba oziroma neustrezna kvaliteta sintermagnezita, zaradi česar so močno narasla popravila dna in se je čas popravil v primerjavi z lanskoletnim povprečjem povečal za 100 %. Seveda se je povečala tudi poraba tega dragega materiala na tono proizvedenega jekla. Kljub temu, da se je kolektiv zelo prizadeval, je s tem le delno omilil opisano stanje, čas in trud pa je bil uporabljen za popravila namesto za proizvodnjo.

Elektro jeklarna:

v mesecu juniju ni dosegla planirane proizvodnje in je plan izpolnila le 95,91 %. Vzrok za to so bile ves mesec v presledkih trajajoče redukcije električne energije. Lahko rečemo, da ena peč zaradi tega ni obratovala skoraj 100 ur. To pa pomeni izgubo proizvodnje preko 1000 ton. Če bi imela elektro jeklarna ves mesec na razpolago potrebno električno energijo, bi pri enaki produktivnosti postavljeno plan presegla. Zaradi energetske krize, ki muči vse naše gospodarstvo, je v Železarni v proizvodnem pogledu najbolj prizadet kolektiv elektro jeklarna, ki zaradi tega ne more izpolnjevati družbenih obvez.

Livarna:

Jeklolivarna je presegla v mesecu juniju postavljeni družbeni plan in ga izpolnila s 102,96 %. V teku je izdelava nujnih naročil velikih odlikov za druge železarne, ki jih težko pričakujejo.

Samotarna:

Samotarna je v mesecu juniju izpolnila družbeni plan s 102,33 % in je jeklarno zadovoljivo preskrbovala z nujnim ognjevdržnim materialom. Proizvedeno je bilo nekaj več ognjeodpornih mas in nekaj manj opek zaradi remonta in mnogih težav ter zastojev na Pauker stiskalnici.

Alojz Kalan

TOZD Valjarne

Valjarna bluming:

Valjarna bluming planirane skupne proizvodnje v juniju ni dosegla. Vzrok za to so bili predvsem previsoki zastoji zaradi čakanja na potrebno temperaturo ogretnih blokov. Le-ti so znašali v preteklem mesecu 7,5 % na obratovalni čas in sicer zaradi dobave premajhnih količin vročih blokov iz obeh jeklarn. To dokazuje tudi to, da smo v tem mesecu založili kar 1774 ton mrzlih ingotov in bram iz zaloge. Skupni zastoji valjarne bluming so v juniju znašali 26 % obratovalnega časa.

Valjarna štekel:

Zaradi premajhne skupne proizvodnje v valjarni bluming smo tudi v tej valjarni pri skupni in blagovni proizvodnji v juniju nekoliko zaostali za planirano količino.

Valjarna 2400:

Kljub nizkim zastojem — 19,22 odstot. na obratovalni čas, je bila junijska proizvodnja v tej valjarni prenikna. Vzroka za to sta bila dva. V tem mesecu smo izvaljali 987 ton jekel kvalitete Nioval in Nionical. To namreč zaradi določenih tehnoloških prijemov zahteva daljši čas valjanja na progi kot ostale vrste jekel. To je pokazala tudi časovna analiza, ki jo je v preteklem mesecu izdelal oddelek za študij časa in dela. Drugi vzrok je majhna povprečna teža izvaljanih slabov. Ta je bila s 1410 kg znatno prenikna, da bi lahko dosegli planirano proizvodnjo. Če bo imela ta valjarna podobne pogoje valjanja tudi v prihodnjih mesecih, potem zaradi ozkega grla na progi ne bo mogoče doseči z družbenim planom predvidene proizvodnje. Delno bomo lahko to stanje olajšali s predvidenim obratovanjem proge ob prostih sobotah na dopoldanski izmenici.

Valjarna žice:

Valjarna žice planirane skupne in blagovne proizvodnje v juniju ni dosegla. Edini vzrok za to so bili previsoki zastoji in sicer 38,3 % na obratovalni čas. Predvsem so bili visoki mehanski zastoji — 8,0 % in elektro zastoji — 6,6 % obratovalnega časa. Če vseh zastojev v prihodnje ne bomo znižali na okoli 35 %, potem planirane proizvodnje ne bomo dosegali.

Profilna valjarna:

Ta valjarna je v juniju delala dobro in je planirano skupno proizvodnjo kljub težavam zaradi po-

manjkanja delavcev dosegla. Blagovne proizvodnje smo v tem mesecu valjali manj zaradi forsiranja preskrbe jeklovleka z vložkom.

Avgust Karba

TOZD Hladna predelava

Hladna valjarna:

Uspešna proizvodnja HVT se nadaljuje tudi v mesecu juniju. Kljub pomanjkanju vložka po asortimentu in občasnim minimalnim zalogam vložka, delavci z dodatnim delom izpadlo proizvodnjo nadoknadijo. Proizvodnja v prvi polovici leta je 944 ton višja od planirane ali 2,5 % nad družbenim planom.

Žičarna:

Kljub povečani odsotnosti zaradi bolezni in dopustov je obrat žičarne svoje proizvodne uspehe nadaljeval tudi v juniju. Pomanjkanje ljudi se pri vlečni žici že odraža, ostala proizvodnja pa ta primanjkljaj pokriva.

Proizvodnja v prvi polovici leta je bila zelo uspešna in je obveza po družbenem planu izpolnjena odno-
sno za 2,6 % presežena.

Profilarna:

V mesecu juniju je bila proizvodnja profilarne enaka predvideni z družbenim načrtom, odno-
sno je celo 2,9 % višja. Dobra preskrba z vložkom in dodatno delo sta omogočila izpolnjevanje planirane proizvodnje.

V prvem polletju proizvodnja ni dosegla predvidene planirane količine. Največji razlog za manjšo proizvodnjo je pomanjkanje vložka, poleg tega pa pogoste menjave orodja. Zaradi majhnih naročil in osvajanja novih profilov so menjave orodij izredno pogoste.

Podbojarna:

Iz delavnice za osvajanje proizvodnje smo v tem mesecu odposlali prve količine vratnih podbojev. Količina v tonah ni velika, vendar uspehi pri osvajanju nove proizvodnje ni v količini, ampak v številu podbojev in kvaliteti izdelkov.

Jeklovlek:

Proizvodnja v tem obratu je ustajena in ob primerni preskrbi z vložkom tudi dosegamo planirane količine. Problematična je občasna preskrba z vložkom, predvsem iz starih valjarn, z dodatnim delom te izpade nevtaliriziramo.

V prvem polletju smo dosegli proizvodnjo, predvideno z družbenim načrtom, kljub občasnemu pomanjkanju vložka.

Elektroodni obrat:

Tudi ta obrat je v mesecu juniju presegel planirano količino. Naprave za pospeševanje proizvodnje in olajšanje dela so praktično vse že aktivirane in doprinašajo k povečani proizvodnji. Kasnitev montaže novih naprav pa je v prvem polletju povzročila

izpad proizvodnje. Planirane količine po družbenem planu nismo dosegli, odno-
sno se ji niti približali nismo, kljub dodatnemu delu ob prostih sobotah.

Žebliarna:

Proizvodnja žebliarne je zaradi pomanjkanja vložka bistveno manjša kot predvideva družbeni plan.

Operativni plan je bil nižji od družbenega in ta je izpolnjen s 102,2 %. Z družbenim planom predvidena proizvodnja je v prvem polletju dosegla samo pri proizvodnji bodeče žice, ostala je bistveno nižja. Pomanjkanje žice in sodelavcev bistveno vpliva na proizvodnjo žebliarne.

Franc Vičar

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 15. 7.	GASSER FRANC, d. ing.	KLOFUTAR PETER
TOREK — 16. 7.	KAVČIČ EDO	LEBAR ALOJZ
SREDA — 17. 7.	FALETIČ JANEZ, ing.	TRONTEJ MARJAN
ČETRTEK — 18. 7.	KORDEŽ FILIP, ing.	TUMA SLAVKO
PETK — 19. 7.	MLAKAR FLORIJA	SELJAK VINKO
SOBOTA — 20. 7.	BEGEŠ STANE	KOVAČ JANEZ
NEDELJA — 21. 7.	RAVNIK JOŽE	JELOVČAN JOŽE

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358, vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure, nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure, nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

od 15. do 21. julija

Dopoldan: dr. Branko Dražič in dr. Aleksander Rjazancev

Popoldan: dr. Branko Čeh

V soboto, 20. julija, samo dopoldan dr. Branko Dražič

ZOBNA AMBULANTA

Dopoldan: terapevt Viktor Stražišar

Popoldan: terapevt dr. Alojz Smolej

V soboto, 20. julija, samo dopoldan terapevt Viktor Stražišar

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

Skladno s sklepom koordinacijskega odbora ZB NOV Slovenskih železarn bo v soboto, 24. avgusta pri Rimskem vrelcu v Kotljah

SREČANJE ŽELEZARJEV — BORCEV NOV SLOVENSkih ŽELEZARN

Gostitelj letošnjega srečanja železarjev borcev NOV Slovenskih železarn bo aktiv borcev ZB NOV v železarni Ravne.

Srečanja se lahko udeležijo aktivni delavci — železarji borci NOV in aktivisti, ki jim je to svojstvo tudi priznано. Vsak udeleženec srečanja železarjev borcev NOV lahko vzame s seboj enega ožjega svojca.

Ker je letošnje srečanje organizirano na prosto soboto, prosimo vsa obratovodstva v proizvodnih obratih, da prijavljenim udeležencem omogočijo udeležbo.

Na srečanje železarjev borcev NOV bodo posebej vabljeni tudi železarji borci, nosilci spomenice 1941, narodni heroji, španski borci ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. Prav tako bodo vabljeni tudi predstavniki društev upokojencev in aktivov ZM v TOZD in Skupnih službah.

Prevoz udeležencev in prehrana sta zagotovljena ter brezplačna.

Prijave za udeležbo na srečanju železarjev borcev NOV pri Rimskem vrelcu v Kotljah je treba poslati najkasneje do 12. avgusta, pisarni sekretariata Železarn. Vse ostale informacije bodo objavljene v Železarnju.

Koordinacijski odbor ZB NOV Slovenskih železarn

Aktiv ZB NOV Jesenice

Predsednik: Jaka Svetina

PRIJAVNICA ZA UDELEŽBO NA SREČANJU ŽELEZARJEV BORCEV PRI RIMSKEM VRELCE V KOTLJAH

Priimek in ime
leto rojstva bivališče — kraj, ulica
..... obrat. — služba
..... ime in priimek ožjega svojca

(Izrežite, izpolnite in pošljite sekretariatu Železarn)

Prosimo vse borce in aktiviste NOV, zaposlene v Železarni, ki se name-
ravajo udeležiti srečanja železarjev borcev NOV pri Rimskem vrelcu v
Kotljah, da prijavnico izpolnijo in jo pošljejo pisarni sekretariata Železarn,
vključno do 12. avgusta 74.

Železarski globus

IRSKA

V tej državi bodo zgradili novo valjarno pločevine. Z letno proizvodnjo 30.000 ton valjane pločevine. Finančno bosta pri tem projektu sodelovali britanska železarska družba Amari Wolff in japonska družba Nishin Steel.

VELIKA BRITANIJA

Največja železarska družba Velike Britanije British Steel Corp., bo v prihodnjih desetih letih investirala 322 milijonov dolarjev v svojo železarno v pokrajini Sheffield. Denar bodo porabili za povečanje proizvodnih zmogljivosti za proizvodnjo specialnih jekel. Za novo železarno Tinsley Parka pa bodo porabili 115 milijonov dolarjev. Tudi v tej železarni bodo večino proizvodnje predstavljala specialna jekla.

SOVJETSka ZVEZA

Kostumska je področje v Kareliji, kjer so velike rezerve železove rude. Skupne zaloge cenijo na 1,2 milijarde ton. Zgradili bodo naprave, ki bodo omogočale letni izkop 24 milj. ton te rude in proizvodnjo devet milj. ton peletov. Glavni porabnik te rude in peletov bo železarna v Čerepovcu.

NORVEŠKA

Tudi na Norveškem so pričeli z gradnjo mini železarn. Nemške železarske družbe si prizadevajo, da bi gradili mini železarno v mestu Narvik. Letna proizvodna zmogljivost nove mini železarne bo med 0,5 in 1 milj. ton surovega jekla.

Samoupravni organi v preteklem tednu

TOZD Valjarne

10. seja delavskega sveta

Predsednik Mavro Lenardič je 28. junija sklical 10. sejo delavskega sveta TOZD Valjarne in v razpravo predlagal obsežen dnevni red.

Pri pregledu izvrševanja sklepov zadnje seje so ugotovili, da so bili vsi sklepi realizirani. Za tem so poslušali informacijo o spremembi projekta in o vzorčni proizvodnji obrata vratnih podbojev. Soglašali so s spremembo projekta in s tem, da se združena sredstva za ta projekt od zbiranja 19.132.161 dinarjev, povečajo na 25.300.000 dinarjev, kot je v programu združevanja za letošnje leto že predvideno da Železarna za TOZD Hladna predelava najame pri Ljubljanski banki kredit v višini pet milijonov dinarjev.

V nadaljevanju so obravnavali predlog financiranja rekonstrukcije valjarne žice in sklenili, da se leta odobri in da se v letih 1974 in 1975 ta namen združijo sredstva TOZD v višini 35 milijonov dinarjev. Soglašali so tudi, da se pri Slovenskih železnarh zaprosi za kredit ali soglasje v višini 60 milijonov dinarjev. V tej zvezi so sprejeli tudi več zadolžitve skupnim službam.

Na seji so tudi potrdili sklep odbora za gospodarstvo, s katerim naroča vsem članom delovnega kolektiva TOZD Valjarne, da se maksimalno prizadevajo za zniževanje stroškov v vseh obratih TOZD. Delavski svet je na podlagi predloženih podatkov iz katerih je razvidno, da je v TOZD Valjarne od 954 zaposlenih delavcev, 890 delavcev ali 93 odstotkov podpisalo izjavo, da soglašajo s pravicami in obveznostmi, ki jih določa samoupravni sporazum o varstvu pri delu, sprejel ugotovitveni sklep, da je ta sporazum v veljavi.

Na osnovi podatkov so sprejeli še naslednje ugotovitvene sklepe:

- z večino glasov vseh delavcev v TOZD, so v odbor samoupravne delavske kontrole izvoljeni: Ivan Žvan, Zdravko Čufar in Vojko Mikolič;

- zbor delavcev TOZD je s 69 odstotki glasov sprejel samoupravni sporazum o delitvi osebnih dohodkov v Slovenskih železnarh;

12. seja odbora za gospodarstvo

Predsednik Franc Ravnikar, je 26. junija sklical 12. sejo odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarne. Na seji so poleg pregleda sklepov, obravnavali proizvodne rezultate dosežene v maju z vidika asortimenta, izplena in stroškov, operativnimi programi za mesec junij ter količinski in vrednostni plan za tretje četrtletje. Članom odbora je bila posredovana tudi informacija o naraščanju cen surovin, energiji in transportu, obravnavali pa so tudi obveze obratov TOZD Valjarne, povezane z obvezo TOZD Talilnice, da bodo letos dosegli proizvodnjo 500.000 ton surovega jekla.

— z istim številom glasov so bile sprejete tudi spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov v črni in barvni metalurgiji.

Na seji so v nadaljevanju izvršili več imenovanj v različne samo-

upravne skupnosti oziroma organe, potrdili po predloženem seznamu likvidacije osnovnih sredstev in soglašali s sklepi odbora za delovne in življenjske pogoje v zvezi z regresiranjem prevozov na delo in z dela ter predlagali urnik za prevoz delavcev pred oziroma po končani dnini.

Sklenili so, da TOZD Valjarne prispeva 10.000 din k stroškom raziskave o delovanju, uspešnosti in razvoju naših samoupravnih delovnih skupin.

Ob sklepu seje so obravnavali še nekaj kadrovskega vprašanj in dva delavca razrešili lastnosti delavca v TOZD Valjarne.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

6. seja odbora za delovno varnost

Osmega julija je imel odbor za delovno varnost pri DS TOZD VET svojo 6. sejo, na kateri je poleg pregleda izvrševanja sklepov zadnje seje, obravnaval polletno poročilo o varstvu pri delu, reševal nekaj vlog obratov in govoril o sanacijskih predlogih.

Sejo je vodil namestnik predsednika Jože Starc. Pri pregledu sklepov 4. in 5. seje je bilo ugotovljeno, da so bili skoraj vsi realizirani, razen nekaterih, ki so še v izvajanju. Spremenili so tudi termin za pripravo tehnološko varnostnih predpisov za obrate elektro-toplotna energija, plinska in vodna energija ter cestni oddelek in vzdrževanje na transportu, ki naj bi bili izdelani do konca tega leta. Pri tem pa je odbor ugotovil, da za izdelavo tehnološko varnostnih navodil železniškega transporta ne more določiti termina, ker je izdelava le-tega vezana na druga tehnološka navodila in predpise. Odbor je zadolžil varnostnega inženirja, da v drugi polovici letošnjega leta pristopi k izdelavi normativov sredstev za osebno varnost.

Pri pregledu polletnega poročila o varstvu pri delu so na seji ugotovili, da so na tem področju izredno dobro delali v obratih elektro-toplotna energija, plinska in vodna energija, kakor tudi v RTA, kjer ni bilo nobene nezgode. Razen tega so tudi na transportu zmanjšali število nezgod od 13 v istem razdobju lanskega leta na tri v letošnjem letu.

Odbor je poročilo vzel na znanje in z namenom, da se stanje pri delovni varnosti še izboljša naročil, da varnostni inženir do prihodnje seje pripravi skupno s poročilom tudi nekaj konkretnih primerov, kje je bil vzrok za nezgode v nepravilnem tehnološkem delu in pozval vse vodje v TOZD VET, da delovni varnosti posvečajo še več pozornosti in da naj ne izvajajo popravil in čiščenja naprav, ki so pod napetostjo.

Odbor je na seji reševal tudi vprašanje dovoljenih hitrosti na cestah v Železarni ter predlagal, da direktor TOZD za to ureditev postavi posebno strokovno komisijo.

Reševali so tudi vlogo strojnega vzdrževanja o delih na napravah in cevovodih CO plina ter v zvezi s tem zadolžili vodstveni kader, da izdela predlog za otežbo dodatka ter ga posreduje DS TOZD VET v obravnavo in sprejem.

Odbor je sprejel tudi informacijo o odobrenih predlogih za izboljšanje delovnih pogojev delavcev, in sicer:

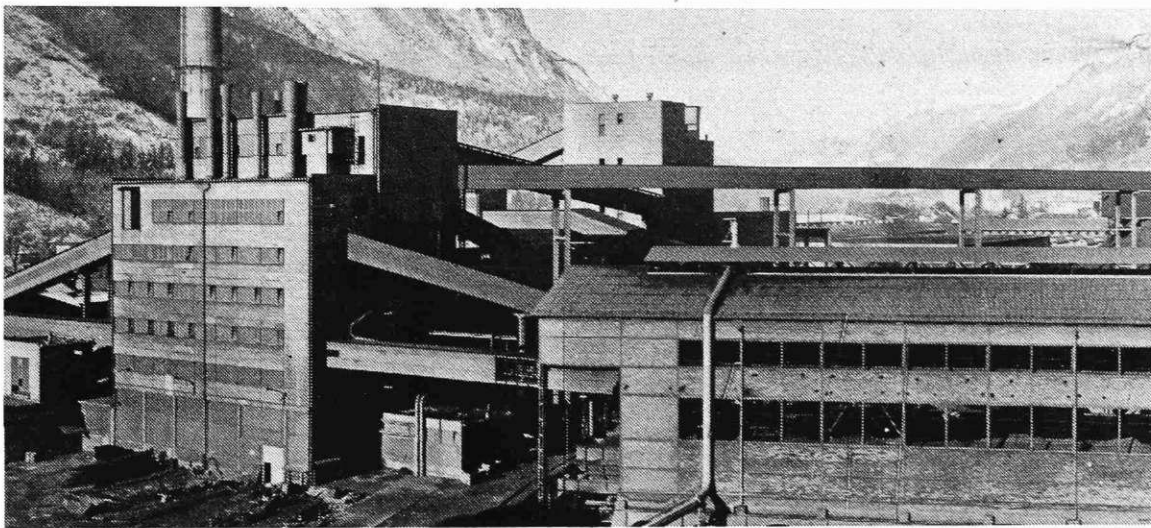
- obnovo razsvetljave v konstrukcijski delavnici,
- ureditev zračenja delavnice v SV in strugarni valjev na Beli in
- ureditev odpravevalne naprave delavnice gradbenega vzdrževanja na Javorniku.

Razen tega pa še informacijo o obdelavi in pripravi dokumentacije naslednjih predlogov:

- streha nad revizijsko jamo (transport)
- naprava za snemanje avtomobilskih plaščev (transport)
- aparat za pranje strojnih delov s toplo vodo (SV in transport)
- odprava prekomernega ropota v vodikarni (PIV).

NZ

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI

Energija v bodočnosti

(3)

Pri tem poskusu uporabljeni sinkrude, so proizvedli na poskusni napravi v Princetonu, zvezna država New Jersey. Ta naprava predela dnevno 36 ton premoga v 5700 litrov tekočega goriva. Postopek ima za osnovo pirolizo (razkrajanje snovi pri visokih temperaturah). Premog najprej zdrobijo in potem razkrajajo z ogrevanjem v težko olje. Tega potem s pomočjo vodikarja in pod pritiskom pretvorijo v sinkrude.

Drug postopek so prav tako razvili v ZDA. Pri tem najprej raztopijo premog v naftni raztopini in ga potem obdelajo pod pritiskom z vodikom. Računajo, da bo ta postopek primeren za ekonomsko uporabo približno v šestih letih. Ugoden je predvsem zato, ker je možno proizvajati iz premoga istočasno tekoče gorivo in visoko kaloričen plin.

Za raziskave o čim bolj koristni uporabi premoga, vlagajo predvsem v ZDA velika finančna sredstva. To lahko vidimo na primeru proračuna urada za raziskavo premoga. Pred tremi leti so porabili 17 milijonov, letos pa že 122 milijonov dolarjev. Za prihodnjih pet let računajo, da bo vlada ZDA namenila v te namene 1,5 milijarde dolarjev.

Primerjava sedanjih in na podlagi rezultatov poskusov predvidenih cen kaže, da so plinasta in tekoča goriva iz premoga zaenkrat še precej dražja kot zemeljski plin in nafta. Vendar vsa sedanja gibanja kažejo na to, da bo industrija v vseh delih sveta vedno bolj navezana na premog kot vir energije. Premog bo spet dobil nazaj precejšen del tiste pomembnosti, ki jo je zaradi nafte pred nedavnim izgubil.

Geotermična energija

Med važnimi viri energije je geotermična zaenkrat med najmanj uporabljenimi. Vendar se situacija hitro izpreminja.

V preteklem desetletju je 38 držav zgradilo svojo prvo rafinerijo za nafto, deset je pričelo izkoriščati nahajališča zemeljskega plina in 16 je uporabljalo jedrsko energijo. Samo šest držav uporablja danes geotermično energijo za proizvodnjo električne energije. Vendar je 20 projektov za izkoriščanje geotermične energije v pripravi in gradnji v 19 državah. In to od Kameruna ter Guatemale do Turčije in Romunije.

Danes obratujejo v svetu geotermične električne centrale s skupno instalirano močjo 1060 MW. Največja je v ZDA, zvezna država Kalifornija s 396 MW. Ostale države, v katerih obratujejo geotermične centrale, so: Italija, Nova Zelandija, Japonska, Islandija in Mehika.

Kmalu bodo sledile tudi druge dežele. Danes ima več kot 80 držav na razpolago geotermične vire energije. Nekatere med njimi so dežele v razvoju. Te je še posebno težko prizadela sedanja podražitev nafte in ostalih energetskih virov. Zato je za te države geotermična energija še posebno pomembno nadomestilo za ostale vire energije.

Ta energija je poceni, čista in enostavna za upravljanje. Investicijski stroški dosežejo največ dve tretjini stroškov, potrebnih za gradnjo električne centrale na trdno gorivo. To pa iz razloga, ker ne potrebuje naprav za kurjenje in visoko tlačnih kotlov.

Kot primer za stroške lahko navedemo centralo v Kaliforniji, na KW instalirane moči, kjer so imeli 120 dolarjev investicijskih stroškov. Za jedrsko električno je potrebno 400 do 600 dolarjev in za kalorično napravo na premog, skupaj s čistilnimi napravami, 300 do 400 dolarjev na KW. Poudariti je treba še to, da je geotermična centrala najmanj nevarna za onesnaženje okolice, ker ni dimnih plinov. Hrup in dim lahko spremlja le podzemeljsko paro. Vendar je to možno kontrolirati in ustrezno urediti. Edini problem pri uporabi geotermične energije je korozija.

Geotermična energija se pojavlja v naravi običajno v dveh oblikah: kot suha para z malo ali nič vode in kot vroča voda. Suha para je najcenejša, ker jo lahko uporabljamo za direktni pogon turbin. Znatno več kot suhe vodne pare, je v svetu na

razpolago vrelcev vroče vode (približno dvajsetkrat več). Vendar pri uporabi vroče vode nastopa problem korozije. Vzrok je v tem, ker je v takšni vodi običajno raztopljeno veliko raznih mineralov. Zaradi tega problema so zaenkrat prekinili nadaljevanje širjenja uporabe geotermične energije v Kaliforniji. Mineralne soli, raztopljene v vroči vodi preveč razjedajo cevi in lopatice turbin.

Kljub tem težavam nadaljujejo razne države v svetu z napori, da bi izkoristile čim več razpoložljive geotermične energije. Med njimi je ena prvih Japonska. Japonska vlada predvideva, da bodo imele geotermične električne centrale v tej deželi leta 1984 skupno instalirano moč 500 MW. Danes imajo samo 45 MW. Vendar že sedaj kaže, da bodo zgoraj navedeno število le težko dosegli.

Ceprav deluje na Japonskem precej vulkanov, je geološka sestava te dežele zelo neprimerna za iskanje in vrtanje geotermičnih vrelcev. Zato bodo potrebna v prihodnjih letih velika finančna sredstva za raziskave in gradnjo geotermičnih električnih central. Vendar japonski strokovnjaki računajo, da bodo kljub tem težavam dosegli na tem področju določene ekonomičnosti. Vzrok je v pomanjkanju in visoki ceni nafte. Sedaj koristniki geotermične energije so poleg proizvodnje električne energije našli še druge načine uporabe. V Reykaviku, glavnem mestu Islanda, uporabljajo vročo vodo za ogrevanje stanovanjskih in poslovnih prostorov. V Novi Zelandiji jo uporabljajo za svoje potrebe kot prva in edina na svetu tovarna papirja. Eden izmed hotelov v tej otoški državi poleti hladi in pozimi ogreva svoje prostore s klimatsko napravo, ki jo poganja geotermična energija. Pri tem so obratovniški stroški te naprave dvajsetkrat nižji kot pri uporabi kurilnega olja. Strokovnjaki v Novi Zelandiji tudi intenzivno proučujejo možnosti, kako koristno uporabiti geotermične vrelce z nizkim pritiskom.

Iz vsega tega lahko sklepamo, da bo geotermična energija že v bližnji bodočnosti marsikje nadomestila nafto, pa tudi premog. Zato bo lahko pripomogla k premagovanju energetske stiske, ki postaja iz leta v leto na svetu bolj aktualna. (nadaljevanje prihodnjik)

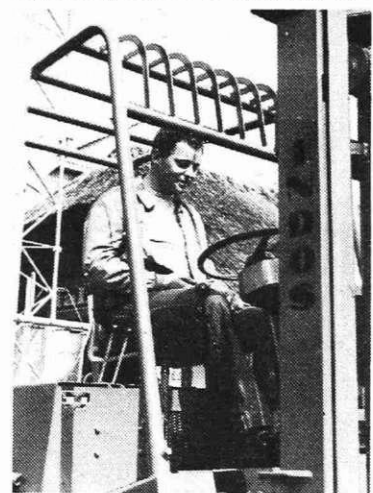
Ponoven uspeh voznikov viličarjev Železarne

V dneh 21. in 22. junija je jugoslovanski center za transport v industriji organiziral že VII. tradicionalno državno prvenstvo voznikov viličarjev v spretnostni vožnji in prenašanju bremen. Tekmovanje je bilo v Mariboru, na mariborskem sejmišču v organizaciji podružnice DSIT. Udeležilo se ga je 62 tekmovalcev iz raznih jugoslovanskih podjetij. Vsako podjetje je lahko poslalo največ pet tekmovalcev. To tekmovanje je bilo tako po številu kot po konkurenci doslej največje in vsak tekmovalec je moral pokazati res veliko znanja in zbranosti.

Mnogi se sprašujejo, kakšen pomen imajo taka tekmovanja? Industrija vse hitreje napreduje, prostori, v katerih se odvija notranji promet — največ z viličarji — pa so vedno bolj utesnjeni. Ker so voznikom vili-

v predtekmovanju uvrstil na 11. mesto. Nedelko je bil prvi dan v predtekmovanju s svojim 38. mestom nekoliko »prekratek« za finalno tekmovanje. Na njegov rezultat je precej kvarno vplivala utrujenost, saj je moral s svojim osebnim avtomobilom prepeljati v zelo neugodnih vremenskih razmerah, ekipo v Maribor. Petrovič, ki se je v predtekmovanju uvrstil na 12. mesto, je imel v finalnem tekmovanju smolo z žrebom, ki mu je določil prvo štartno mesto. S tem štartnim mestom ni mogel računati na najboljšo uvrstitev, saj ga je kot prvega komisija tudi najstrožje ocenjevala. Njegov rezultat izpisan na razglasni deski je bil šele pravo vodilo za ostale tekmovalce in pokazatelj kriterija ocenjevanja, ocenjevalne komisije. Kljub temu je Petrovič zasedel tudi v finalu solidno 12. mesto. Dobravec je z ugodno osmo štartno številko, zbranostjo in sproščenostjo »pripeljal« sebe do odličnega tretjega mesta, katerega se sam ni pričakoval. S tem rezultatom je priboril tudi železarni Jesenice tretje mesto, za predstavnikom Salonit Anhovo in Primat Maribor, sebi pa denarno nagrado in mesto v ekipi za meddržavni dvoboj Jugoslavija : Italija, ki je vsako leto v italijanskem mestu Padova.

Ekipi železarne Jesenice je manjkal vodja, ki je bil službeno odsoten. Le-ta bi moralno in pravno ščitil ekipo pri ocenjevalni komisiji pred vodji ostalih ekip, ki so na razne načine vplivali na njene rezultate in s tem ustvarjali boljše pogoje za svoje »varovance«. Kljub tem dejstvom je ekipa iz Železarne s solidnim tretjim mestom dokazala izvrstno sposobnost delavcev v notranjem transportu, kar je tudi eden važnih faktorjev sodobnega podjetja. ŽAK

Božo DOBRAVC, tretje uvrščen med preizkušanjem indosovega viličarja, 2000 kp — Diesel

čarjev najbolj izpostavljeni delavci in dragoceni stroji, se zahteva od teh velika natančnost in pazljivost. Prav te kvalitete pa pridejo do izraza na takšnih tekmovanjih.

Ekipo Železarne so sestavljali: Žarko Petrovič, Štefan Nedelko in Božo Dobravec, vsi HVZ. Ti tekmovalci so se že lani v Kopru dobro odrezali, saj sta Petrovič in Nedelko takrat zasedla odlično 4. in 5. mesto. Letos pa je bil najboljši Božo Dobravec, ki je presenetil z uvrstitvijo v finalu na tretje mesto pred nekaterimi že stalnimi in rutiniranimi tekmovalci, medtem ko se je

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Razgovor s predsednikom mladinskega aktiva ŽIC

Božo Kramar je bil dijak 3. a razreda poklicne kovinarske šole na Jesenicah, oddelka strojnih ključavničarjev, ki je te dni že zaključil šolanje. Rojen je bil na Jesenicah, živi pa v Podkorenju. Kot mladinskega aktivista bi ga radi predstavili bralcem.

— Zakaj si se odločil za šolanje na tej šoli?

Ta poklic se mi je zdel zelo zanimiv. Moj oče ima doma tudi majhno delavnico in sem se že pri njem doma seznanil z dobrimi in slabimi stranmi tega poklica.

— Ali ti je žal, da si se odločil za ta poklic?

Ne, ni mi žal. Verjetno pa bom nadaljeval šolanje na večernem oddelku strojne tehniške šole.

Pomen klubov OZN v naši družbi

Organizacija klubov OZN v Sloveniji dobiva z vsakim letom večji pomen. Še posebej pomembno je njeno delovanje v času uresničevanja nove ustave in resolucije kongresa ZKJ in ZKS ter v pripravah na kongres ZMS.

Na osnovi izhodišč resolucije 3. seje CK ZKS, so bili mladi v Sloveniji mnjenja, da je treba doseči takšno organiziranost mladih, da bodo različni interesi posameznih delov mladine prihajali svobodno in vsak zase do izraza: gre za to, da te organizacije, ki vključujejo in združujejo mlade ljudi, imajo svoje mesto v naši družbi. Zato menimo, da bi bilo potrebno, da tudi ta mladina, ki se konkretno združuje v klubih OZN, ima svoje mesto med ostalimi deli mladine, kjer pomeni neko idejno akcijsko jedro v novi Zvezi mladine.

Pomembna je ugotovitev, da ima mladina neprecenljivo vlogo pri razvijanju bratstva in enotnosti med našimi narodi, in narodnostmi. Razen tega mlada generacija daje svoj delež tudi pri krepitvi internacionalističnega občutka med ljudmi. To pa obvezuje, da je treba mladino vzgajati v internacionalističnem in marksističnem duhu, pri čemer lahko veliko storijo klubi OZN pod ustreznim vodstvom.

Treba je poudariti, da je ideja, ki združuje mladino v organizaciji klubov OZN, velika in pomembna. To je ideja Zdrženih narodov. Danes se moramo zavedati situacije v svetu, za katero je najznačilnejše: velik prepad med razvitimi in nerazvitimi. Iz tega nastaja zelo zaostrena situacija. Jugoslavija se pomembnosti in kritičnosti te situacije v svetu dobro zaveda in s svojimi akcijami na mednarodnem področju skuša doseči, da bi se takšni problemi pravično urejali pred Zdrženimi narodi. Istočasno pa vidimo, da večje in močnejše skupine držav skušajo urejati svetovne probleme izven Zdrženih narodov.

V vseh naših dosedanjih dokumentih smo govorili, da je naša organizacija študijska organizacija, ki proučuje mednarodne in domače probleme in potem moralno vpliva na njihovo pozitivno reševanje. Pri tem pa imajo klubi OZN neizbrpne možnosti svojega delovanja.

Anita Jakac

— V prostem času si zelo aktiven. Bil si predsednik mladinske organizacije na ŽIC. Kako si bil izbran za predsednika?

Kot predsednik razredne skupnosti sem se udeleževal sestankov mladinskega vodstva šole. Prejšnjemu predsedniku MO sem pri delu pomagal in sem ga ob njegovem odhodu zamenjal.

— Znano mi je, da sodeluješ tudi v občinskem vodstvu ZMS.

Da, res je! Sem član predsedstva OK ZMS in član komisije za SLO.

— Kako uskladiš šolsko delo in delo v organizacijah?

V začetku sem imel težave. Sčasoma pa sem uskladił oboje. Medtem, ko se drugi zabavajo, se jaz udeležujem drugod.

— Ali se boš po odhodu iz šole še udeleževal v organizacijah tako kot doslej?

Bom, vendar ne tako kot sedaj, kajti zaposlitev, študij in delo doma mi tega ne bodo dopustili.

— Kako je delovala mladinska organizacija na šoli?

Delovalo je več komisij in krožkov, vendar udeležba in zanimanje ni bilo najboljšje.

— Kaj predlagaš, da bi bilo treba narediti, da bi bilo večje zanimanje za te dejavnosti?

Morda je nekoliko premajhna informiranost, glavni vzrok pa je neresnost in nezanimanje učencev. Z večjo prisotnostjo predavateljev pri teh aktivnostih bi najbrž tudi dvignili interes pri učencih.

— Kako pa urejaš tvoje privatno življenje?

Casa imam bolj malo, vendar se takrat ukvarjam s svojim najljubšim konjičkom — z glasbo. Poleg tega pa se v zimskem času rad sanjam, poleti pa delam na polju.

Zapisal: Jošt Novak

Začela se je javna razprava o kongresnih dokumentih

Od 2. do 4. oktobra bo v Murski Soboti 9. kongres Zveze mladine Slovenije. To bo obračun dosedanjega dela mlade generacije in hkrati prehod na novo organizacijsko obliko delovanja. Kako potekajo priprave na 9. kongres med mladimi v naši občini?

Vse kaže, da se vodstvo OK ZMS Jesenice zaveda pomembnosti tega dogodka in zato pripravam na kongres posveča vso pozornost. Kljub temu, da smo sredi poletnih dni, za člane predsedstva ter ostale aktivne mladince praktično ne bo pravega odmora. Člani predsedstva so na zadnjih dveh sejah začeli z javno razpravo o kongresnih dokumentih in sicer o statutih ZMS in ZMJ ter o resoluciji za 9. kongres. Zavzeli so se, da bi s tem gradivom seznanili kar največ mladih v naši občini. Pri tem bodo pomembno vlogo odigrala vodstva mladih aktivov, tako v delovnih organizacijah kot v krajevnih skupnostih, ki bodo morala poskrbeti, da se bodo javne razprave udeležili vsi člani posameznih aktivov. Javna razprava bo v aktivih trajala do 10. avgusta, zatem pa bo celotna občinska konferenca ZMS Jesenice na posebni seji predlagala in ocenila potek razprave ter dala dokončne pripombe in nove predloge na kongresne dokumente.

Cas javne razprave pa bodo člani predsedstva izkoristili tudi za pospešeno evidentiranje možnih kadrov tako za občinske kot za republiške organe ZM. Jeseniška mladinska organizacija se s kadrovskimi problemi ubada iz leta v leto in skrajni čas je, da se to vprašanje organizirano reši.

Zaradi večje učinkovitosti in poenotenja dela v javni razpravi bodo mladi prejeli posebne obrazce in vprašalnike za vodenje razprave. Prav tako bodo prejeli evidenčne liste za nove kadre, ki jih bodo morali izpolniti.

Mladinskim aktivom bodo pri vodenju javne razprave nudili vso pomoč tudi člani predsedstva. Udeleževali se bodo vseh sej aktivov in s tem pripomogli k čim večji kakovosti razprave.

O pripravah na 9. kongres ZMS ter o poteku javne razprave bomo mlade sproti obveščali tudi v naši rubriki.

J. Rabič

REPUBLIŠKO PRVENSTVO MEDVEKOV IN ČEBELIC

Pretekli teden je bil na Pokljuki republiški mnogoboj medvekov in čebelic, najmlajših tabornikov. V razredu mlajših od 7 do 10 let, so dosegli tekmovalci odreda Jeklarjev z Jesenic enega svojih največjih uspehov v zadnjih letih. Osvojili so prvo mesto pred ORM Murska Sobota in OZZ Zalec. Zadnja leta domači taborniki niso dosegali na tekmovalnih večjih uspehov, sedaj pa sistematično vadijo in uspeh ni izostal, to pa jim bo pomenilo še večjo spodbudo za nadaljnje delo.

Tekmovanje se sestoji iz lova na lisico, kurjenja ognjev, premagovanja njave ovir in šaljivega teka. Tekmovalci so petčlanske ekipe, vseh sodelujočih pa je bilo prek 450, od tega 150 najmlajših, ki so spili v vojašnicah na Rudnem polju, ostali so pa taborili v bližini. Starešina tekmovalcev je bil Božo Pančur, Marjana Pančur pa je sodila pri lovu na lisico. Sedemdnevno bivanje v Pokljuških gozdovih je napravilo na udeležence velik vtis, saj je tam mogočnara narava skoraj nedotaknjena in nudi tabornikom idealne pogoje za gozdovniške šole.

Ne smemo pa mimo še enega uspeha tabornikov z Jesenic. Ob šestem zboru gorenskih aktivistov na Poljanah 4. julija, so pomagali pripraviti prireditveni prostor, zase so pa postavili propagandni tabor. Prav tako so sodelovali tudi pri pospravljanju in s tem dokazali, da družbenopol. organizacije lahko računajo z njihovo pomočjo ob različnih priložnostih. Sodelovanje se odvija v obojestransko korist in ni le na papirju, kar popolnoma opravičuje celotni koncept naših tabornikov.

J. Jekler

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje... 18

Tito

Hrana je pogoj, da se preživimo

KLASASTI REPUŠ (PHYTEUMA SPICATUM)

Večletna, 30 do 80 cm visoka zeljnata trajnica, ki ima debelo, vretenasto odebeljeno korenino ter pokončno, enostavno in golo steblo. Svetlo modri do rumenkasto beli cevasti cvetovi so združeni v podolgovata, valjasta socvetja, ki cveto od maja do avgusta. Raste razen na Primorskem in Notranjskem po vsej Sloveniji.

Iz mladih listov pripravljamo juhe, prikuhe in pireje ali pa jih jemo v solati. Korenino kuhamo namesto krompirja.

Poznamo še:

— jajčasti repuš (PHYTEUMA OVATUM)

— Zahlbrucknerjev repuš (PHYTEUMA ZAHLBRUCKNERI) in

— glavičasti repuš (PHYTEUMA ORBICULARE)

Vsi trije se uporabljajo na isti način kot klasasti repuš.

NAVADNA MARJETICA (BELLIS PERENNIS)

Zeljната trajnica, visoka 5 do 15 cm. Cvete od marca do novembra. Razširjena je po vsej Sloveniji od nižin do visokogorskega pasu in raste na travnikih, gozdnih robovih, posekah in v redkih gozdovih.

Mlade liste lahko uporabljamo skoraj vse leto, vendar največ spomlad in v zgodnjem poletju, za solate, juhe in prikuhe. Čvrste cvetne popke, namočene v kisu, uporabljamo kot kapre. Koške in liste tudi sušimo ter kuhamo za čaj. Marjetico lahko uporabljamo v neomejenih količinah.

Podobna navadni je gozdna marjetica (BELLIS SYLVESTRIS). Način uporabe je enak.

NAVADNI RMAN (ACHILLEA MILLEFOLIUM)

Zelo aromatična zeljnata trajnica, visoka 20 do 80 cm. Pokončno steblo je večinoma enostavno in močnoolistano. Listi so podolgovato sulicasti. Košek sestavljajo obrobni beli do temno rožnati jezičasti in umazano beli ali rdečkasti cevasti osrednji cvetovi. Stevilni, majhni koški so združeni v goste česulje in cveto od junija do novembra. Raste od nižin do visokogorskega pasu po vsej Sloveniji na travnikih, posekah, gozdnih obronkih, med grmovjem, na grobljah in obdelanih tleh.

Rman so že od nekdaj cenili kot domače zdravilo za ustavljanje krvavitve. V prehrani ga dodajamo raznim juham in jajčnim jedem.

PRAVI PELIN (ARTEMISIA ABSINTHIUM)

Polgrm z močno razraslimi, do 100 cm dolgimi, olesenelimi in bogato olistanimi vejicami. Raste po vsej Sloveniji od nižin do gorskega pasu.

Iz pelina v tovarnah izdelujejo grenčico (absint). Pelin, namočen v alkoholu, so uporabljali kot žgano pijačo.

Medvedki in čebelice na tekmovalju

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja

Ob petdesetletnici delavskih spopadov s fašistično Orjuno

Zapiski iz obdobja Neodvisne delavske partije Jugoslavije na Jesenicah

Spomini prve generacije jeseniških komunistov

9

sprejetjem pa so aretacije zavzele množičen obseg zlasti v Beogradu, kjer je skozi zapore šlo okrog 15.000 delavcev, študentov, obrtnikov in kmetov. Del tega terorja, ki je zajel gornji del Gorenjske — nekdanji radovljški srez (okraj), je ohranjen tudi v omenjeni razpravi proti Cirilu Koširju in soobtoženima, iz katere sem leta 1954 izpisal nekatere podatke, ki jih navajam tu v kronološkem zaporedju:

Kakor sem že omenil je v. d. obmejnega policijskega komisarja policijski oficial Stepišnik imel del moralno propadli delavci svoje vohune. Tak je bil tudi delavec M-i (imena ne navajam, ker je delavec — upokojevec s takim priimkom več in je sploh še vprašanje, če je omenjeni M. še živ.) Ta M-i, kot je videti iz ohranjenih Stepišnikovih policijskih zapisov, je bil vrinjenec v ilegalni partijski organizaciji na Jesenicah in je

Stepišniku poročal že o omenjenem komemorativnem sestanku na Poljanah ob obletnici pokola na Zaloški cesti v Ljubljani.

O drugem ilegalnem sestanku na Poljanah v začetku julija 1921 je M-i zopet poročal, da je ta sestanek vodil Ciril Košir in da je bilo na tem sestanku 'devet ali deset oseb', med katerimi je vrinjeni ovaduh poleg Cirila Koširja omenil še Matijo Jalna, Franca Ravnika, Binderja in Urško Šitikovo. Potem je M-i poročal o sestanku v gozdu nad tovarno, ki mu je M-i prisostvoval sam in ki ga je zopet vodil Ciril Košir. Tokrat je policijski oficial Stepišnik zaslísal Matijo Jalna, Binderja (imena Stepišnikov zapis ne navaja), Franca Ravnika, in Šitikovo skupno z ovaduhom M-i, da bi le-ta ne postal drugim sumljiv. Ni pa (verjetno namerno) zaslísal Cirila Koširja, morda zato, da bi Košir ne zasumil, da pripravlja ovadbo in aretacijo proti njemu. V zvezi s Koširjem je policijski oficial Stepišnik omenil tudi

PRVOMAJSKO ZBOROVANJE 1921 NA POLJANAH NAD JESENICAMI,

ki se ga je po njegovih podatkih udeležilo 150 do 200 ljudi in ki so ga praznovali z godbo in s telovadnim nastopom, o čemer se je lahko prepričal s poročili orožnikov ali pa sam, saj je bil znan, da od Obznane dalje ni zamudil nobenega delavskega shoda ali zbora, kar lahko razberemo tudi iz brošure »Jesenice« o občnem zboru strokovne kovinarske organizacije, v kateri je v teh razburljivih časih, to je leta 1921, prevzel dolžnost predsednika s. Ivan Mulej, za tajnika je bil določen Jurij Jeram in za blagajnika s. Moretti.

»Občni zbor je nadzoroval komisar z dvema policijskima organoma.« (»Jesenice«, 1936, str. 30)

Iz omenjenih sodnih dokumentov proti Cirilu Koširju, Francetu Ravniku in Francu Rozmanu, zveemo, da je v drugi polovici julija 1921 prejelo Okrajno glavarstvo v Radovljici ukaz, naj izvede

temeljite žepne in hišne preiskave pri vseh, osumljenih komunistih na svojem območju. Tako preiskavo je 23. julija 1921 izvršil na lastno pest že policijski oficial Stepišnik v Delavskem domu na Jesenicah in sicer v prostorih kovinarske organizacije, v kateri so bili, kakor poroča, včlanjeni tudi pristaši prepovedane komunistične stranke, kjer pa, vsaj v poročilu tega ne omenja, verjetno ni našel nič sumljivega. Zato pa mu je Okrajno glavarstvo iz Radovljice ukazalo: »vnovično preiskavo v Delavskem domu na Savi (Jesenicah), pa tudi na stanovanjih, pred prepovedjo komunistične stranke najbolj vidnih komunistov v občinah Jesenice in Koroška Bela.

Dne 28. julija 1921 je Kraljevo okrajno glavarstvo Radovljica izvedlo »žepne« (osebne) in hišne preiskave v Radovljici, kjer je preiskalo stanovanje LEOPOLDA KOLMANA, ki je, kakor piše v ohranjenih dokumentih, LETA 1919 POZIVAL VOJASTVO K UPORU, in pri železničarju Francu Vurniku, v Lescah pa pri kmetu Ivanu Cvaru.

Okrajni glavar je za preiskave na območju krajevnega glavarstva v Radovljici mobiliziral ne samo vse žandarmerije, marveč ves administrativni aparat okrajnega glavarstva. Posebno močne preiskovalne ekipe, ki jih je vodil sam, pa je poslal na Jesenice in Javornik. Preiskave naj bi prizadete iznenadili in naj bi potekale istočasno, da bi tako bilo komunistom neomogočeno poskriti inkrimirano gradivo.

TOZD Valjarne

Tov. Dolinar je samoupravni delovni skupini poročal še o stanju obrata in jeklovleka ter opozoril na večjo previdnost pri delu za doseganje boljše izpolna pri plamenskem rezanju ter skrajjah. Prisotne je seznanil s težavami za zasedbo pri pečeh in glede ravnalcev. Vodja SDS je posamezne člane opozoril, ker predčasno zapuščajo delovna mesta. Rečeno je bilo, da težko držijo do zadnje minute, ker vidijo druge delavce iz posameznih obratov, ki uhajajo prek ograje tudi celo uro pred končano izmeno.

TOZD Hladna predelava

SDS Prevc se ni strinjala s prikazom bruto postavk v plačilnih listih. Drugih pripomb k predlogu pravilnika o organizaciji in načinu vodenja knjigovodstva niso imeli. Tudi v prihodnje se bodo prizadevali za izpolnitev planskih nalog, ob

Valjenci zaposleni pri Siemag in Demag valjčnih strojih se pritožujejo zaradi neustreznega vložka, ki ga dobivajo iz valjarne Bela, (velike razlike v debelini, nekateri navadno klobarji so tudi precej trdi). Imeli so nekaj pripomb glede higienskih prostorov.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

STROJNE DELAVNICE — SDS v delavnici tehtnic je imela sestanek 24. junija. Beseda je tekla samo o izbiri kandidata za izpraznjeno delovno mesto delodajca. Razen članov SDS so bili na sestanku prisotni tudi obratovodja strojnih delavnic tov. Soklič in predsednik sindikalnega odbora tov. Potočnik. Na osnovi daljše razprave so se dogovorili, da bo SDS predlog z obširno obrazložitvijo posredovala odboru za kadre in medsebojna razmerja pri TOZD VET.

ŽELEZAR V PRIHODNJE V ČETRTEKIH

Prosimo tudi personalne po obratih, da od prihodnjega tedna dalje prevzemajo ŽELEZARJA v ČETRTHIH ob običajnem času v glavni pisarni.

UREDNIŠTVO

Nov način obračuna osebnega dohodka

Občina	Bruto OD
Jesenice	3.346,47
Radovljica	3.346,47
Tolmin	3.346,47
Mur. Sobota	3.346,47

Primer zaslužka štirih delavcev iz občine Jesenic, Radovljice, Tolmina in Murske Sobote je sledeč:

skupni prispevki

Občina	Bruto OD	%	znesek	Neto OD
Jesenice	3.346,47	29,89	1.000,26	2.346,21
Radovljica	3.346,47	29,49	986,87	2.359,60
Tolmin	3.346,47	29,52	987,87	2.358,60
Mur. Sobota	3.346,47	31,13	1.041,75	2.304,72

Vse navedene spremembe so upošteevane že pri izplačilu osebnega dohodka za mesec junij.

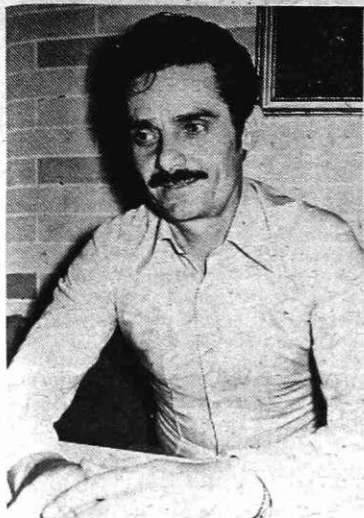
Janez Krušič

Železarski globus

JAPONSKA

Japonske železarnice so v letu 1973 uvozile skupno 137,4 milij. ton železove rude. To je za 19 milij. ton več kot leto prej. Avstralija je dobavila 66 milij. ton, Brazilija 14,2 milij. ton in Indija 19,4 milij. ton. Premoga za koksiranje so uvozile 53,2 milij. ton oziroma za 6,5 milij. ton več kot v letu 1972. Največja dobavitelja sta bili Avstralija z 21,7 milij. ton in ZDA s 17,6 milij. ton.

Vrsta prispevka	Ajdovščina	Brežice	Črnomelj	Gornja Radgona	Idrija	Ilirska Bistrica	Jesenice	Kranj	Lendava	Ljubljana	Murska Sobota	Ormož	Ptuj	Radovljica	Sevnica	Sežana	Škofja Loka	Šmarje pri Jelšah	Tolmin	Trbovlje
1. občinski davek																				
2. občinski prispevek za kulturo	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
3. obč. prispevek za otroško varstvo	5,76	5,72	5,68	5,95	5,18	5,75	5,44	5,47	6,90	5,10	6,79	6,63	6,06	5,49	5,82	5,82	5,94	5,18	5,56	4,37
4. republ. prispevek za otroško doklade	0,43	0,43	0,70	0,90	0,43	0,43	0,51	0,52	0,65	0,47	0,60	0,71	1,15	0,47	0,57	0,43	0,55	0,45	0,43	1,05
5. prispevek za zdravstveno zavarovanje	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43	2,43
6. prispevek za pokojn. invalid. zavarovanje	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15	8,15
7. prispevek za temeljno kulturno skupnost	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48	11,48
8. prispevek za republiško kulturno skupnost	0,68	0,60	0,58	0,61	0,68	0,45	0,58	0,57	0,73	1,23	0,70	0,86	0,74	0,58	0,61	0,61	0,61	0,61	0,58	0,45
9. prispevek za telesno kulturno skupnost	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
	0,51	0,70	0,51	0,54	0,44	0,40	0,92	0,64	0,55	0,74	0,60	0,41	0,55	0,51	0,51	0,51	0,53	0,51	0,51	0,69
Skupaj % prispevkov	29,82	29,89	29,91	30,44	29,17	29,47	29,89	29,64	31,27	29,98	31,13	31,05	30,94	29,49	29,95	29,81	30,07	29,19	29,52	29,00

Naš portret

Miloš Cvetković bo 21. septembra dopolnil 45 let. Doma je iz Hrvaške Like, po narodnosti Srb, na Jelenicah pa živi dobrih 25 let. V Železarni se je zaposlil leta 1948 — bil je brez poklica, danes pa je glavni delovodja v oddelku priprave vložka.

Kako, da ste prišli na Jelenice?

Leta 1948 sem se udeležil mladinske delovne akcije pri gradnji avtoceste Beograd—Zagreb. Poprej sem bil že na delovni akciji v Mladenovcu in mladinski akciji Šabac—Sarajevo. Po zaključku del so zbirali mladince, ki so se odločili, da bodo šli v razne tečaje, poklice in industrijo. Zbrali smo se v Sremski Mitrovici in čakali na tiste, ki so zbirali te kadre. Tja je prišel tudi predstavnik jeniške železarne Aca Petrović ter mene in tri tovariše, ki bi bili sicer radi postali avtomehaniki, pregovali, da smo šli na Jelenice. Takrat o Jelenicah nisem dosti vedel. Od tistih štirih sem ostal le jaz.

Danes ste v Železarni glavni delovodja v oddelku priprave vložka. Kakšen je bil začetek?

Bilo je težko. Zame je bil prihod na Jelenice prihod v neznanje. Vključil sem se v delo v Železarni. Leta 1948 sem napravil izpit za plamenjskega rezalca. Kmalu sem bil z Javornika prestavljen v martinarno, kjer sem delal kot pomočnik pri peči.

V JLA, v kateri sem bil 36 mesecev, sem odšel leta 1949. Med služenjem vojaškega roka sem bil leta 1951 sprejet v Zvezo komunistov.

Na Jelenice sem se bil že toliko navadil, da sem se po odsluženju vojaškega roka spet vrnil v železarno. Kmalu sem napravil tečaj za žerjavovodjo. Z žerjava sem šel na stiskalnice, potem na delovno mesto tehtalca, pa vlagalca v martinarno — skratka, bil sem skoraj na vseh delovnih mestih v pripravi vložka in na več delovnih mestih v martinarni na pečeh.

Najbrž sem na teh delovnih mestih dobro delal in so mi zato predpostavljali predlagalci, da bi se usposobil za delovodjo priprave vložka. Na kaj takega poprej nikoli nisem bil mislil. Ko sem se odločil, sem bil nekaj časa pripravnik pri delovodji Rakarju in Šetincu, potem pa sem zamenjal delovodjo Baloha. Glavni delovodja sem približno tri leta.

Zakaj ste ostali na Jelenicah?

Navadil sem se nanje. Leta 1955 sem se poročil, si ustvaril dom, začel sem se udeleževati v družbenem življenju in se tako ustalil.

V Železarni je veliko delavcev, ki niso Slovenci. Vi gotovo dobro poznate njihove probleme!

Zanje ni poskrbljeno tako, kot bi moralo biti. Novi delavci prihajajo v Železarno takorekoč iz vse Jugoslavije. V drugačnem okolju, med drugačnimi ljudmi, jim je v začetku zelo težko. Če ni nikogar, ki bi mu pomagal, marsikdo obupa in se vrne. To so hkrati za Železarno veliki stroški.

Ne vem, kaj bi morali pravzaprav storiti, da bi te ljudi zadržali na Jelenicah. Gotovo je, da bi jim morali čimprej nuditi stanovanja, pa tudi izboljšati pogoje dela pri težkih fizičnih delih. Tako ne bi bilo tako velikega odhajanja iz Železarne.

Se še spominjate vojnih let? Kako je bilo takrat?

V našem domu je bilo gorje. Ko se je pričela vojna, mi je bilo dvanajst let. Moj oče je bil strojevodja. Tri dni po kapitulaciji Jugoslavije so ga odpeljali ustaši. Bilo nas je osem otrok — z materjo ga nismo videli nikoli več.

Ustaši tudi nam niso dali miru. Ponoči smo hodili spat v gozd. Nekega dne so me zajeli in me odpeljali v svoje prostore. Takrat sem videl, kako so pobijali in klali. To bi doletelo tudi nas, ki smo bili temu priča. Ustaši so to delali v začetku naskrivaj, saj niso hoteli, da bi se razvedelo med ljudmi. Njihov kuhar nam je pokazal, pot, kje se lahko rešimo. Doma sem povedal, kaj smo videli in to je bil razlog več, da smo se lahko še bolj bali za svoje življenje.

Z bratrancom, oba stara dvanajst let, sva šla v gmajno. Ostala sva dva dni. Takrat se je začel splošni pokol. Mama je še z dvema mlajšima bratoma in sestro zapustila dom. Tavalali smo skozi Velebit. Na dalmatinski strani so nas zajeli Italijani in nas odpeljali v Zadar.

Ustaši so zahtevali nekaj družin nazaj. Tudi našo. Italijani so nas vprašali, če se hočemo vrniti. Starejši ljudje so dejali, da raje vidijo, da jih kar tam pobijejo, kot da bi prišli v roke ustašem.

Sedmega julija, v času žetve, je prišlo do vstaje. Ustaši so morali zapustiti Gračac, naš kraj, ponovno so ga zasedli Italijani in vrnilo smo se domov. Vse je bilo pobrano — ostala sta le očetovo kolo in njegov železničarski plašč.

Leta 1943. so partizani osvobodili Gračac, 1945. leta sem odšel v Banat, da bi teti pomagal na posestvu, od tam pa na mladinske delovne akcije in nato na Jelenice.

Kakšne funkcije imate danes?

Sem sekretar ZK TOZD Talilnice, član sekretariata tovarniškega komiteja ZK, član sindikalnega odbora martinarne, poleg tega pa tudi starešina čete Šumeči slap taboriške organizacije.

Ali mislite, da nekdo, ki ima veliko funkcij, lahko vse dobro opravi?

Težko. Mislim, da je najbolje, če ima človek eno ali največ dve funkciji, če hoče res dobro delati. Odvisno tudi od tega, koliko je kdo sposoben. Tak človek je odtegnjen od svoje družine, zato se pojavljajo problemi. Ne more ji dati tistega, kar ji lahko da nekdo, ki je samo v službi in doma. Prisoten je tudi določen življenjski napor in mislim, da zaradi vsega tega človek počasi začne omagovati.

To govorite iz svojih izkušenj. Koliko pa imate otrok?

Poročil sem se 55. leta. Žena je domačinka, z Blejske Dobrave. Sin je star 20 let, hčerka pa je v sedemnajstem. Žena je imela že prej enega sina, ki pa ga imam rad kot svojega (Sin je takrat, ko je postal polnoleten, po svoji želji prevzel njegov priimek).

Kakšen je, po vašem mnenju, dober človek?

Dobro človek mora biti praveden, priden, videti mora tudi svoje napake, predvsem pa mora pomagati ljudem.

In tak je Miloš Cvetković. Dober mož in oče je, priden delavec in tabornik ter skuša biti pravi komunist. Le malo premalo preudaren je včasih — pravijo, da je predober.

ZOF

Valjarne Javornik, v ozadju valjarna Bela z gradbiščem nove hladne valjarne

V TOZD Hladna predelava dve akontaciji in ena triletna renta za tehnične izboljšave

Predsednik komisije za izume, raziskave in tehnične izboljšave v TOZD Hladna predelava Leon Mesarič, je sklical tretjo sejo komisije na kateri so obravnavali tri izboljševalne predloge. Prvi se nanaša na boljšo, koristnejšo in cenejšo izvedbo membranskih ventilov, zasunov za potrebe v galicarni in lužilnici žice, drugi na predelavo variatorja na žičarskih strojih, dveh Deco in tretji na uvedbo splošnega čiščenja kovarine na spodnjih oblikovnih valjih pri izdelavi profilov za KHD za izvoz v Nemčijo.

Vsi trije izboljševalni predlogi so bili pozitivno ocenjeni, avtorju prve tehnične izboljšave Leonu Ravniku je bila za njegovo koristno in večletno uporabno izboljšavo priznana triletna renta za leto 1972, 1973 in 1974. Za prvo in drugo leto porabe membranskih ventilov v galicarni in lužilnici se mu izplača takoj dvojna pavšalna renta v višini 4.000 din, tretja renta pa se mu izplača po preteku tretjega leta uporabe v višini 2.000 din. Prihranki in koristi iz te tehnične izboljšave se izkazujejo v zmanjšanju vzdrževalnih in in manjši uporabi ventilov ter zasunov. Tudi obratovanje v lužilnici in galicarni po uvedbi teh novosti poteka nemoteno in brez zastojev.

Pet avtorjev: Marjan Endliher, Florijan - Mlakar, Tomo Čundrič, Dušan Lavtar in Franc Pristov iz hladne predelave, je kolektivno sodelovalo pri uspešni predelavi variatorja na dveh Deco žičarskih strojih za valjanje žice. Izboljšava izkazuje in ustvarja znatne prihranke in koristi pri zmanjšanju stroškov vzdrževanja. Ker so se običajno znižale okvare in drugi zastoji. S tem je omogočeno nemoteno obratovanje, povečala pa se je tudi proizvodnja valjane žice. Ker je izboljšava šele kratak čas v obratovanju, so avtorjem na seji priznali in izplačali enkratno pavšalno akontacijo v višini 2.000 din, celotna odškodnina pa se bo avtorjem priznala in izplačala po enoletnem obratovanju in izračunu prihrankov in koristi, ki izhajajo iz te izboljšave. Akontacijo si avtorji delijo po udeležbi pri ustvarjanju izboljševalnega predloga v razmerju 50, 35, 5, 5, 5, odstotkov.

Izboljševalni predlog, ki se nanaša

na čiščenje šlake na spodnjih oblikovnih valjih v profilarni, je izdelal Matija Pretnar. S to izbolj-

Zaključek šolskega leta...

(Nadaljevanje s 1. strani)

nje te snovi se odraža pri pouku strokovnih predmetov, ki temeljijo na matematičnih in fizikalnih zakonitostih. Zato je dobro znanje matematike in fizike osnovni pogoj za uspešno napredovanje. Izmed učencev, ki so pozitivno ocenjeni je devet odličnikov.

Oddelek tehniške šole za odrasle je obiskovalo 102 učenca. Pozitivno je bilo ocenjenih 71 učencev ali 69,4 %, negativno ali neocenjenih pa je bilo 31 učenec ali 30,6 %. Na oddelku za odrasle je problematičen obisk pouka, ki je precej slab. Vzroki so večkrat opravičeni npr. zaposlitev, bolezen, športno udejstvovanje, večkrat pa so tudi neopravičeni. Da bi se obisk pouka izboljšal, s tem pa prav gotovo tudi učni uspeh, je izdelan pravilnik o obiskovanju pouka, ki bo začel veljati z novim šolskim letom. Dejstvo je, da učenci, ki redno obiskujejo pouk v večini primerov razred uspešno končajo. Pohvale vredno pa je to, da določeno število učencev redno obiskuje pouk kljub napornemu delu v Železarni ali drugih podjetjih; izmed teh so trije dosegli odličien uspeh.

Na poklicni šoli kjer izobražujejo učence kovinarskih in elektro poklicev, je bilo ob zaključku šolskega leta 168 učencev. Pozitivnih je bilo 121 učencev ali 72 %, negativnih 46 ali 27,4 %, en učenec pa ni bil ocenjen. Razred bo moralo popravljati devet učencev, 37 učencev pa bo opravljalo popravne izpite. Tako kot na tehniški šoli je tudi na poklicni šoli za učence najtrši oreh matematika, kjer je največ nezadostnih ocen. Določene težave so tudi pri slovenščini, ker je precej učencev iz drugih republik. Da se ti učenci hitreje privadijo na naš jezik, organiziramo dodatni pouk, ki poteka v obliki razgovorov. To učenec zelo koristi, ker lažje sledijo pouku ostalih predmetov in je zato njihov jezik v primerjavi z drugimi enak ali pa celo boljši.

Solo za metalurške delavce je obiskovalo 59 rednih učencev in 29 odraslih učencev, ki so zaposleni v železarni. Izmed rednih učencev je razred izdelalo 52 učencev ali 88 %, popravne izpite ima sedem učencev ali 12 %. Odrasli učenci so vsi izdelali razred, z odličnim uspehom pa celo 17 učencev. Vredno je omeniti, da so bili ti učenci v času dveletnega šolanja zelo prizadevni pri pouku, kar pomeni, kako pomemben je danes človeku poklic in znanje v proizvodnji.

Doseženi učni uspehi na strokovnih šolah so sicer zadovoljivi vendar bo potrebno vložiti še več naporov, tako s strani učencev kot pedagoških delavcev. Poiskati pa bomo morali tudi skrite rezerve, ki v šolah so in jih izkoristiti. Pri tem mislim na

šavo je avtor znižal izmeček pri izdelavi pleskarskih nosilcev za KHD za potrebe izvoza za 80 ton in s tem ustvaril znatne prihranke, ki presegajo 150.000 din. Ker njegova izboljšava še ne obratuje leto dni, mu je komisija priznala 50 odstotkov akontacije v višini 2.500 din. Dokončno bo avtor nagrajen po preteku enega leta.

Komisija za raziskave, izume in tehnične izboljšave v TOZD Hladna predelava, je na treh letošnjih sejah uspešnim avtorjem tehničnih izboljšav po pravilniku o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih in prikazanih, potrjenih, rentabilitetnih izračunih, izplačala že 26.200 din odškodnin, rent in akontacij.

večjo angažiranost učiteljev pri izvenšolskem vzgajanju in izobraževanju, ki je še kako pomembno pri oblikovanju mlade osebnosti.

Učencem, ki prinesejo slabše znanje iz osnovne šole bomo morali pomagati z različnimi oblikami dodatnega dela, sposobnejšim učencem pa dati možnost, da bodo svoje sposobnosti razvijali in ustvarjalno delali. Možnosti za to je dovolj, saj živimo in delamo v obdobju hitrega razvoja proizvodne tehnologije in družbenih odnosov. Problemov, ki nas obdajajo pri delu v vsakdanjem življenju je dovolj, učencem jih moramo samo prikazati in jih usmeriti k reševanju, reševali pa jih bodo sami; voljo za to prav gotovo imajo. Če bomo tako delali bo odveč izgovor, češ, iz osnovnih šol dobimo slabe učence, ki so edini vzrok slabega učnega uspeha. Zavedati pa se moramo, da osnovna šola da učencem to kar je z učenim programom predpisano, prav tako mora dati to tudi srednja šola, kako in v kakšnih oblikah učenci osvojijo znanje pa je odvisno predvsem od učitelja. Zato bomo z navajanjem učencev na samostojno in ustvarjalno delo ustvarili dober kapital znanja, ki se bo hitro obrestoval.

Absolventi strokovnih šol so opravljali zaključne izpite v drugi polovici junija. K zaključnim izpitom se je prijavilo naslednje število kandidatov: na tehniški šoli 58, poklicni šoli 35 in na šoli za metalurške delavce 60 ali skupaj 159 kandidatov. Zaključni izpit je uspešno opravilo 143 kandidatov ali 90 %, 13 ali 8,1 % jih ima popravni izpit 3 ali 1,9 % pa morajo ponavljati zaključni izpit. Tako so strokovne šole ŽIC dale v tem šolskem letu naslednje število kvalificiranih delavcev in tehnikov:

17 hladno valjavcev, 8 livarjev, 49 vročih valjavcev, 12 strojnih mehanikov, enega vodovodnega inštalaterja, 4 strugarje, 10 obratnih elektricarjev, 14 metalurških tehnikov in 38 strojnih tehnikov. Z odličnim uspehom je na tehniški šoli opravilo zaključni izpit 9 kandidatov, na poklicni šoli eden in na šoli za metalurške delavce 17.

Na zaključni slovesnosti, ki je bila v petek, 5. t. m. je razdelil zaključna spričevala odličnim in prav dobrim absolventom Tone Varl, predstavnik železarne. S tem je poudaril tesno povezanost in pomen izobraževanja z razvojem železarne kot celote, proizvodne tehnologije in samoupravnih odnosov. V čestitki absolventom je tov. Varl izrazil v imenu kolektiva Železarne željo, da se jih čim več zaposli v njihovih obratih, kjer bodo s pridobljenim znanjem prispevali k večjemu ustvarjalnemu dosežku vseh zaposlenih.

Tone Zevnik

Vinko 36 Trinka Brigade s hribov

Brez počitka sta hodila po planinah, po gozdovih, da bi bila pred nočjo že daleč od hiše, kjer so ju hoteli ujeti. Znočilo se je, ko je Tonči začel iskati hišo. Spustil se je h kmetiji, spet je videl začudene poglede, ki so lovili njegov obraz, šal in se spraševali, kdo pravzaprav je. Nič ni razlagal. Ko sta se najedla, sta še posedela, potem pa sta se odpravila v noč.

Tonči je zdaj zavil v dolino. Po teh hribih bo pot nekajkrat daljša, on pa je želel čimprej najti partizane. Ta odločitev je bila tvegana, saj so bile policijske postaje zdaj opozorjene, da se po teh krajih potikata dva bandita. Ne bo šlo brez zased. Izogibal se je križišč, mest, kjer je slutil, da bi bila lahko zaseda.

Kljub trmoglavni odločenosti, da bo hodil do jutra, sta morala vse pogosteje počivati. Ne samo Sonjo, tudi njega je zmagovalo.

Zdani se je, ko je zagledal hišo, kjer so ga prijazno sprejeli. Gospodinja, ki je tako rada kramljala z njim, ga je le zvedavo ogledovala. »Tonči sem,« ji je zdražen rekel, da bi odgnal vsak sum.

Zenička je odmajevala z glavo, ni pa rekla, da Tončija pozna.

Jezni si je odvijal šal, potem še povelje. Sonja ga je rotala, naj ne počenja neumnosti. Ko je kmetica lahko videla rano, je užaljen vprašal: »Sem zdaj, ko vidite rano, morda pravi?«

Grozljivi gospodinjini pogled mu je povedal, kako grozen je pogled na njegovo rano. Kmetica je onemela in se tiho pobrala iz sobe. Sonja mu je rano sčistila in znova previla. Gospodinja se je vrnila s štirinajstletno hčerko. »Mama, je Tonči... Vseeno je Tonči,« je prepričano rekla hči.

Sele zdaj se je gospodinja razgovorila. Ko sta obnovila nekaj spominov, je spoznala svojo zmožo. »Ne zameri, Tonči, ampak tak si videti, da te nisem spoznala. Hudo so te zdelali.«

Najedla sta se in kot ubita zaspala. Zbudil ju je terenec. Tudi ta se je čudil spremembi, ni pa več dvomil. Povabil ga je, da naj gre z njim, v skrivališče, kjer ga bodo pozdravili.

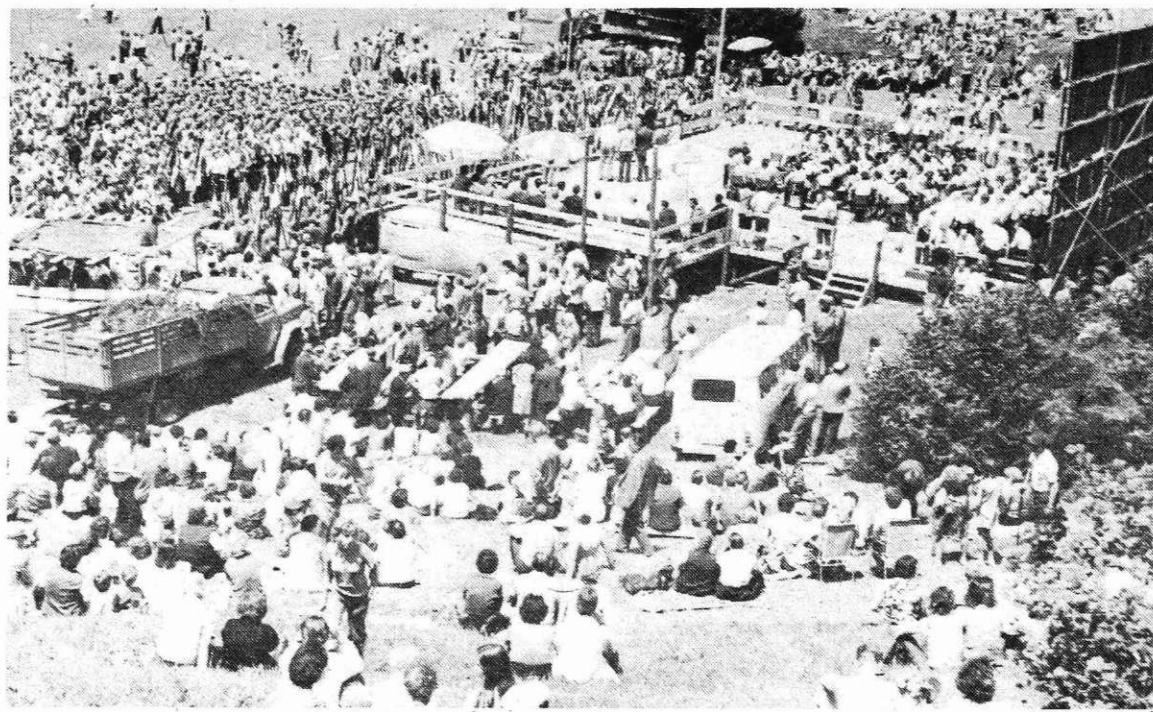
Močno si je zaželel počitka, občutka, da lahko varno zaspi. S Sonjo sta se odpravila s terencom, ki ju je peljal v planino, v prikrito gozdarsko kočjo. V primeri s tem, kar sta doživela, je bilo zelo udobno.

Tončiju pa se je rana vse huje gnojila. Bolelo ga je; Sonji ni hotel priznati bolečin, ona pa je bila nesrečna, ker je slutila, kako je z njim. Kadar je bil sam, ga je rana še huje dražila. S tanko trsko je votkal po čeljusti. Prav srečen je bil, kadar je zbrskal drobno kost. Ta me ne bo več nadlegovala, se je veselil.

Potem je dobil obisk, Darka. Kako se ga je razveselil. Povedal mu je, da ga je prišel samo obiskat. Tonči pa je precej zatrdil: »S tabo grem, Darko. Tudi minuto več ne bom v tej kočji. S tabo!«

Darkovo prigovarjanje, naj bi kak teden le še ostal pri terenkih, ni zaleglo. Zatrdno je bil odločen, da gre z njim. Ko so vsi trije, Sonja je šla z njima, zapuščali kočjo, je Tonči začutil, da spet postaja partizan. Prišel je k svojim.

KONEC

S šestega zbora gorenjskih aktivistov na Poljanah nad Jesenicami

IZIDOR TROJAR

1 AFRIKA OKOLI KILIMANDŽARA

Afrika, ta skrivnostna beseda, ki nam še zmeraj skriva polno skrivnosti in neznank. Da, Afrika, daleč spodaj, na drugi zemeljski polobli se vzdiguje velikanski sklad granita nad morsko gladino. Ta planjava, znana pod imenom vzhodno afriška visoka planota, je bila cilj mojega potovanja. Vedno me je privlačila Afrika. Lansko leto se mi je to uredilo.

Potovanje bi se moralo začeti že konec marca. Let je bil planiran z najetim bolgarskim avionom Iljušin 18. Letalo bi moralo pristati v Kartumu, da napolnijo rezervoarje z bencinom. Toda let je bil odpovedan, ker je bilo letalo premalo zasledeno.

Tako smo odpotovali konec aprila z novim letalom DC-18, ki je nekaj dni pred našim poletom priletelo iz Amerike. Polet v Afriko je bil prvi let na drugi kontinent.

Zbrali smo se na letališču Brnik ob osmih zvečer. V premajhni čakalnici se nas je gnetlo kar precej. S potniki, ki so potovali v Afriko, so se posvajali znanici, tako, da je zleglo, da nas je še več. Avtobus je pripeljal skupino izletnikov iz Trsta, tudi oni potujejo z nami. Z nami potuje tudi desetčlanska jugoslovanska alpinistična odprava na Kilimandžaro. Med alpinisti poznam Marka Butinarja.

Ko oddamo prtljago, nas po zvočniku obvestijo, da moramo oddati morebitno orožje in strelivo.

Nekako ob enajstih nas spustijo v letalo. Prikupne stevardese nas sprejemajo in razporedijo po letalu. Zapeli smo varnostne pasove. Čakamo, seznanijo nas, kako moramo ravnati v slučaju prisilnega pristanka, kje so zasilni izhodi. V sedežih so posebne maske, katere nataknejo, če bi primanjkovalo zraka. Pod sedeži so rešilni pasovi.

Letalo se strmo odlepi od steze. Smo že v zraku. Ali me je strah? Mogoče v prvem trenutku. Toda šele, ko se otresem vseh spon priro-

jene bojazni v boju z naravo, šele takrat lahko polno zaživim in razmaknem vse svoje sile za vse svoje cilje. Srečno velikan DC-78.

V letalu je stopetdeset potnikov. Nekateri gredo tudi na obisk k jugoslovanskim graditeljem cest v Keniji. Ostali pa na Safari ali na Kilimandžaro. V letalu je še prostora dovolj, saj sprejme letalo 183 potnikov.

Seznani nas o poletu v slovenskem, hrbohrvaškem in italijanskem jeziku. Letalo ima štiričlansko posadko in ravno toliko stevardes.

Kapetan Stanko Forkapič pove nekaj o letalu in poletu. Letimo deset kilometrov visoko s hitrostjo 950 kilometrov na uro. Pred nami je 6200 km dolga pot, katero bomo preleteli brez pristanka. Polet traja 6 ur in tri četrt. Letalo ima 73 ton goriva in ostane lahko v zraku do dvanajst ur. Zunaj je minus petdeset stopinj, ko smo pa vzleteli je bilo na Brnikih skoraj nič stopinj.

Letimo čez Metliko, Sarajevo, Kumanovo. Servirajo nam večerjo. Jedila so prirejena za obedovanje na majhnih mizicah, katere potegnejo iz sprednjega sedeža.

Pred nami se svetlika veliko lučk. Luna osvetljuje tudi veliko vodno površino. Ugibamo, mogoče je morje. Res smo nad Solunom. Spanec nas premaga in zadremljemo. Med tem letimo nad Atenami, čez otok Rodos, preko Sredozemskega morja. Preletimo kraj El Daba na afriški obali, čez Kairo po dolini Nila, mimo Luxorja, mimo Asuana. Letimo čez Kartum, glavno mesto Sudana in naprej nad Etiopijo. Sončni žarki so pokukali skozi okna letala in razsuli rumeno oranžno barvo po potnikih. To nas je tudi prebudilo. Pretegnili smo otrple ude, nekateri so šli pogledat kabino, drugi pa v rep letala, ki je spremenjen v toaletne prostore. Tam so tudi štiri stranišča.

Vreme je delno oblačno, iz trinajste vrste, kjer imam sedež, se prav lepo vidi navzdol.

Samo včasih se prikaže pod nami dobra mati zemlja, ki jo tako nerad zapuščam, ker rajši plavam nad njo v sanjah in hrepenenjih kakor pa v

tem čudovitem in krhkem proizvodu človeškega uma in rok. Kajti če gre za to, da se nenadoma in prisilno spustimo nanjo, tedaj je pač bolje, da se razblinijo sanje in hrepenenja kakor pa da se raztrešči ta srebrni ptič.

Zemlja pod nami je pusta in redko porasla rjava visoka planota, z gorami, s kako srebrnkasto in ozko reko, ki se vijuga, kakor se znajo vijugati samo te planinske reke skozi votline in predore, ki so se tisoče let drbivale v nižino do daljnega morja. Prvimu v daljavo in požiramo prostranstva neba in zemlje.

Po zvočniku slišimo glas, da bomo vsak čas preleteli ekvator. Majhna salva pri odpiranju steklenic šampanjca to tudi potrdi. Sledi obvezen ekvatorialni krst, ki zgleda tako, da vsakomur, ki prvič preleti ekvator zlijejo nekaj šampanjca na glavo, nekaj pa v usta. Vsakdo dobi tudi diplomu, torej pisan papir, na katerem piše, da se daje v vednost vsem živalim, ptičim in ljudem na ekvatorju, da je imel dvonožec, ta in ta, čast priti s severne na južno poloblo.

Rudolfovo jezero se je oddaljilo pod nami v modro meglo oblačnega obzorja. Po pustem rjavem gorskem ozemlju, od zgoraj skoraj ravnem, se vije reka Oma, ki se tu nekje med griči in hribi izliva v jezero. Pravcata mreža rečic in rokavov pokriva zemljo, vse to pa se izliva v tisto bleščečo ploščo vode, ki je videti za trenutek neresnična kakor morje oblakov.

Preleteli smo mejo Etiopije. Pod nami je severna provinca Kenije, vroče in na pol puščavsko ozemlje, ki je malo naseljeno in to zlasti z nomadskimi Somalci in Turkani. Vrste se gričevnate planote, ki jih sekajo strme in globoke tokove. Ceste nikjer, samo steze, karavanska pota, ki brazdajo visoko planoto in obzorja do obzorja. V suhih rumenih strugah rek in rečic se tu in tam blešči tenka nit srebra — vode, ki je še živa in se upira soncu, ki vse izsrka in vse osuši. Nikjer tukulov, nikjer vasi, na kilometre in kilometre daleč je pusta, rjava, obupno sama in zapuščena zemlja, oživlja jo samo igra sonca in senc, oblakov in neba.

Držal se je za stol in trepetaje dihal. Od povsod se je trgala sapa. Obroč za obročem je hitel iz prsi. In znotraj, na tistem kolu jih je bilo še, je čutil. Do jutri bi lahko tam stal. Stal in puhtel v nič.

● Pogledal je svoje roke, prste, ki so grabili stol.

Ni jih videl.

V očeh tudi ni bilo stola ne poda, po katerem je podrsaval. Stene so kar vzvalovale, če je zadel obnje z očmi. Padle bi, je videl, če bi jih s prstom.

Občutil se je nekje sebi nad glavo s stolom v roki.

In potem je rekel in dihlil: O Bog!

Dobro, dobro, da je imel stol v roki, tako ga je nagnilo.

Ko je stopil nato ven do voz pod kozolcem, do plugov, brane, k sekiram, kosam, ko ga je neslo še v hlev in k vpregam, je opazil, kako ga je res že vse to pogrešalo. Nad vsem je ždel tisti popoldanski čas, ki se vleče in vleče in pusti povsod svojo sled uničenja. Ko lahko samo še gledaš in tiho poslušaš, kako vse skupaj jemlje konec.

Toda dovolj je bilo, da se je samo razgledal po orodju, po jermenju in kovini, in že je začela zginjati tista bridka in temna sled, ki načne tudi človeka, če jo gleda.

Hodil je gor in dol in si dal dela, kolikor si ga je mogel. Namazal je plug, namastil osi pri vozovih, zgladil komate, zašil potrgano jermenje, izkidal hlev, nastlal...

Do noči ga ni bilo v hišo. Hodil je po mejah njiv in težkal klas rži in ovsu. Kot pred leti. Tudi tu je videl, da ga ni bilo že dolgo.

Ko pa se je iznad hiše zvalil sinjkasti dim in ga je pripognilo nazaj k hiši, ga je po tolikih letih spet zmožal težak glas.

Zvečer sta z ženo spet odmolila za njive, za živino. Potem pa ga je ogovorila s postelje in mu povedala, kako težko je izprosil ženske za v rž. Da jo gledajo zaradi tistih njegovih popisovanj odvečne sile kot močerad. Da so ji rekly, da bi že prišle, če jih ne bo on potlej za zahvalo popisal. Luncarjeva pa ji je rekla, da ko je že tako šolan, da hodi z aktovko, ali ve, kako je Tevž končal, ki ga je lani za v Kočevje zapisal.

— Takole, mi je rekla.

— Kako? se je zaril s komolci v ličanje,

— Kako! Noge je dala skup, vrgla roke na vamp in zaprla oči. Debevc se je spustil na blazino in z vso težo zajamral: —

Mejduš!

— Pa prosil te je! je tiho rekla žena.

— Ja!

— Kaj ti je rekel?

— Komat, da mi da, če ga pustim.

— In ti si ga...

— Moral sem, razumeš! se je pomikal na rob postelje, da bi videl ženo. Da bi jo gledal in da bi ga poslušala. Poslušala in spravevala o Tevžu. On pa bi ji pripovedoval in si izmišljal zraven vse drobnarije, ki so bile kot tiho slovo od hiše.

— Pa saj nisi ti kriv, Žan! se je še sama pomaknila na rob postelje. Toda videla ga ni. Samo glava ji je štrlela izza posteljne končnice.

— Pa tak fant! Mejduš! Mejduš! je vzdigoval glas.

Žena pa je gledala proti durim in poslušala praskljanje miši. Jutri ji moram nastaviti, si je mislila.

— Oh, ja! Ja, ja! je rekla, da bi ne bila tiho.

— Ampak Luncarja! se je začel premikati, ko da misli pokonci. Ta kurbetina bela bo vrela zdaj po vsej dolini. Povsod bo kot tav-zentroža. Še župnika bo našuntala, da bo rekel kaj s prižnice.

PAVLE ZIDAR

SVETI PAVEL

4

— Župnika? je premagovala žena čeljusti, ki so se ji razlezle od zehanja. Tudi če bo šla k njemu, nič hudega. Mož je ob ves glas. Pije, ko da je fant! V petek, ja, se ga je, da so ga pobirale izpod mize. Vrgli so ga v prikolico traktorja kot prašiča in ga zapeljali prav pred farovž.

— Pa menda ne! se je razvedril Debevc.

— Ampak ti, Žan, ga je preslišala, ti si nor, če greš še kdaj dol! Kaj so ti dali v teh dveh letih? Hlače pa tisto bluzo, ki ti je premajhna. Drugi tam pa z ro. Kar svojo gostilno imajo.

— Ja! je odsekal in si pofrcal nos.

— Dosti si jim jih že prignal. Bo še kdo končal tako kot Tevž, pa bo vse reklo, da si ga ti. Tisti spodaj pa prvi.

— Hh! se je zamislil z nosom.

— Rečem ti, da jih pusti! Pusti pa konec. Vse noči ni miru. Pri-dejo, ali iz komiteja ali patrولا. Kam? K Žanu! Pa zmeraj, kaj pravi ta, pa kaj pravi on. Gor naj se preselijo in poslušajo. Čas ima nastavljeni uhle!

Debevc si je objel kolena in gledal ven. Kakor podnevi je bilo. Svetloba v orehu je migetala, ko da se pretaka. Tenke in dolge sence so ležale križem krašem.

Nekje se je oglasila kokoš, ki je zanergala kakor star človek.

— Raje kdaj pomisli na Frenka! je še rekla žena, ko da misli zdaj zaspati.

In res sta utihnili. Svetel molk se je zaletaval v stene. Sem, tja, sem, tja... Nekje se je v hipu razletel suh les. In spet tišina, da bi slišal misel.

— Frenka, ja! je zadržel, ko da ga zebe. Kam ga boš pa dala? Rahljo ga je streslo, da je še bolj stisnil noge k sebi.

— Na podstrehi... je naštevala, ne bi bilo varno. Kozolec?

— Pri hiši ne sme biti! je pribil.

— Saj! je rekla. Zmeraj se bo še kdo zalezal sem. V hramu za sodi uredi!

— Če jih zbijem naprej, misliš?

— Ja.

— Da bi bil Frenk za sodi?

— Nekaj desk na tla in sena, ne?

Debevc si je potegnil z dlano po očeh in z glasom, ko da ga bole usta, na hitro preurejal hram.

— Bo šlo? je vprašala žena.

— Zajamral je, ko da se je vdal.

— Navsezadnje, je rekla. Reza tudi ne zmore vsega. Fanta je zdaj pčilo in hoče tisto Štrbenkovo. In če pridejo tuji k hiši, veš, kako je.

— Ti je rekla kaj?

— Rekla! Še jokala je. No ja, le naj skusi mlado, ko jo je tako nosila, ko da jo ima samo ona.

Zdaj pa je že leto od takrat, ko sta se usekala z ženo. Ja, prav o malem šmarnu se je začelo. Hram je bil res dovolj na samem in se je dalo skrivati. Samo babja pamet. Babe in kače te speljejo k samemu hudiču.

Tako pametna je bila, pa samo ona!

Na KLO res ni več hodil, zato pa so oni tri mesece poskušali zvabiti njega dol. Naj se nujno zgasi! Ta seja! Ona seja! Ni šel. Kar dobro se mu je zdelo, ko je prišel Košir s pošto, da naj da glas, kaj je z njim.

Jaz samo povem, je mendlal, da ne boš rekel, da ti nisem povedal.

Ženske in otroci pa: — Stric! Sprašujejo, kdaj boste prišli dol.

Resnično, vsestransko, pravočasno, in popolno obveščanje

V torek, 9. julija je bila razširjena seja občinske konference SZDL Jesenice, kateri so poleg članov konference prisostvovali tudi nekateri delegati družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, čeprav so bili vabljeni vsi. Navzoči pa so bili tudi predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Ivo Ščavničar, sekretar občinske konference ZKS Ludvik Kejžar, predsednik občinskega sindikalnega sveta Anton Grošelj in predsednik občinskega odbora ZZB NOV Franc Konobelj-Slovenko. Predsednica Mara Talar je v obravnavo predlagala vprašanje obveščanja in družbenega sistema informiranja v občini ter komuniciranje delegatov družbenopolitičnega zbora s svojimi organizacijami. Uvodni referat o prvem vprašanju je imel član izvršnega odbora občinske konference SZDL Joža Varli.

Poleg načelnih tez z navedbo nekaterih vprašanj, ki bi jih bilo treba na seji bolj konkretno opredeliti, ki so jih vabljeni dobili z vabilom in uvodnega referata, je bila dana dovolj kompleksna in v nekaterih primerih tudi konkretna osnova za aktivnost na seji. To je tudi razprava, kljub nekaterim nasprotujočim mnenjem dokazala, saj je v razpravi po enkrat in večkrat sodelovalo dvanajst govornikov. To nedvomno dokazuje na eni strani veliko aktualnost obravnavanega vprašanja, na drugi strani pa še precej nejasnih pogledov, pa tudi nezadostnega poznavanja obravnavane vsebine.

Ze v tezah, posebej pa v referatu, je bilo nekajkrat poudarjeno, da proces rasti delegatskega sistema zahteva dinamično ravnanje med aktivnostjo temeljnih samoupravnih skupnosti (TOZD, KS idr.), delegacijami in delegati ter družbenopolitičnimi organizacijami. To pomeni, da bo poleg izdelanega sistema obveščanja oziroma samoupravnega komuniciranja in medsebojnega obnašanja, kot integralnih sestavin samoupravljanja, potrebna izredna aktivnost vseh organiziranih političnih sil oziroma družbenopolitičnih organizacij in prenašanje težišča njihovega dela na samoupravno bazo, to je v temeljne organizacije združenega dela in krajevne skupnosti. To so pogoji, da bodo resnično zaživel delegatski razmerja, to je stalna povezanost delegatov s svojo samoupravno skupnostjo, javnost dela, odgovornost za delo in kontrola nad delom. Za uspešne delegatske odnose je torej bistvenega pomena aktivnost delovnih ljudi in občanov v temeljnih samoupravnih skupnostih ter dejavnost družbenopolitičnih organizacij v bazi. To sta procesa, ki morata teči vzporedno in hkrati ob oblikovanem celovitem in usklajenem sistemom obveščanja, ki mora zagotoviti stalne komunikacije med samoupravnimi skupnostmi, delegati, središči odločanja in drugimi subjekti družbenopolitičnega življenja.

Namen seje konference je torej bil, kar najbolj se približati in najti kar največ konkretnih odgovorov na enega od temeljnih načel slovenske

ustave, to je, kako zagotoviti »Resnično, vsestransko, pravočasno in popolno obveščanje delovnih ljudi in občanov o političnih in gospodarskih vprašanjih, o delovanju organov in organizacij in o drugih splošnih in skupnih vprašanjih, kar je pogoj samoupravnega odločanja, uveljavljanja nadzorstva ter ustvarjanja aktivnega javnega mnenja in zato ena izmed temeljnih pravic delovnih ljudi in občanov.«

Nedvomno, kar se je na seji nekajkrat pokazalo, je uspešen pristop k reševanju vseh teh obsežnih, hkrati pa odgovornih nalog, odvisen ne samo od razumevanja, temveč tudi od doseganja politične aktivnosti v občini, še posebno po sprejemu tako imenovanih delavskih ustavnih dopolnil, še prav posebno pa po pismu predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva CK ZKJ. Kjerkoli so z vso resnostjo in odgovornostjo vzeli

politično akcijo po pismu, jim bo uveljavljanje delegatskega sistema in delegatskih razmerij, vključno z že omenjenimi vprašanji, mnogo lažje. Nasprotno si bo tam, kjer niso uspeli doseči večjo akcijsko sposobnost in enotnost organiziranih političnih sil, predvsem Zveze komunistov, kot avantgardne sile delavskega razreda, delegatski sistem težje utiral pot v nove družbeno ekonomske odnose.

Seveda ima pri teh nalogah Socialistična zveza delovnega ljudstva, kot fronta vseh organiziranih socialističnih sil, še posebno nalogo in odgovornost, ki je še posebej opredeljena v novi ustavi. Nekatere razprave so vse te težnje zelo podkrepile in konkretizirale s tvornimi prispevki, nekatere pa so izzevale v bojzani, da tem obsežnim nalogam ne bomo kos. Kakorkoli že, to so naloge, ki jih pred družbo, predvsem pa organizirane socialistične sile postavlja ustava.

To so se na seji tudi zavedali in ob sklepu zelo razgibane razprave imenovali delovno grupo, ki bo na osnovi že omenjenih tez in referata ter razprave pripravila gradivo, ki naj bi kar najbolj konkretno poseglo v reševanje teh kompleksnih vprašanj. Gradivo mora biti oblikovano do 1. avgusta in ponovno posredovano v razpravo.

Seja komiteja OK ZKS Jesenice

V petek, 5. julija, je bila 11. seja komiteja občinske konference ZKS Jesenice. Na njej so obravnavali analizo o štipendiranju v občini Jesenice in verificirali merila za izbiro kandidatov za vodilne in vodstvene funkcije s poudarkom na moralno-političnih kvalitetah. Na koncu so obravnavali še nekaj informacij o aktivnosti Zveze komunistov v občini.

Analiza o štipendiranju v občini je pokazala, da obstajajo razlike med željami dijakov glede na smer študija in med potrebami organizacij združenega dela in drugimi institucijami. Zato so se člani komiteja zavzeli, da bi z družbenim dogovorom o štipendiranju dali zadosten poudarek kadrovskim štipendijam, s katerimi bi usmerili dijake v tiste vrste študija, za katere so delovne organizacije in druge službe najbolj zainteresirane. Seveda bo treba zato usposobiti še druge dejavnike, med njimi tudi ustrezno službo v občinski skupščini, posamezne kadrovske službe v delovnih organizacijah, veliko pa si bo treba tudi prizadevati na področju poklicnega usmerjanja.

Zveza komunistov na Jesenicah se tudi vključuje v napore za čimboljše realizacijo družbenega dogovora o kadrovski politiki, ki smo ga nedavno podpisovali. Ker prihaja pri razlagi moralno-političnih kvalitet, ki so pogoj pri razpisovanju vodilnih delovnih mest, je komite na svoji seji sprejel merila za izbiro kandidatov na vodilna in vodstvena delovna mesta, v katerih so podrob-

neje opredeljeni kriteriji, na podlagi katerih naj bi se razpisne komisije odločale pri izbiri kandidatov za ta mesta. Gre predvsem za uveljavitev idejnopoličnih, moralnih in delovnih vrednot, ki so v skladu z družbeno-političnimi cilji razvoja naše samoupravne socialistične družbe. Na podlagi meril se te vrednote odražajo v prisotnosti idejno-političnih, moralnih in strokovnih kvalitet, v zavestnem in doslednem uresničevanju interesov združenega dela in sredstev ter v zavestnem in doslednem uresničevanju načel in smotrov ustavne preobrazbe.

V točki tekoče zadeve so člani komiteja med drugim tudi poslušali informacijo o obiskih po krajevnih skupnostih, na katerih so se člani komiteja pogovarjali predvsem o uresničevanju ustavne vloge krajevnih skupnosti in o organiziranosti Socialistične zveze kot fronte vseh organiziranih socialističnih sil. Obiski so bili povsod uspešni, razen na Hrušici, kjer so ga morali preložiti zaradi neodgovornosti posameznikov. D. P.

Samostojno društvo invalidov na Jesenicah

V okviru Zveze društev invalidov (ZDI) SR Slovenije je bilo do nedavnega organizirano občinsko društvo invalidov (MDI) za Gorenjsko s sedežem najprej v Kranju, kasneje na Jesenicah. Društvo je povezovalo pet podružnic gorenjskih občin in dosegalo dokaj vidne uspehe. Odbor društva je na podlagi programa dela odigral usmerjevalno vlogo in bil tudi koordinator dela podružnic.

Kljub pozitivni vlogi medobčinskega društva so se pojavile določene pomanjkljivosti in to predvsem glede samostojnosti matičnih podružnic. Tako so predstavniki ZDI SRS na izredni seji IO MDI za Gorenjsko predlagali, da se formirajo samostojna društva invalidov po gorenjskih občinah.

Tako je bila 14. julija 1974 ustanovna skupščina društva invalidov občine Jesenice, na kateri so organi podružnice MDI podali svoja poročila o doseganju dela. Delo podružnice je bilo uspešno, saj so v obdobju med obema konferencama dosegli in rešili najbolj pereče probleme socialno ogroženih članov in najtežje stanovanjske probleme v sodelovanju z železarno Jesenice in družbenopolitičnimi organizacijami in skupščino občine.

Podružnica se je akcijsko usmerila tudi v pridobivanje rednih in

podpornih članov. Tako ji je v zadnji mandatni dobi uspelo pridobiti 118 članov, vseh članov pa je 282. Omembe vredno je tudi to, da je podružnica vključila v članstvo 13 podpornih članov. V bodoče bo potrebno narediti še več za vključevanje ostalih invalidov v članstvo, saj je vseh, ki so registrirani s statusom invalidnosti v občini Jesenice nad 900, vendar pa v tem številu še ni zajeta invalidna mladina pa tudi ne kmečki invalidi. Posebno humano dejanje je podružnica dosegla ob praznovanju mednarodnega dneva invalidov, ko so člani odbora obiskali najtežje invalide na domu in v bolnicah in jih primerno obdaruili. Pri našem vsakdanjem delu in dokaj hitrem tempu življenja prepogosto pozabljamo na take »malenkosti«, čeprav invalidom mnogo pomenijo.

Delo podružnice je bilo usmerjeno tudi v športno in rekreativno dejavnost. V lanskem letu so organizirali dva izleta in več športnih tekmovanj.

Na ustanovni skupščini društva invalidov občine Jesenice, je bila za predsednico izvoljena Marica Potočnik, sprejeli pa so tudi statut društva, akcijski program in konstituirali organe skupščine. nk

Novice iz radovljiske občine

V skladu s sklepom izvršnega odbora občinske konference SZDL, so pred dnevi razmnožili več kot 200 izvodov osnutkov novih statuten krajevnih skupnosti. Izvršni odbor jih je razposlal vsem krajevnim odborom SZDL in svetom KS kot vzorec, ki bo služil za pomoč pri sestavljanju tekstov statuten statutarim komisijam. Osnutki vseh statuten bodo morali biti v vseh KS v občini pripravljeni za javno razpravo že v septembru.

Statutarna komisija pri krajevni konferenci SZDL Radovljica je samostojno pripravila osnutek statuta KS. V osnutku predlaga 53 članski zbor delegatov in 15 članski svet KS ter 10 do 12 odborov in komisij kot delovnih organov KS. Zbor delegatov bo sestavljen iz delegatov po štirih mestnih naseljih, treh vaseh, iz vseh TOZD, družbenopolitičnih in drugih organizacij in društev ter iz posameznih interesnih skupnosti. V zboru delegatov bo vključena tudi 17 članska delegacija KS, ki je bila izvoljena na volitvah 31. marca.

Na prvi seji občinske delegacije za samoupravno interesno skupnost železniškega in luškega prometa, so med 15 delegatov iz največjih delovnih organizacij v občini, izbrali za prvega delegata Mirana Bogataja iz tovarne Plamen v Kropi. Radovljiski delegat se je udeležil ustanovne skupščine republiške skupnosti železniškega in luškega prometa v Ljubljani 2. julija, kjer je hkrati podpisal tudi samoupravni sporazum.

Krajevni odbori ZZB NOV in ZRVS Podnart in Ljubno so se dogovorili za organizacijo in izvedbo skupnega partizanskega pohoda v Dražgoše. Pohod bodo pripravili na dan vstaje slovenskega naroda 22. julija. Pri spomeniku padlim borcem v Dražgošah bodo priredili spominsko slovesnost, kjer bo govoril udeleženec dražgoške bitke, narodni heroj Anton Dežman-Toneček. V kulturnem programu bodo nastopili pevci moškega zbora in recitatorji dramske skupine DPD Svoboda Podnart.

Po sklepu krajevnega odbora ZZB NOV Radovljica, bo letošnji partizanski miting na Mlaki pod Radovljico v nedeljo 21. julija. Na miting bodo povabili vse nekdanje partizanske veziste in kurirje iz Gorenjske. To vsakoletno partizansko srečanje, ki ga prireja KO ZZB NOV Radovljica, v počastitev dneva vstaje slovenskega naroda, bo najbolj množično doslej, ker sodelujejo tudi borčevske organizacije iz sosednjih občin.

Na osnovi analize o družbeni angažiranosti mladih, ki jo je pripravila komisija za idejna vprašanja prosvete in kulture pri občinski konferenci ZK, je ugotovljeno, da v 28 društvih s 60 sekcijami, kjer delujejo mladi, primanjkuje več kot 20 mentorjev, vodij in trenerjev. Od dosedanjih 72 mentorjev jih bo še to leto opustilo delo z mladino okoli 10. Spričo tega bo o tej problematiki razpravljala občinska konferenca ZK in aktiv komunistov — prosvetnih in telesno vzgojnih delavcev.

Občinski odbor Rdečega križa je pripravil v Radovljici in na Bledu deseturne tečaje prve pomoči za voznike motornih vozil. V Radovljici se je pričel tečaj 2. julija, na Bledu pa so imeli dva tečaja od 5. julija naprej. Po končanih predavanjih so vsi tečajniki opravili izpite. Medtem, ko je lani opravilo tečaje in izpite blizu 500 voznikov, so v prvem polletju 1974 zabeležili na osmih tečajih nekaj nad 22 tečajnikov, ki so uspešno opravili predpisane izpite.

Delavska univerza Radovljica je v petek, 5. julija, zvečer priredila v graščinski dvorani slovesno otvoritev razstave akvarelov znanega slikarja Bruna Vavpotiča iz Ljubljane. Ob tej priložnosti je nastopil s koncertnim programom Trio Lorenz. Razstava bo odprta do 15. julija. Na ogled so najboljše likovna dela, ki jih je umetnik upodobil o Ljubljani in okolici.

V tovarni Elan Begunje so v letošnjem programu predvideli, da bodo dosegli povprečne osebne dohodke v višini 2.400 din. V prvem tromesečju 1974 so dosegli 2.160 din, kar je sicer 10 % več kot v lanskem letu. Ko bo znan polletni obračun, ki bo izdela do 20. julija, v kolikor bodo pozitivni tudi poslovni rezultati, bodo skušali dvigniti osebne dohodke kot so načrtovali. Vse kaže, da jim bo to tudi uspelo.

Glede na načrtovano preusmeritev proizvodnje in postopne ukinitve nočnega dela žena, so v tovarni Almira v Radovljici ustanovili poseben oddelek za priučevanje oz. prekvalifikacijo delavk. Največ delavk bodo preusmerili iz pleterice v šivalnico. Na tečajih, ki trajajo dva meseca se delavke priučujejo na nove stroje, usposabljaajo pa se tudi v vseh operacijah delovnega postopka — krojenja, šivanja in pakiranja, hkrati pa pridobivajo tudi teoretična znanja in strokovne nasvete.

Občinska konferenca ZMS je pred dnevi razposlala vsem mladinskim aktivom gradivo za bližnji kongres ZM Slovenije in ZM Jugoslavije. Navzlic dopustom bodo o kongresnih izhodiščih in predlogih resolucij in statuten opravili javno razpravo do konca avgusta. Občinska konferenca bo nato zbrala vse pripombe, predloge in dopolnila in jih poslala republiški konferenci ZM Slovenije.

Na izrednem občnem zboru Šahovskega društva Lesce, ki z blizu 140 člani sodi med najmočnejše v Sloveniji, so sprejeli nov statut in ponovno izvolili za predsednika Vojo Peroviča. Sklenili so, da bodo v počastitev občinskega praznika organizirali v nedeljo, 4. avgusta, republiški brzopotezni turnir na prostem pri Sobcu. Pričakujejo, da se bo turnirja udeležilo najmanj 200 ekip iz cele Slovenije. Pokrovitelj turnirja je predsednik občinske skupščine Polde Pernuš.

SREČANJE VEZISTOV

Pripravljalni odbor pri področnem odboru vezistov NOV, pripravlja tovariško srečanje vezistov NOV iz vseh gorenjskih občin v Radovljici, v nedeljo, dne 21. julija 1974, ob 14. uri.

Tovariško srečanje vezistov bo na prostoru partizanske domačije Vinka Berca, borca vezista. Tu se bodo zbrali vezisti NOV in v tovariškem razgovoru preživeli prijetni nedeljski popoldan. Obenem bodo skupaj z mestno organizacijo ZZB NOV Radovljica proslavili tudi dan vstaje slovenskega naroda.

Udeležencem tega tovariškega srečanja bo igrala domača godba, postregli pa jih bodo tudi s partizanskim golažem. Vsi udeleženci bodo dobili spominsko značko srečanja, lahko pa si bodo nabavili tudi prvo knjigo spominov kurirjev in vezistov z naslovom Ključni glavni štab, obenem pa se bodo vpisali v seznam vezistov NOV, katerega vodi odbor sekcije vezistov NOV v Ljubljani. Dohod od prostora z vozilom je levo od savskega mostu pod Radovljico, peš pa po stezi navzdol od železniške postaje Radovljica.

Na srečanje so vabljeni vsi vezisti NOV, ki prebivajo na Gorenjskem, kakor tudi oni, ki so sodelovali kot vezisti v času NOB v partizanskih enotah NOV na Gorenjskem in danes stanujejo drugod, ter člani odbora sekcije vezistov NOV Slovenije, da se s svojimi člani družine udeležijo tega prvega tovariškega srečanja na Gorenjskem.

Pripravljalni odbor

Upokojenci nočejo zaostajati

Kakor delovne organizacije in posamezniki so se odzvali pozivu občinskega sveta zveze sindikatov za denarno pomoč prebivalcem Kozjanskega, ki jih je prizadel potres, tudi jeseniški upokojenci. Na sobotnem sestanku so sklenili, da bodo prispevali po svojih močeh. Ze na sestanku so zbrali 300 dinarjev. V skupnem predvidevajo, da bodo zbrali 2.000 dinarjev. Odbor prosi jeseniške upokojence, da prinesejo svoje prispevke v pisarno med rednimi urami, ali pa vsakodnevno točajki, ki je tudi pooblaščen za sprejemanje prispevkov.

Urejanje javnih zelenic

V aprilu letos je pri komunalnem podjetju Kovinar začela v okviru komunalnih služb delovati organizirana strokovna služba za urejanje in vzdrževanje javnih zelenic na mestnem območju Jesenic.

Zahvala, da je tako potrebna dejavnost zaživel, gre občinski skupščini in Komunalnemu podjetju Kovinar, predvsem pa Janezu Pšenici, dolgoletnemu vodji hortikulturega življenja na Jesenicah.

Omenjena ekipa ureja in vzdržuje vse zelenice na Titovi cesti, od bolnice do gimnazije, delno zelenice na Bokalovi ulici, ali Tavčarjevi cesti, cesti revolucije, širšo okolico spomenika na Javorniku in križišče v Žirovnici.

V bodoče bi želeli, da se ta dejavnost razširi še na preostale zelenice v mestnem področju, ki so v upravljanju stanovanjskega podjetja, oziroma hišnih svetov, na teritorije krajevnih skupnosti, trgovskih in gostinskih podjetij, ker bo le z združenimi močmi doseženi namen te dejavnosti — urejeno in čisto okolje. TN

Varujmo okras naših planin

Malokatera država ima toliko različnih vrst alpskega cvetja kot ga imamo ravno mi. Žalostno pa je, da ga bolj malo poznamo, oziroma bi bilo včasih celo bolje, da ga ne bi poznali.

Kdo še ni videl »planincev«, ki so kar s korenino trgali cvetje in s tem uničevali rastlino. Mnogi si ne natrgajo samo šopka, pač pa neusmiljeno plenijo, zmečkano in uvenelo cvetje pa enostavno ob poti odvržejo. Kako pogosto se nam po gorskih poteh nudi taka žalostna slika.

Skoraj vse rože v gorah so pri nas zakonsko zaščitene, posebno pa tam, kjer so naši narodni parki, kjer se praviloma ne sme odlomiti niti vejica, vsako nabiranje cvetja pa je prepovedano. Lepo bi tudi bilo, če bi se v gorah držali uhojene poti in ne hodili križem krašem po bujni cvetočih alpskih livadah. Kar precej časa mine, da se rastlinje zopet dvigne ali nanovo obraste. Vsak gornik dobro ve, kako kratek čas je odmerjen gorskim cveticam za razmnoževanje in prav tu pride do pomena izredno širok pojem o varstvu narave. Vzljubite cvetje in ga pustite rasti tam kjer je. Za vse to vas bodo rože poplačale s svojo lepoto in vonjem.

Blizu se čas cvetenja planink (LEONTOPODIUM ALPINUM), očniti ali skalark pa si malo bližje ogledimo njeno simboliko po Tonetu Wraberju. Najprej je rasla lepo v miru kot mnogo drugih gorskih rož. Mnogi stari očanci so mi pravili, da ni bila nobena redkost med travo ob košnji visokogorskih rotov (pod Stolom, Begunjsko idr.). Na to cvetico niso polagali nobene posebne pažnje. Ponekod so jo uporabljali kot domače zdravilo, vendar brez vsake slave. V 19. stoletju se je pa začelo, planika je postala simbol Alp, rodil se je njen kult. Ta kult pa se je posebno uveljavil v nemško govorečih deželah od tam pa se je razširil še drugam. Moda je rasla, tura ali izlet v gore ni veljal brez trofeje — planike. Začelo se je tudi prekupevanje z njimi, predvsem na Bavarskem. Pri nas ni bilo dosti drugače. Tuma (1911) poroča o trgovcu z gorskim cvetjem iz Loga pod Mangartom. Leta 1908 je prodal malone milijon planik. Na južni strani Alp so torej imeli Bavarci hudo konkurenco. Je torej čudno, da je že Tuma moral napisati, da mu je bela zvezdica redka prikazen, ko se jim je pred 25 leti komaj izogibal. V takih opažanjih ni bil edini. Leta 1924, primerja Mrak opustošena pobočja Stola s potopisom iz leta 1883 v katerem avtor omenja kako so pobočja najvišjega vrha Karavank bogata s planikami. Malo desetletij je preteklo in že se je poznalo kako planike izumirajo.

Že leta 1880 se je porodila misel o njihovem varstvu, ki se je kmalu povsod uveljavila. Leta 1898 je varstvo predlagalo Slovensko planinsko društvo. Še istega leta je kranjski deželni zbor sprejel ta zakon, enako tudi štajerski. Lastnik notranjskega Sneznika je zaradi uničevanja rastlinstva sploh prepovedal obisk Sneznika brez spremstva svojih gozdarjev ali njihove dovolilnice. Izjemoma so smeli na Snežnik le člani SPD a le pod pogojem, da puste planike popolnoma v miru.

Izgleda pa, da zakonsko varstvo, ki ga uživa pri nas planika že od 1898. leta dalje ni mnogo zaleglo. Le redko naletiš na velike primerke o katerih poročajo stari viri. Nesmiseln kult in dobičkarstvo sta pri planiki naredila svoje. Le popoln mir bi planiki zagotovil nemoteno uspevanje.

Vse to nas lahko in mora prepričati, da je planiki varstvo res potrebno, kot tudi številnim drugim alpskim cveticam.

Če bi šlo tako naprej, bi nazadovanje rastišč planik nikakor ne mogli zavreti do končnega uničenja. Da pa je zlo še večje, se trgajo tako brezvestno, da skupno s pečljem odtrga vsak še del korenike, ki se le rahlo drži na kepici zemlje pomešane z gručem. Ni jih malo, ki si na brutalen način prisvojijo to cvetko s koreninami vred in jo presadijo v svoje vrtove. Bodite uverjeni, da nobena visokogorska roža v dolini ne bo uspevala, če že, se izrodi v nekaj spaček, daleč proč od prejšnje očarljive lepote. Da ne bi prišlo povsem do iztrebljenja vas lepo prosimo NIKAR!

Glan

Vabilo borcem NOV

V nedeljo, 14. julija, bo v Škofji Loki PROSLAVA DOMICILNIH ENOT Prešernove brigade, Škofjeloškega odreda, Gorenjskega vojnega področja in Udarne bataljona XXXI. divizije, združena z vojaško parado in tovariškim srečanjem.

Sporod:
do 8. ure:

Prihod in zbiranje preživelih udeležencev naštetih domicilnih enot in drugih udeležencev parade na dvorišču kasarne ob Cesti talcev;

do 8.30:

Prihod in zbiranje gostov na slavnostnem prostoru za parado pred hotelom Transturist na Kidričevi cesti;

ob 9. uri:

Vojaška parada na Kidričevi cesti:
godba milice iz Ljubljane, zastave in prapori ZZB NOV, borci Prešernove brigade, borci Škofjeloškega odreda, borci Gorenjskega vojnega področja, borci Udarne bataljona XXXI. divizije, gojenci intendantske vojaške akademije, mladinci škofjeloškega partizanskega odreda, vod z zastavo, pripadniki planinske brigade, pripadniki Škofjeloškega teritorialnega odreda;

ob 10. uri:

Proslava na loškem gradu:
sprejem zastave, igranje državne himne, pozdravni nagovor Toneta Polajnarja, predsednika SO Škofja Loka, počastitev spomina padlih, slavnostni govor Martina Koširja, sekretarja medobčinskega sveta ZKJ za Gorenjsko, slovesna prisega pripadnikov JLA, odhod zastave, čestitka komandanta garnizije, polkovnika Vinka Krmelja, kulturni spored, v katerem nastopajo pevski zbor Franceta Prešerna iz Kranja pod vodstvom Petra Liparja, recitatorji Loškega gledališča in garnizije JLA ter veliki orkester milice iz Ljubljane;

od 13. ure naprej:

Tovariško srečanje. Igra vojaški zabavni ansambel iz Kranja.

Vabimo preživle borce domicilnih enot, kot tudi goste in vse prebivalce Gorenjske, da se udeležijo te velike manifestacije bojne in revolucionarne tradicije na Gorenjskem.

Odbor za proslavo domicilnih enot
Škofja Loka
ZZB NOV Škofja Loka, Kidričeva c. 1

Podpornim članom jeseniške godbe

V zvezi s člankom Martina Beveca v Železaru št. 23 z dne 14. junija pod naslovom Po 40 letih brisan iz članstva, je upravni odbor pihalnega orkestra razpravljal o tem na seji, dne 2. julija in sklenil:

Da se omogoči rednim podpornim članom godbe plačati podporno članarino za leto 1974 najkasneje do 31. julija 1974 v godbeni sobi (gledališka stavba Jesenice) vsak torek in četrtek od 19. do 21. ure.

Pri plačilu članarine za leto 1974 se je treba izkazati s potrdilom o vplačani podporni članarini za leto 1973.

Kdor do 31. julija ne bo plačal članarine za leto 1974, bo črtan iz članstva in izgubi vse pravice podpornega člana. Novih članov ne sprejemamo več.

Odbor pihalnega orkestra
Jesenjskih železarjev

NOVICE NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Pablo NERUDA: Izbrane pesmi. Cankarjeva založba 1974.

V knjižni zbirki NOBELOVCI, ki jo izdaja Cankarjeva založba, je izšla nova serija: trije zvezki Galsworthyjeve Sage o Forsyths in pesmi Pabla Nerude. O Galsworthyjevi družinski kroniki tokrat ne bomo posebej poročali, saj gre za delo, ki ga naši bralci dobro poznajo še iz starejših izdaj. Saga je prvič izšla v Župančičevem prevodu že pred vojno, po vojni pa je sledila vrsta ponatisov. Tudi najnovejši izdaji služi za osnovo pregleden Župančičev prevod. Nasprotno pa Cilena Pabla Neruda tokrat prvič beremo v slovenščini v knjižni izdaji. Doslej smo prevode njegovih pesmi lahko brali samo v revijah. Pred kakšnim letom smo se s tem velikim pesnikom seznanili po televiziji, ki je predvajala reportažo o njem. Videli smo ga v njegovi domovini, na domu, ki si ga je postavil prav ob obali Tihega oceana, ga slišali pripovedovati in prenašati verz. Takrat je bil Neruda še živ. Življenje se mu je izteklo konec leta 1973, v dneh, ko so bile oči vsega sveta uprte v

njegovo domovino. (To je bilo takrat, ko so v Čilu nasilno prišle na oblast nazadnjaške sile.) Zares ni mogoče, da bi na tem mestu ustrezno označili Nerudovo poezijo. »Nerudo zajeti v nekaj stavkov bi se reklo loviti kondorje z mrežico za metulje.« je bilo rečeno na slavnostnem govoru ob podelitvi Nobelove nagrade za književnost l. 1971. S tem pa je vseeno že podan tudi namig o naravi Nerudovih pesnitev. Tu ne gre za intimistično liriko, to je poezija, ki ne govori o osebnih usodi ustvarjalca: pesnik je le medij, skozi katerega so spregovorile kozmične razsežnosti. Nebo, ocean, južni veter, — pa tudi vino, kruh in čebula, s katerimi se hrani preprosto ljudstvo, so prvine, ki nosijo njegove verz. Oziroma, če spet citiramo švedske akademike: v primeru Pabla Nerude je bila nagrada podeljena »za poezijo, ki s svojo močjo, naravnostjo in elementarnostjo budi v življenje usodo in sanje celega kontinenta.« Neruda je bil resnično glasnik ljudstev latinske Amerike, zlasti njenih revnih slojev: poenov in rudarjev. V njegovih odah se na enkrat način spajajo na videz nezdružljiva nasprotja: patos in preprostost, veličina in pristnost. Naj bo ob tej priložnosti omenjeno še to, da je Neruda psevdonim, ki si ga je pesnik nadel po češkem pesniku Janu Nerudi. (Tudi njegove pesmi so pred kratkim izšle v zbirki LIRIKA.) Pablaovo pravo ime se je glasilo Neftali Ricardo Reyes. Razen Nobelove nagrade je prejel tudi Leninovo nagrado za mir. Tudi o kvaliteti prevodov nam na tem mestu ne kaže soditi. Pesmi je prevedel znani pesnik Jože Udovič, ki je obenem tudi avtor spremne besede.

Graham GREENE: Potovanja s teto. Roman. Prešernova družba 1974.

Prešernova družba nas že desetletja zalaga z romani in povesti mi. privlačnimi za širši krog bralcev, ki pa vseeno ustrezajo osnovnim etičnim in estetskim merilom. Pri tem urednikom nikakor ne bi mogli očitati, da nam ponujajo literarno plažo, še manj pa, da so v svojem izboru ozki in konservativni. Ta programska usmeritev se zlasti velja za zbirko LJUDSKI KNJIGI, v kateri je kot 130. zvezek izšel roman, o katerem nam je zdaj govoriti. Sodobni angleški pisatelj Graham Greene tako po slogu kot po tematični odgovarja programskim načelom Prešernove družbe, zato ni čudno, da je to njegov tretji roman, ki je izšel v LJUDSKI KNJIGI. Vsi Grenovi romani so sodobni, polni aktualne vsebine. Res je, da se nekateri med njimi bolj »resni« drugi pa bolj podobni kriminalkam. Pri čemer pa ta delitev zadeva le žanr, ne pa tudi kvaliteto: ta je slejkoprej na zavidljivi ravni. Greene je sploh v nekaterih kriminalkah najbolj pretresljiv in izpoveden, zlasti kadar slika temno osamljenega človeka, ki je produkt odtujene družbe. Potovanja s teto ni te sorte. To je po svoje lahкотen roman, poln posrečenih opisov in nenavadnih domislic. Mogoče mu bo kdo zametil obešenjaški humor, ki se ponekod približuje meji še dovoljenega. Knjigo je prevedel najbolj delavni slovenski prevajalec vseh časov: Janko Moder.

Gregor STRNIŠA: Oko. Cankarjeva založba 1974.

Gregor Strniša stoji nekeje na sredi med prvo povojno generacijo naših pesnikov (Minatti, Menart, Zlobec, Kovič, Pavček) in modernisti (Tauer, Salamun, Zagoričnik): nastopil je približno skupaj s Sašo Vegri in Danetom Zajcem. Najnovejša Strniševa pesniška zbirka (okrog 260 strani, brez ponatisov) prča o neusahljivi ustvarjalnosti in o zvestobi samega sebi. 15 let po izidu njegove prve pesniške zbirke ostajajo glavne značilnosti njegove poezije iste: fantastična, na videz epska vsebina — celotna pesem je kot ena sama razširjena metafora: zanimanje za srednjeveško in starejšo simboliko, s katero na presenetljiv način odkriva senco današnjega človeka, tiho grozo, ki se skriva za obrazom vselega potrošništva; neverjetna oblikovalna disciplina, saj slejkoprej pesni v pesniški obliki, ki si jo je izbral enkrat na začetku: to je v štirivrstičnih kiticah, v katerih je rima nadomestena z asonanco, verz pa spominja na nekatere pesmi iz Kosovelove Tragedije na oceanu. Toliko o umetniški plati te zbirke, ki sicer nosi nekam čuden naslov: »Oris transcendentalne logike«, ko da ne bi šlo za poezijo, ampak metafiziko. Zdi se, da je tudi kompozicija zbirke podrejena neki taki filozofski zamisli, saj tudi posamezni razdelki nosijo ustrezne naslove (Prolegomena, Elementa itd.).

Nasilništvo v krvi

Občinsko sodišče Jesenice je 29. januarja letos v kazenski zadevi zoper obdolženega S. A. — zaradi dveh kaznivih dejanj lahke poškodbe, dveh kaznivih dejanj krivde ovadbe, kaznivega dejanja ogrožanja varnosti, kaznivega dejanja poškodovanja tuje stvari, kaznivega dejanja odzema tuje stvari, kaznivega dejanja ogrožanja z nevarnim orodjem pri prepiru in kaznivega dejanja nasilniškega obnašanja — razsodilo, da je kriv in mu izreкло enotno kazen — eno leto in šest mesecev zapora.

S. A. je star 44 let, poročen in oče štirih otrok, v starosti od 14 do 18 let. Podatki o njem povedo, da so mu prostori različnih sodišč zelo pri srcu. Že leta 1958 je bil pri občinskem sodišču Radovljica zaradi kaznivega dejanja lahke telesne poškodbe obsojen na mesec in petnajst dni zapora, leta 1959 pa si je pri okrožnem sodišču v Kranju zaradi kaznivega dejanja hude telesne poškodbe prislužil sedem mesecev zapora. Leta 1969 ga je občinsko sodišče na Jesenicah obsodilo na dva meseca zapora — spet zaradi lahke telesne poškodbe. Dve leti kasneje je bil pred sodnikom za prekrške v postopku zaradi prekrška po odluku o pridobivanju rečnega materiala.

Večkrat je bil v postopku zaradi prekrškov po TZ o varnosti cestnega prometa. Čeprav ni imel (in ga še vedno nima) voznškega dovoljenja, je rad sedel za volan. Pri nedovoljeni vožnji so ga večkrat zalotili. V začetku se je izgovarjal, da ima dovoljenje v izgubi, v nedogled pa to le ni šlo. Četudi so ga zalotili pri samem delu, ni hotel priznati krivde. Ženo sta se preselila za volanom tovrnjaka in vse skupaj je skušal postaviti na laž. Sodnik za prekrške mu je težko dokazoval krivdo. Izrekal mu je denarne kazni, ki pa jih je S. A. plačal šele takrat, ko je dobil sporočilo, da se denarna kazen spremeni v zaporno in da je poklican na prestajanje kazni.

Večkrat je storil tudi prekrške zoper javni red in mir. Vse prekrške je storil na javnem kraju in največkrat na način, da se je skrajno nedostojno vedel do milicnikov in opravljanja njihove službe. Kazni ga niso spametovale.

Glavna obravnava, ki je bila 29. januarja in ob katere zaključku je S. A. dobil, za kar se je trdil, je bila razpisana že za 18. januarja. Stvar se je zavlekla, ker se je S. A. na vse kriplje izogibal kazenskemu postop-

ku. Sicer pa je bila to že njegova stara praksa.

Na prvič razpisano obravnavo je prišla le žena in dejala, da je bil tisti, ki je podpisal povratnico (o vabilu za obravnavo) sin in ne mož, ki da je nekeje na poti po Jugoslaviji zaradi urejanja pokojnine. Mož torej sploh ni vedel za to vabilo.

Sodni izvedenec za grafologijo pa je ugotovil, da je sporno povratnico podpisal kar S. A. sam. Kljub temu pa je le-ta zahteval, da se opravijo ponovne ekspertize v Beogradu, Zagrebu ali Sarajevu — in to na njegove stroške. Sodišče je to zahtevo zavrnilo — čeprav bi bilo zanimivo, kdaj bi plačal te stroške.

Zoper S. A. je bil odrejen pripor, da so zadevo lahko sploh obravnavali.

Najtejmo le nekaj dejanj, za katera je bil obtožen. Najprej je bil obtožen za kaznivo dejanje, ko je na Jesenicah v nekem frizerskem lokalu udaril po glavi z metlinim ročajem H. J. in ga s tem ranil na glavi.

V začetku leta 1972 je v ambulanti zdravstvenega doma grozil dr. N., da ga bo ubil (Pa to gotovo tudi resno mislil!). Pri tem se je znesel nad mizo in stolom v ambulanti ter zdravniku vzel zdravniško torbo z vsem, kar pač sodi vanjo.

Tri tedne kasneje je na okrožnem javnem tožilstvu v Kranju naznanil, da je dr. N. odklonil zdravniško pomoč njegovi hčerki, ki da je bila v neposredni nevarnosti za življenje, milicnika M. M. pa, da je nepravilno vdrl v njegovo stanovanje s tem, da je v vso silo zgrabil za kljuko in jo potegnil tako, da je odtrgal del ključavnice in nato stopil v sobo — da sta torej storila dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, pa je vedel, da zdravnik in milicnik tega nista storila.

V januarju leta 1973 je z železno vrvo udaril po glavi L. R. in mu glavo prebil na zatilju. Čez slaba dva meseca pa je tega L. R. naznanil, češ, da ga je z boksarjem udaril nad levo oko. Septembra pa je pretepel in zasledoval na Jesenicah S. A. Pri tem se je izgovarjal na »krvno osvetlo«.

Kazenski zakonik — 292. b člen — pravi za nasilniško obnašanje:

1. Kdor hudo žali drugega ali z njim grdo ravna, dela drugemu nasilje, povzroča pretep ali s predrznim ali brezobzirnim obnašanjem kako drugače ogroža mir občanov ali moti javni red, njegovo prejšnje življenje pa kaže, da je nagnjen k takemu obnašanju — se kaznuje z zaporom najmanj treh mesecev.

2. Če je dejanje iz prvega odstavka tega člena storjeno v skupini ali je bil pri dejanju kdo lahko telesno poškodovan ali je prišlo do hudega ponižanja občanov — se storilec kaznuje z zaporom najmanj treh mesecev ali s strogim zaporom do petih let.

Sodišče je torej S. A. obsodilo na eno leto in šest mesecev zapora. Po mnenju sodišča bo nasilnika daljša prostostna kazen le toliko spametovala, da bo v bodoče strpnejši v odnosih do ljudi.

Da bi vsaj bil in da se njegova, že tako zajetna mapa, na sodišču ne bi še bolj zdebela. Če že ne zaradi njega, vsaj zaradi drugih!

Jože Baša

Škodeželjnost ali...

Sem upokojenec Železarne in imam majhen vrtiček, ki ga z ženo skrbno in z veseljem obdelujemo.

Ta vrtiček pa mi uničuje oseba, ki jo dobro poznam. Rastline mi zaliva z neko tekočino, s katero mi uničuje moj skromni pridelek — ne vem, s kakšnim namenom in zakaj.

Osebo bom poimenoval objavil, če ne bo prenehala s svojim grdim dejanjem.

ZOF

Več kulture na naših cestah

ODGOVOR NA ČLANEK »TUDI TAKE NETOVA- RIŠKE ŠOFERJE IMAMO« SOFERJE IMAMO»

Pisec članka Tudi take netovariške šoferje imamo, je po lastni izjavi pisatelj, kar je v tem sestavku »dokazal«, saj je z neresničnim pisanjem uspel umazati moje ime. Navedel bom le nekaj dejstev in s tem skušal po vesti preprostejšega človeka prikazati drugo plat medalje.

Del Savske ceste, na kateri sem parkirani le slepa ulica. V ulici sta le dva parkirna prostora, prvi na začetku garaže, ki se stikajo na južni strani ulice in drugi na koncu teh »stisnjenih« garaž. Tretjega prostora za parkiranje ni. Ulica je tako ozka, da se na njej brez uporabe dvorišča ne da obrniti avtomobila.

Kot tretji sem pripeljal v ulico in parkirani na najširšem delu ceste tik ob drugem parkiranem avtomobilu in kot vedno, kadar prihajam domov, vozniku tega avtomobila, ki je tudi stanovalec te ulice, zaprl izhod. Z leve strani mojega avtomobila do ograje je ostalo še 185 cm proste ceste, kar je dovolj za previdno vožnjo mimo. Izstopal sem iz avtomobila, ko se je pripeljal pisec članka in se ustavil ob ograji. Videl sem, da nekaj gestikulira z rokami, zato sem skomignil z rameni in znak vprašanja, nakar sem zaslišal dokaj glasno avtomobilsko hupo. Način »razgovora« šoferja opel kadeta se mi je zdel nespodoben, zato sem odšel s prizorišča. Glasno trobljenje se je nadaljevalo, za kar se nisem več menil. Pisec članka je popustil svoje vozilo, ob njem pa je bilo moč govoriti previdno voziti iz ulice, in odšel v sosednjo hišo. Čez čas se je vrnil in svoje vozilo odmaknil od ograje na sredino prostega cestnega in tako zaprl cesto za ves promet, ter odšel nazaj h gostitelju.

Zaključil sem z obiskom in želel odpeljati iz ulice, vendar zaradi opel kadeta nisem mogel. Mimo je prišel sosed in se punil, da bo poklical voznika, ki je postavil svoj avto tako, da resnično nihče ni mogel nikamor. Prišel je voznik opel kadeta in se mi predstavil: »veste jaz sem pisatelj in vas bom dal v časopis«. Ni se mi zdelo vredno reagirati

na njegove žaljivke in sem ga opozoril, da želim z avtomobilom iz ulice. Po nekaj minutnih njegovih očitkih o moji nekulturi in tem, da ne zaslužim vozniškega dovoljenja, je le umaknil svoj avto, da sem lahko odpeljal.

Trdno sem prepričan, da je pisec članka imel moje točne podatke glede na to, da me njegov gostitelj površno pozna. Čudi me, da se tako kulturni človek ni niti podpisal, kar je navada v kulturnem svetu. Sam sem namreč vajen, da pod dejstva, ki so resnična napišem svoje ime, sicer pa raje ne pišem.

Frane Grce
sodnik za prekrške
Jesenice

ZAKAJ TAKA NAGLICA ALI NEOBZIRNOST DO POTNIKOV

V ponedeljek, 8. julija sem se po deseti uri zvečer peljal z lokalnim avtobusom z Jesenic na Javornik, šofer avtobusa je bil tovariš Kelbl. Ko je avtobus pripeljal pred kulturni dom na Javorniku, sva s tovarišem Trevnom mlajšim, ki je težji telesni invalid in ni mogel kar skočiti iz avtobusa, zato tudi jaz nisem mogel prej izstopiti, izstopila. Šofer pa je pognal avtobus še predno se je preprčal, ali smo vsi izstopili. Ker sem takrat stal na stopnicah, me je zasakalo in sem padel na hrbet na pločnik. Imel sem pri vsem tem tudi srečo, da razen za dlan velike odrgnine na hrbtu, nisem dobil drugih poškodb, lahko pa bi si bil razbil glavo, če bi bolj nerodno padel iz avtobusa.

Vem, da voznik avtobusa mora predno pozone avtobus preveriti ali so vsi potniki, ki so nameravali izstopiti tudi izstopili. Voznik avtobusa odgovarja za potnike in je lahko vsaka površnost ali hitenja usodna.

Očividci so mi predlagali naj stvar prijavim na postaji milice, vendar tega nisem storil, čeprav sem naslednji dan moral iskati pomoč na rešilni postaji, ker sem menil, da bo javna kritika več zalegla. Lahko bi bilo huje, zato naj bo to tudi opozorilo vsem šoferjem avtobusov.

Iztok Torkar

V 2000 članskem zboru so peli tudi pevci Jeklarja

Moški pevski zbor Jeklar se je udeležil tudi letošnjega pevskega tabora, ki je bil v nedeljo v Sentvidu pri Stični v okviru petega kulturnega tedna. Jeseniške pevce je sprejel praznično okrašen in sončen Sentvid pri Stični. Samostojno je Jeklar nastopil med 65 pevskega zbori, ki so se vrstili v soboto zvečer in v nedeljo dopoldne. Nastopu Jeklarja sta med drugim prisostovala tudi pokrovitelj dr. Marjan Breclj in operni pevec Ladko Korošec. Po uspelem nastopu v dvorani, kjer so se zbori vrstili kot na tekočem traku, je Jeklar zapel tudi za televizijsko snemanje.

Pred zaključno prireditvijo je bila generalna za združeni zbor. Za tem je krenilo več tisoč udeležencev slavnostnega sprejema, pevcev, narodnih noš, konjenikov, gasilcev in drugih organizacij z rudarsko godbo iz Zagorja na čelu, na prireditveni prostor. Zvoki godbe, vriskanje konjenikov, petje 65 pevskega zborov so dali sprejemu pester in tudi nepozaben vtis.

Na ploščadi za šolo se je postavil 2000-članski pevski zbor. Potem, ko je predsednik prireditvenega odbora otvoril sklepno slovesnost, je več-tisočerm navzočim spregovoril Radovan Gobec. Poudaril je pomembnost kulturnega tedna v Sentvidu pri Stični za razvoj pevskega amaterizma, ki je nenadomestljiv del naše kulture. Obsojal je plačano popevkarstvo in dejal, da je potrebno pevski amaterizem povsod in vsestransko podpirati, razvijati in spodbujati.

Sledil je slavnostni govor pokrovitelja dr. Breclja, ki je prav tako govoril o pomenu najbolj množične pevske prireditve v Sloveniji. Dejal je, da ima kulturni teden v Sentvidu pri Stični velike zasluge, da doživlja zborovsko petje pri nas svoj preporod.

Govoru je sledil zaključni nastop 2000-članskega pevskega zboru, ob spremljavi rudarske godbe iz Zagorja. Pod taktirko Radovana Gobeča je močno zadonela Prešernova Zdravljica in še močnejše Gobčeva Zdravica svobodi. Z velikim odobravanjem je bilo sprejeto pozdravno pismo predsedniku Titu in sklepno zborovanje je bilo zaključeno s himno Hej Slovani, ki so jo peli vsi navzoči.

Kakor sta poudarila oba govornika, je peti kulturni teden v Sentvidu pri Stični povsem uresničil svoje poslanstvo. Zborovsko petje, ta med Slovenci tako priljubljena oblika družabnega in kulturnega življenja, je dobila močno in pomembno spodbudo. Kulturni teden v Sentvidu predstavlja dragocen prispevek v zakladnico slovenske kulture, zato se mora iz leta v leto stopnjevati in dobiti stalno obliko.

Pevci so s ponomom na sodelovanje na tako veličastni prireditvi zapuščali malo, vendar v kulturnem pomenu veliko vas Sentvid pri Stični in obljubljali, da bodo na pevskem taboru sodelovali tudi v prihodnje.

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikatov skupnih služb, se iskreno zahvaljujem, ker mi je omogočila brezplačno letovanje v Crikvenici.

Cilka Taler

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Valjarne, se iskreno zahvaljujem za prejeto denarno pomoč, ki mi je v času mojega dolgotrajnega bolovanja zelo dobrodošla.

Se enkrat iskrena hvala!

Ciril Žmitek

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Valjarne, se zahvaljujem za izredno dobrodošlo denarno pomoč v času mojega dolgotrajnega bolovanja.

Lojze Škedelj

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektrodnega oddelka se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejela med boleznijo.

Ana Čimžar

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Valjarne, se zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času mojega bolovanja.

Jože Srna

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, stare mame in babice

JULIJE RAINER

se iskreno zahvaljujem sosedom in vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani in poklonili venci in cvetje. Posebna zahvala velja dr. Sajevidu za vse prizadevanje ob njeni dolgoletni bolezni. Zahvaljujemo se organizaciji ZB Javornik-Koroška Bela in tov. Ambrožičevi in tov. Svetinu za poslovilne besede na domu in ob grobu, ter pevcem DU in godbi za žalostinke. Se posebno se zahvaljujem Menčigerjevim, Malenškovi in vsem sosedom za pomoč v hiši in ostalim sosedom za moralno in materialno pomoč.

Najlepša hvala vsem, ki so pokojnico spremili na zadnji poti.

ZALUJOČI: hči Ela, vnuka Emil in Nada z možem, pravnu-kinji Suzana in Katarina ter sestra Angela

ZAHVALA

Ob mnogo prerani smrti ljubljene žene, mame in stare mame

VLAŠTE MRAK

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence, ter v teh težkih dneh sočustvovali z nami.

Posebno se zahvaljujem dr. Ažmanu, dr. Žumrovi in dr. Čebokliju za vsestransko skrb, da bi pokojnico ohranili pri življenju. Enako se zahvaljujem ostalemu osebju kirurškega oddelka bolnice na Jesenicah in onkološkemu oddelku v Ljubljani, kot tudi dr. Rojčevi za njeno vsestransko skrb in tolažilne besede ob njenih obiskih na domu.

Najlepše se zahvaljujem za izkazano pomoč družinam Pavlovič in Glavič v času njene bolezni. Iskrena zahvala tudi Jožetu Rozmanu za ganljive poslovilne besede ob odprtem grobu, krajevni organizaciji SZDL Podmežaklja za udeležbo prapora, pevcem DU Javornik, ter vsem voznikom motornih vozil za izkazano pomoč in spremstvo na zadnji poti.

ZALUJOČI: mož Tone, otroci, Jani, Rudi, Lado z družinami, sestre z družinami, ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi moje drage žene

FRANCKE STARE

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so se poslovlili od nje, ji darovali vence in cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti in mi izrekli izraze sočustvovanja.

Prisrčna hvala vsem, ki so mi v teh težkih dneh stali ob strani in mi nudili pomoč, posebno družini Menčinger.

Hvala tudi pevcem in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin.

ZALUJOČI: mož Lojze

Zakaj in kakšen alpinizem

Včasih, ko človek spozna, da ve za stvari, ki bi jih moral povedati tudi drugim, se znajde v zadregi. Ne ve kje naj začne, ker je vsa zadeva pomembna, nima nobenih šibkih točk, ki bi jih lahko postavil na začetek ali konec. Se posebno težko pa je pripovedovati o daljšem obdobju svojega življenja, kajti ponavadi se je le težko znajti v zmedbi spominov, občutij, vtisov in vzrokanj. Meni se to dogaja v tem trenutku, ko že sedim za pisalnim strojem. Pisati namreč nameravam o mojih prijateljih, s katerimi mi je bilo dano preživeti del svojega življenja. Ki je zahteval v meni globoko sled, tisti del, na katerega ne bom mogel nikdar pozabiti, če bi se še tako trudil. Je pač preveč doživet, njegove posledice v največji meri vplivajo še danes na vsaj delno ustaljen tok mojega preživetja. Žig, ki se ves razbeljen zaje v kožo, pusti neizbrisno sled, trajnejše pa je znanje, ki svojo sled pusti v človekovi zavesti. Podoživljanje ni vedno objektivno, vendar pa se o nekaterih stvareh ne more pisati drugače, kot pa objektivno. Včasih, ko se preko zornih polj ljubljanskega barja, kamor me je zanesla pot življenja, ozrem proti zahodu, kjer nad prostranimi, temnimi predgorji v čadastih meglicah slutim visoke, sinje vrhove, se mi kažejo

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

13. in 14. julija italijanski barvni film MALLORY KOT SMRT ob 17. in 19. uri, režija Mario Maroni, v glavni vlogi Robert Wood

15. in 16. julija italijanski barvni film TIGRI MALEZIJE ob 19. uri, režija Umberto Lenzi, v glavni vlogi Genevieve Grad

17. julija francoski italijanski barvni film ZBOGOM PRIJATELJ ob 19. uri, režija Jean Hermann, v glavni vlogi Alain Delon

18. julija ZAPRTO ob 19. uri, režija ameriški barvni film DVA BREZ ŽENE ob 19. uri, režija Gene Saks, v glavni vlogi Jack Lemmon

20. julija ameriški barvni film REKA ZLOBNEGA MOŽA ob 17. in 19. uri, režija Gene Martin, v glavni vlogi Lee Van Cleef

KINO PLAVŽ

13. in 14. julija italijanski CS barvni film TIGRI MALEZIJE ob 18. in 20. uri,

15. in 16. julija italijanski barvni film MALLORY KOT SMRT ob 20. uri

17. julija ZAPRTO

18. julija ameriški barvni film DVA BREZ ŽENE ob 20. uri

19. julija francosko italijanski barvni film ZBOGOM PRIJATELJ ob 20. uri

20. julija italijanski barvni film VIKINGI Z JUGA ob 18. in 20. uri

KINO KRANJSKA GORA

13. julija ameriški barvni film SHAMUS

14. julija italijanski barvni film 7 MASČEVANJ ZA 7 DOLARJEV

17. julija italijanski CS barvni film TIGRI MALEZIJE

18. julija francosko italijanski barvni film ZBOGOM PRIJATELJ ob 20. uri, italijanski barvni film MALLORY KOT SMRT

OBJAVA

Odbor za medsebojna razmerja delavcev pri Stanovanjskem podjetju Jesenice objavlja

prosto delovno mesto HIŠNIKA v členjenih stolpnica na Plavžu.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še posebne pogoje:

- KV delavec ključavničar, mehanik, inštalater, električar ali temu sorodne stroke
- 2 leti delovnih izkušenj pri vzdrževalnih delih
- 2 meseca poizkusno delo.

Izbrani delavec pridobi lastnost delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Osebnih dohodkov se določijo po Samoupravnem sporazumu o medsebojni delitvi sredstev za osebne dohodke delavcev pri Stanovanjskem podjetju.

Prijave pošljite do 15. 7. 1974 Stanovanjskemu podjetju Jesenice.

NA RAZPOLAGO JE NOVO DVOSOBNO HIŠNIŠKO STANOVANJE!

ZAHVALA

Ob tragični in boleči izgubi moža, očeta, sina, brata, strica, zeta in svaka

VINKOTA JUSA

se iskreno zahvaljujem obratu žitarne, valjarni Bela — dnina Lazar in nekdanjim sodelavcem za denarno pomoč in cvetje. Zahvaljujemo se pevcem društva upokojencev Javornik za ganljive žalostinke, vsem sosedom za darovano cvetje in denarno pomoč, še posebno bližnjim sosedom za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Najlepša hvala darovalcem cvetja in vsem, ki so z nami sočustvovali ter ga spremili na njegovi prezgodnji zadnji poti. Zahvalo smo dolžni TOZD Vinator Jesenice za avtobusni prevoz ter lastnikom osebnih vozil za dragoceno uslugo. Še enkrat vsem in vsakemu posebej lepa hvala.

ZALUJOČA: žena Mija s sinčkom Janezkom ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem za obiske in pozdrave, ki sem jih prejel ob svojem zdravljenju na Golniku. Toplo zahvalo izrekam tudi sindikatu za denarno pomoč.

Kako se človek počuti srečnega, ko vidi, da ni pozabljen. Prisrčne pozdrave pošiljam vsem železarjem, še posebno pa sodelavcem v obratu plavž.

Ivan Sedej

DEŽURNE TRGOVINE V NEDELJAH V ČASU POLETNE SEZONE 1974

V nedeljo 14. julija sta dežurni trgovini:
— samopostrežna Zarja, Kašta 4 Plavž
— samopostrežna Rožca na Javorniku

bolečino, vendar velikokrat ne delamo tako kot se od nas pričakuje. Včasih celo zavestno povzročamo bolečine. Ne telesne, duševne, ki mnogo huje bole. Bežim od ljudi k prijateljem, stran od brezlične človeške mase, pehačice se za posvetnimi dobrinami k prijateljem in k goram, ki so posebej blizu narave, v meni pa kljuje besede pesnika Johna Donna:

»Noben človek ni otok, povsem sam zase; vsak človek je kos celine... Ob smrti vsakega človeka je mene manj, kajti vključen sem v človeštvo. In zato nikdar ne pošiljam spraševati, komu zvoni: zvoni tebi«.

Puhle se mi zde fraze vsakodnevnice o k rlistnosti vseh mogočih telesnih aktivnosti v naravi, ki jih pripovedovalci povezujejo z zavestno pripadnostjo in privrženostjo k naši stvarnosti. Ljudje smo v gorah veliki »individualisti«, tu smo predvsem zaradi samega sebe in do tu je prav tako. Od tu dalje pa gre človeška zgodovina mimo nas, čeprav bi bilo včasih celo bolje, da bi nas krepko povozila, kajti to prebujala človeka iz sna. Preveč nam je vseeno tiste velike resnice Slehernika: »Masčevanje je moje in jaz bom povrnil«. Kadar jo uporabljamo, jo v svojo osebno korist. Spet smo individualisti in to človeku kot človeku ne pristoji.

(Nadaljevanje na 12. strani)

Največji uspeh jeseniškega rokmeta

Rokometaši Jesenic so v letošnji sezoni dosegli svoj največji uspeh od ustanovitve. Najprej so v tekmovalstvu za prvenstvo Gorenjske osvojili prvo mesto, nato pa so kot prvaki Gorenjske nastopili na kvalifikacijskem turnirju za vstop v ljubljansko conso ligo, ki je bil pred nedavnim na Jesenicah. Med štirimi ekipami: Črnomelj, Dobova, Borec iz Ljubljane in Jesenice, so zasedli drugo mesto za Dobovo in tako postali novi član conске lige. O tem in o bodočnosti jeseniškega rokmeta smo se pogovarjali z najstarejšim igralcem in dolgoletnim trenerjem Matjažem Pogačnikom.

»Z uvrstitvijo v ljubljansko conso rokometno ligo smo rokometaši dosegli največji uspeh doslej, ki je prišel takoj zatem, ko smo osvojili tudi naslov prvaka Gorenjske. Uvrstitve v conso ligo od nas skoraj da nihče ni pričakoval, saj je to izredno kvalitetno tekmovalje in če se mislimo v njem tudi obdržati bo potrebno veliko treninga, tekem in dotoka mladih igralcev. Brez tega ne bomo naredili ničesar, saj je že Dobova, ki je osvojila prvo mesto na Jesenicah pokazala, da je precej boljše od nas.«

— **Moštvo Jesenic je sestavljeno iz starejših igralcev. Kaj je z mladimi?**

»Imamo nekaj mlajših igralcev, ki dosti obetajo, vendar bodo morali pokazati več resnosti na treningih. Nujno je, da organiziramo ligo, v kateri bi predvsem mlajši igralci pridobivali potrebne izkušnje, kajti brez njih se bodo težko vključili v prvo ekipo. Stari igralci bomo igrali še leto ali dve, potem pa bodo glavno breme prevzeli mlajši igralci.«

— **Do starta v conski ligi je še precej časa. Kako se nameravate pripravljati?**

»Za nekaj časa bomo opustili treninge, ker je čas letnih počitnic. Z letnimi treningi pa bomo zopet začeli v začetku avgusta. Takrat bomo organizirali tudi turnir za občinski praznik, ki je postal že tradicionalen, saj ga prirejamo že nekaj let. Po turnirju bomo trenirali štirikrat tedensko na igrišču za osnovno šolo. Nujno pa je, da se pogovorimo še o vključitvi kakšnega kvalitetnega igralca iz bližnjih klubov, kot sta Radovljica in Kranjska gora, s čemer bi pridobili na kvaliteti.«

— **Trenirali boste na igrišču za osnovno šolo, vendar kot vemo, imate z igriščem največ težav?**

»Res je. Kljub temu, da je šola pokazala za nas rokometne izredno razumevanje, pa je igrišče med šolskim letom precej zasedeno, zato bi rabili razsvetljavo, da bi lahko trenirali v večernih urah. Razsvetljava je naša dolgoletna želja, kot pa kaže je to na mrtvi točki, čeprav smo se prizadevali in iskali pomoč na več straneh. Edino upanje nam je še dograditev športnega parka za Titovim domom. Projekt že obstaja, sredstva so menda tudi že zagotovljena, treba je le začeti z gradnjo. Brez tega bomo še naprej v zelo težkem položaju. Šola ima namreč

zasedeno igrišče do 18.30 ure vsak učni dan in možnost treningov od takrat do noči je pol, ali največ eno uro, kar je vsekakor premalo. Resnično bi potrebovali razsvetljavo, ker bi tako dobili končno svoj prostor pod soncem. Le na ta način bi lahko normalno trenirali in uresničili naš program dviga kvalitete rokmeta na Jesenicah, čeprav smo veliko dosegli že z vstopom v ljubljansko conso ligo.« D.

ZBOR PLANINCEV JUGOSLAVIJE NA PLATKU

Ob 100-letnici organiziranega planinstva na Hrvaškem in v Jugoslaviji je bil 4. julija na dan borca zbor planincev na Planku. Tega zbora smo se udeležili tudi jeseniški planinci. Tja smo se peljali kar z dvema avtobusoma. Na Planku smo si stisnili roke planinci-prijatelji, s katerimi se srečujemo v gorah.

Sledila je svečana otvoritev zbora, katerega pokrovitelj je bil predsednik SFRJ, tovariš Tito. Zbora so se poleg več tisoč planincev udeležili: predsednik planinske zveze Jugoslavije Božo Škerlj, predsedniki republiških planinskih zvez, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in so predstavniki planincev raznih držav. V imenu pokrovitelja je govoril dr. Jakob Sirokovič. Božo Škerlj pa je v svojem govoru med drugim dejal, da planinci najbolj poznajo svojo domovino, vse njene skrite predele, zato jo tudi bolj ljubimo in smo vedno pripravljeni bojevati se zanje.

Po končani proslavi smo se nekateri udeleženci povzpeli na vrh hrvaškega Snežnika. Čudovit razgled je preplačal malo truda, ki smo ga porabili za vzpon.

Popoldne smo se poslovili od Planka, od znancev in se mimogrede okopali v morju.

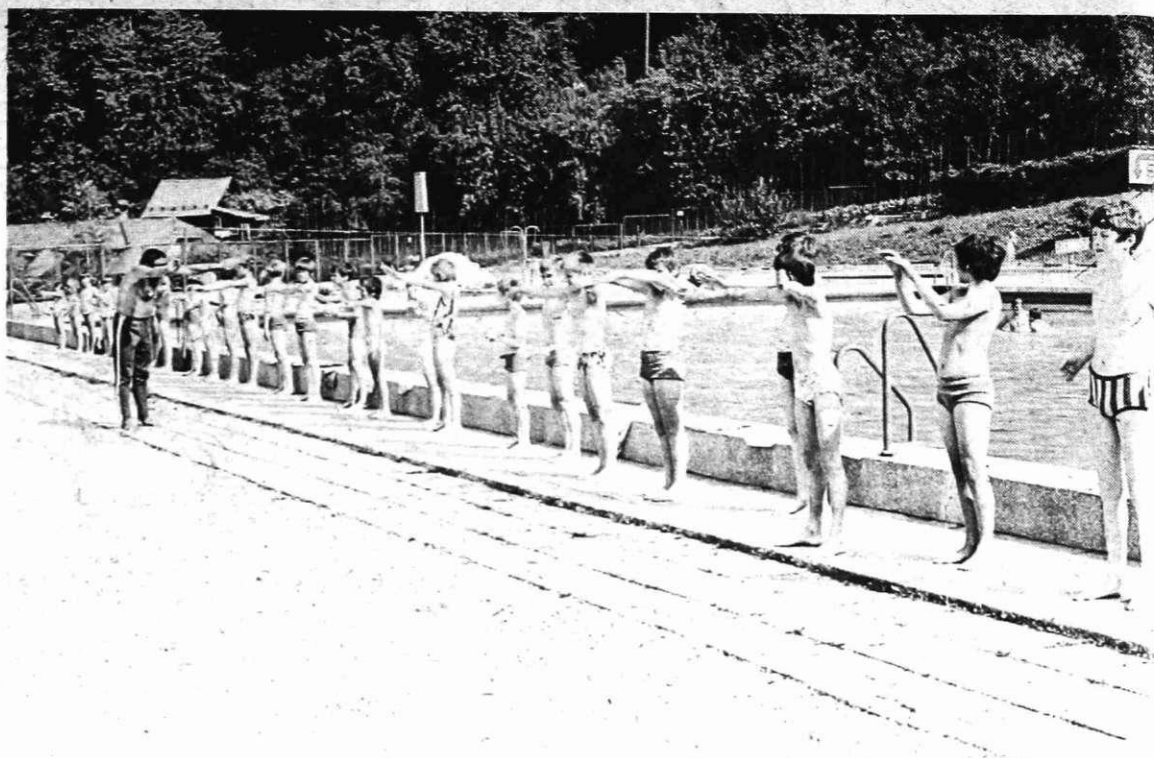
Bogdan Bricelj

ŠAH

26. REPUBLIŠKO PRVENSTVO ZA MLADE

Šahovsko društvo Jesenice organizira od 14. julija do 26. julija odprto republiško prvenstvo za mladince. Prijavijo se lahko vsi mladinci, ki so registrirani za matični klub, ne glede na kategorije. Šahovsko društvo Jesenice sprejema prijave do 12. julija. Pokrovitelj prvenstva je konferenca ZM železarne Jesenice, finančno pa so prvenstvo podprle tudi nekatere delovne organizacije z Jesenic.

Odbor ŠD Jesenice

V torek se je na kopališču v Ukovi začel tečaj plavanja za najmlajše, ki ga organizira plavalni klub Jesenice. Prijavilo se je več kot 40 otrok, katere so razdelili v dve skupini. Desetdnevni tečaj bo trajal do 18. julija, nato pa bodo sprejeli novo skupino. Še eno izmeno bodo organizirali v mesecu avgustu. Ob tem je treba omeniti, da je plavalni klub Jesenice tudi v lanskem letu organiziral plavalno šolo. Lani se je v šolo vpisalo več kot 150 otrok, od teh pa se jih je okoli 95 odstotkov naučilo plavati.

Košarka

LJUBLJANA : JESENICE (člani)

Jeseničani so v sredo, 26. junija, igrali v Ljubljani povratno prvenstveno tekmo z Ljubljano. V prvem polčasu so zaigrali izredno kolektivno v napadu in borbeno v obrambi in povedli 39:25. Ker so vso tekmo odigrali le s šestimi igralci, so domačini v drugem polčasu uspeli znižati rezultat. Minuto in dvajset sekund pred koncem je bil rezultat 59:53 za Jesenice. Jeseničani so taktično zavlačevali igro, tako da je bil končni rezultat 59:58. Po velikem veselju pa je kmalu prišlo razočaranje, saj sta sodnika pri kontroli zapisnika ugotovila, da je zapisnikar pri koloni za Ljubljano dvakrat pisal 35. Menila sta, da se je zmotil in priznala dva koša Ljubljani, ki bi tako zmagala 60:59. To je bilo seveda neregularno, ker je pomočnik trenerja Božiča, Franc Kežar, vso tekmo beležil rezultat, ki se je ujel s tistim na semaforju — torej 59:58 za Jesenice. Druga neregularnost je v tem, da bi Jeseničani ob drugem rezultatu igrali na koš in ne bi zavlačevali igre.

Po tekmi so Jeseničani vložili protest, ki ga je tekmovalna komisija pri KZS ugodno rešila in razveljavila tekmo, ki bo odigrana ponovno v jesenskem delu. Treba je poudariti, da so Jeseničani nastopili brez Vujačiča, ki je samovoljno zapustil moštvo v trenutku, ko se le-to bori za mesto pri vrhu. Klub ga je kaznoval s kaznijo nenastopanja na treh tekmah od 1. avgusta dalje.

Nastopili so: Smid 9, Mišič, Mihelič, Pirih 20, Campa, Vauhnik 8, Lozar 8, Bizalj, Babič, Noč 14.

JESENICE (člani)

JUGOSLAVIJA (članice)

109:64 (54:30)

V torek, 2. julija, so Jeseničani odigrali trening tekmo z žensko člansko vrsto Jugoslavije, ki se je v Kranjski gori pripravljala za evropsko prvenstvo. Reprezentantke so nameravale odigrati dve prijateljski tekmi z Romunkami, ki pa so odpovedale prihod.

Jeseničani so takoj na začetku povedli s 17:0 in nato vodstvo vsekoli povečevali. Na željo trenerja Jugoslavije Bore Ceniča, so odigrali še tretji polčas, kjer so tudi svojo taktiko v obrambi spremenili na Ceničevo željo. Tudi ta polčas so zmagali s 44:38.

Nastopili so: Babič 12, Mihelič 10, Pirih 25, Lozar 9, Bizalj, Mišič 6, Smid 26, Vujačič 50, Noč 15. N. I.

BALINANJE

V nedeljo 7. julija je bil v Bazi na Jesenicah prijateljski balinarski turnir v počastitev 4. julija — dneva borca.

Na turnirju je sodelovalo devet ekip, članov organizacij ZB NOV in SZDL. Zmagala je druga ekipa ZB NOV Plavž, pred ekipo SZDL Plavž, tretja pa je bila prva ekipa ZB NOV Plavž. Za zmagovalno ekipo so igrali Čelik, Štrk, Makuc in Radanič, ki je standardna ekipa jeseniškega Gradisa, ki je dan prej na Gradisovih letnih športnih igrah v Mariboru zasedla prvo mesto.

ZAHVALA ROKOMETASEV

Rokometaši Jesenic se zahvaljujejo za vso moralno in materialno pomoč ob izvedbi kvalifikacijskega turnirja za vstop v ljubljansko conso ligo: Temeljni telesno kulturni skupnosti Jesenice, tovarniški konferenci ZMS Železarne, Športmetal in vsem gledalcem za spodbujanje.

Rokometaši Jesenic

KEGLJIŠČE ZAPRTO

Zaradi popravil avtomatskega kegljišča v športnem parku Podmežakljo, bo le-to zaprto od 15. julija do 15. avgusta.

Športmetal Jesenice

Zakaj in kakšen alpinizem

Kaj lahko zaključimo iz te trditve o ljudeh, ki iščejo utehne in samega sebe v gorah in mednje vsekakor sodijo tudi moji prijatelji in jaz sam. Obzorja se nam širijo, tudi tista z najvišjih vrhov, značaji jeklenijo, vse bolj nas same spoznavamo, za različnimi obzori pa se skriva enako srce, ki ne zna biti hudobno, čeprav rado bije samó zase.

Julius Kugy je bolj kot vse drugo ljubil gore, in mi ga slavimo, kot velikega moža, toda najde se tudi kdaj, ki sploh ne ve zanj. Veliki antični mislec Aristotel, od katerega se še danes filozofi marsikaj nauče, je vse svoje življenje žrtvoval človeku — lastniku sužnjem, kajti le on je bil človek, suženj ga ni zanimal, bil je le orodje, ki govori. Kljub temu je Aristotel velikan človeške zgodovine, nesmrtna zvezda na nebu minljivega človeštva. A kljub temu ima človeška zgodovina nekoga, ki je ves, kar ga je bilo, pripadal človeštvu in še danes mu pripada. Najširše ljudske množice s sveto vero izgovarjajo njegovo ime, pomeni jim več, kot vernikom njihovo božanstvo, vendar v tem odnosu ni nič mističnega. Delavstvo vsega sveta, delavstvo, ki tvori veliko večino prebivalstva zemeljske krogle ima njegovo ime izpisano na svoji zastavi: Karl Marx.

Ali ima smisel, primerjati našega (čeprav ne samo našega) Kugyja z internacionalistom Marxom? Ima

in vztrajam pri tem. Dvoje osebnosti istih možnosti, izišlih iz podobne sredine, časovno le malo odmaknjeni, sta se s svojim življenjskim delom zapisali v zgodovino. In sedaj smo tu, pri pomembnosti nekega početja. Kako se ljudje vrednotimo, nam kaže pomembnost dveh velikih mož človeške zgodovine. Za Marxa mislim, da mi ni treba dokazovati. Kugyja pa osebno in nisem edini, postavljam na eno najvišjih mest v svetovni planinski zgodovini. Ne nastopam proti alpinizmu in tudi mu ne mislim pisati kakršen koli zagovor, kajti apologetika mi ni pri srcu, hočem le pokazati na njegovo pravo vrednost. Nastopam proti vsem, ki ga fetišizirajo in proti tistim, ki ga postavljajo v kot. Marsikaj sem se naučil sam in od svojih prijateljev.

Živimo v svetu, ki je še vedno močno nacionalističen in malo-meščanski, toda v družbi, ki z vsem svojim bistvom poiskuje te norme presegati, to je naša prednost. Toda nujno je, da se kot Jugoslavi zavedamo trenutka in vrednosti v tem trenutku, ki nam je dan. Mislim na naše sedanje generacije. V svetu suvereno nastopamo z našim specifičnim samoupravnim socializmom, ki se ga trudimo uresničiti. Toda v svetu nas poznajo še po čem drugem. In k temu drugemu drobec dodajamo tudi alpinisti, ki se, kljub skromnim sredstvom, spopadajo z velikimi problemi. Ta naš prispevek, čeprav res skromen, pa še zdaleč ni

toliko ovrednoten doma, kot zunaj naših meja, čeprav vzroka ni iskati v odporu proti »individualistični« dejavnosti, kot pa v nevednosti naših ljudi. V vsakdanjem življenju ne poznamo filozofije, ni nam mar za globoje misli, saj se spopadamo z neizprosno bojem za obstanek.

Ce sem že na začetku tega pisanja napovedoval nekaj o svojih prijateljih sem to napoved sicer že izpolnil. Če ne bi bilo njih in seveda moje dolgoletne prisotnosti v gorah in alpinističnem dogajanju, tudi tega spisa ne bi bilo. Tako pa je nastajal skupaj z mojim vedno globljim doživljanjem moje okolice.

Nekaj nas je, ki nas je življenje že pripeljalo do razpotja, gore so nam le še kot lep spomin v senci vsakodnevni dolžnosti in eksistenčnega spopadanja s stvarnostjo. Nekateri pa vztrajajo na najvišjih pozicijah, dogajanjem v gorah dajejo z svojimi osebnostmi pečat. Še vedno so med

najboljšimi. Ah, to vrednotenje, ta nesmisel, dedščina meščanske družbe. Upam, da bo prišel čas, ko bomo za vedno in povsod enaki, vsi skupaj eno samo veliko človeško srce, ki bo utripalo za nas same. Toda za del sveta to še zdaleč ne velja. Svet nasilja nas vse skupaj dela preveč živalske, da bi lahko razumeli obetavnost sveta brez norm in vrednostnih lestvic.

Bežati iz krute resničnosti v utopičnost ljubezni med ljudmi, ali v svet stran od ljudi, nima nobenega smisla. Borimo se za ovrednotenje našega početja, pa čeprav je to le alpinizem, ki je čista človeška dejavnost, saj je produkt človekovega nenehnega iskanja. Preveč je že sprenevanje ob raznih priložnostih. Naša družba mora spoznati, da nismo nekakšni nekoristni sanjači, temveč pomemben člen v verigi uveljavljanja vsega humanega in nas neha vrednotiti kot nekakšno nujnost, kajti tudi na področju himalajskih osemtisočakov se bje boj, ki sicer res zahteva določena družbena sredstva, za humanejše odnose med ljudmi. Marsikateremu prebivalcu tistih krajev so ravno himalajske odprave prinesle zdravja, ki je predpogoj za vse ostale dejavnosti. Slep je, kdor ne vidi v tem veliko poslanstvo.

Pred časom je v reviji Mladina 1) nekdo zapisal, da bi bilo treba alpinistom napovedati gverilo, vendar je pozabil navesti en sam tehten vzrok za to zahtevo. Ko je alpiniste obtoževal, je izhajal iz širokega področja družbenih odnosov in seveda uporabljal razne izraze, kot so »in-

dividualizem« itd., ko pa je navajal vzroke za to hudo obtožbo, se je tudi sam spustil na popolnoma individualno področje, kar naj bo dokaz, da alpinizem ni tako zelo enostaven pojav, kot si zamišljajo njegovi nepoklicani kritiki. Poglobljeno razmišljanje pa pripelje do jasnejših zaključkov; ki niso negativni.

Nikogar ne silim, da misli tako kot jaz, vendar poizkušam pokazati na vso razprostranjenost nekega problema, ki je vsaj še delno tudi moj. Naj mi bo oproščeno, če sem bil kje nejasen, nerazumljiv, nepopolen. Ni v moji moči, da bi presegel napake, ki spremljajo ljudi že od njihovega začetka. Predsodkom javnega mnenja pa si upam odgovorjati z Dantejevimi besedami:

»Pojdi svojo pot, naj govore ljudje, kar hočejo.«

Mitja Košir

TEI
JESZelez
1. jar
ZPS
tisk,kont
ugot
namo
orgaPre
sejah
Po t
darst
lavsk
slabš
stano
Ta i
potre
je bi
posle
matič
hipot
smo
tirali
gospo
lavsk
kontr
člane
TOZI
vseh
nižji
Da
upora
rana
zapo
ko s
pojau
Od
šteje
v dr
24-aj
bili tREZI
Ka
lom
Vel
mate
vam
zavze
riala,
mate
potre
no m
konti